

Referat af Folketingets 1. behandling af L 48 den 12. november 2003

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 48:

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund. (Implementering af aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og A.P. Møller - Mærsk A/S om efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund). Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen). (Fremsat 5/11 2003).

Sammen med denne sag foretoges:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 62:

Forslag til lov om ændring af kulbrinteskatteloven og lov om ansættelse og opkrævning m.v. af skat ved kulbrinteindvinding. (Ændringer af skattelovgivningen, som er lagt til grund for aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevillingen af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund). Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand). (Fremsat 5/11 2003).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Kim Andersen (V):

Det lovforslag, vi her har til behandling, er jo et led i behandlingen af den aftale, som økonomi- og erhvervsministeren på regeringens vegne har indgået med A.P. Møller - Mærsk om eneretsbevillingen i Nordsøen til udvinding af kulbrinter.

Det er en aftale, som frivilligt blev indgået mellem parterne den 29. september, og som skal sikre, at det danske samfund får en større andel af provenuet fra udvindingen af kulbrinter i Nordsøen, samtidig med at det skal skabe incitament til, at investeringerne kan være optimale og udnyttelsen af kulbrinterne i undergrunden i den danske del af Nordsøen er størst mulig. Aftalen, som økonomi- og erhvervsministeren indgik den 29. september, lever efter Venstres opfattelse i allerhøjeste grad op til disse formål. Det er vi meget tilfredse med.

Vi er også meget tilfredse med, som jeg tidligere har sagt under denne sags behandling, at ministeren har valgt at lægge sagen åbent frem til forhandling her i Folketingssalen. Vi har fået ministerens redegørelse, og vi har behandlet B 7, hvor vi allerede kunne notere, at der var bred politisk tilslutning til aftalen mellem staten og A.P. Møller - Mærsk.

Det giver mig anledning til her at gentage, hvad jeg tidligere har sagt, nemlig at vi i Venstre er overordentlig tilfredse med den brede tilslutning, som aftalen har fået fra Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne. Det er der anledning også i dag til at glæde sig over og sige tak for.

Det er en aftale, som rækker langt ud i fremtiden, som sikrer, at vi får en optimal udnyttelse af undergrunden i Nordsøen, hvorved vi ikke får et break i operationerne derude, som sikrer, at de nuværende operatører kender vilkårene og kan investere i forvisning om, at de er skrevet ned i den foreliggende aftale, og sikrer, at de er meget detaljerede og til at forholde sig til, ikke mindst med den præcisering, som vi modtog i går i Folketingets Energipolitiske Udvalg, omkring kompensationsdelen i aftalens kapitel 6.

Det, vi her behandler, er undergrundsforslaget L 48, og så er det L 62 om kulbrintebeskatningen. Det forslag, som jeg først vil tale om, er L 48, og det er jo simpelt hen en følgelovgivning af selve aftalen, der skal skabe de lovmæssige rammer til en udvidelse af det hidtidige maksimale tidsrum for tildeling og forlængelse af koncessioner, sådan at vi kan rumme aftalen ud over det, der er beskrevet frem til 2012. Det er en ganske naturlig revision af forlængelsen af undergrundsloven, som regulerer koncessionsvilkårene for udvinding af kulbrinter i Nordsøen. Det kan vi fra Venstres side fuldt ud tilslutte os. Det er en naturlig forudsætning for at effektuere den aftale, der er indgået.

Og så vil Venstres skattepolitiske ordfører, hr. Peter Christensen, sige noget om L 62, selve kulbrinteforslaget.

Peter Christensen (V):

Store dele af den aftale, der er blevet indgået mellem staten og bevillingshaverne, udmøntes med ændringer i skattesystemet. Derfor skal det her lovforslag som sagt også ses i sammenhæng med L 48.

Formålet med ændringerne er primært at sikre staten en større andel af værdierne i Nordsøen. Desuden vil ændringerne betyde, at vi fremover vil få et langt mere enkelt og robust og virkelighedsnært skattesystem til at beskatte aktiverne i Nordsøen.

Først og fremmest glæder jeg mig over, at der er blevet indgået en frivillig aftale og tillykke til regeringen med den.

Nogle vil sikkert sådan undre sig over, hvordan regeringen kunne få eneretsbevillingshaverne, DUC, til at indgå en aftale, der frem til 2042 vurderes at give yderligere 31 mia. kr. til staten eller på kort sigt - altså frem til 2012 - næsten 2,5 mia. kr. mere om året.

Svaret ligger i L 48, den anden del af loven. Og derfor kan man måske sådan lidt groft sige, at skattedelen er til fordel for staten og loven om undergrundsindvinding til fordel for bevillingshaverne - og dog, for til trods for den højere beskatning så er skatteforenklingerne klart til fordel for alle parter.

Hvis man kort gennemgår de gamle regler, så var der en rørledningsafgift, der var royaltybeskatning, der var den almindelige selskabsskat, og så var der en kulbrinteskate. Når jeg tøver lidt ved kulbrinteskatten, er det, fordi den var der, men den har ikke været voldsomt brugt, og det skyldes, at der var nogle helt specielle vilkår gældende for kulbrinteskatten.

Det hele bliver jo godt og grundigt forenklet, for med de nye regler vil der være en overskudsandel. Der vil selvfølgelig fortsat være den almindelige selskabsskat, og så vil der være en lavere kulbrinteskate, men en meget mere enkel måde at beregne kulbrinteskatten på. Så samfundets gevinster består altså ikke kun i, at selve beskatningen øges, men også i, at der vil være mere at beskatte. Det er til gavn både for selskabet og for samfundet.

Sluttelig vil jeg så tilføje, at vi i Venstre glæder os over, at det var muligt at nå til forståelse imellem de to forhandlingsparter. Dette af flere grunde:

For det første ville et operatørskifte i 2012 betyde et betydeligt tab for det danske samfund. A.P. Møller - Mærsk kender området, og værdifuld viden ville forsvinde, og det ville tage år at retablere den, hvis der skulle komme et operatørskifte - og det er vel at mærke viden, som gavner både samfundet og selskabet.

For det andet har vi med aftalen opnået at forlænge eneretsbevillingen og øget samfundets gevinst uden at bryde med gamle aftaler. Og for Venstre er det afgørende, at staten forbliver en troværdig aftalepartner. Det ansvar påhviler altså kun os politikere, og derfor vil jeg også tilføje, at i Venstre vil vi respektere både den gamle og også den nye aftales ord og ånd helt frem til 2042. Det betyder, at staten ikke fremover ad omveje kan pålægge bevillingshaverne nye skatter, der kun er målrettet kulbrinteaktiviteter.

Venstre bakker altså op om aftalen, og derfor støtter vi naturligvis også lovforslaget.

Kl. 16.00

(Kort bemærkning). **Keld Albrechtsen (EL):**

Nu kom hr. Peter Christensen ind på netop det spørgsmål omkring den klausul, som vi også diskuterede lidt her i spørgetiden, som giver A.P. Møller-selskaberne, DUC, ret til erstatning eller kompensation, hvis Folketinget efterfølgende går ind og ændrer skattelovgivningen.

Der vil jeg godt spørge, om partiet Venstre vil være indstillet på at støtte et ønske fra vores side om en uvildig juridisk undersøgelse af det afgørende spørgsmål, om det strider mod grundloven at lave sådan en aftale med A.P. Møller. Det mener jeg det gør. Jeg har også skrevet til Folketingets formand og gjort opmærksom på, at meget tyder på, at det er i strid med grundloven. Det synes jeg er et meget alvorligt spørgsmål, som jeg håber, at partiet Venstre også tager meget alvorligt.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Nu opstår der en lille vanskelighed i dag på grund af denne her dobbeltbesætning på ordførerskaberne. Så jeg tror, man skal sige, at én af ordførerne svarer, så vi ikke forlænger det hele til det dobbelte. Så det bliver hr. Kim Andersen, der nu svarer for Venstre.

(Kort bemærkning). **Kim Andersen (V):**

Jeg kan svare hr. Keld Albrechtsen fra Enhedslisten helt klart. Jeg er bange for, at hr. Keld Albrechtsen vil blive meget bekymret over svaret, at han vil synes, at det er helt forfærdeligt.

Svaret er, at det vil Venstre ikke støtte. Denne aftale har i alle sine hjørner og alle sine detaljer været underkastet juridisk analyse af Kammeradvokaten, af Justitsministeriet, og der er ingen baggrund for at trække denne sag i langdrag med en uvildig juridisk undersøgelse, som hr. Keld Albrechtsen foreslår.

I øvrigt sætter jeg et stort spørgsmålstegn ved uvildigheden noget som helst sted, også ved en uvildig undersøgelse. Vi får næppe bedre ekspertise på dette område end den, denne aftale har været underkastet ved Kammeradvokaten og i Justitsministeriet. Svaret er nej, hr. Keld Albrechtsen!

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Morten Homann for en kort bemærkning og hr. Albrechtsen efterfølgende.

(Kort bemærkning). **Morten Homann (SF):**

Vil hr. Kim Andersen ikke give mig ret i, at hvis der er et sted, man mere end alle andre kan rejse spørgsmål om uvildigheden, så drejer det sig vel om Justitsministeriet og Kammeradvokaten, som nok råder over dygtige folk, men som vel ikke kan siges at være helt upartiske i den aftale, som er indgået?

Så kan hr. Kim Andersen, bortset fra alle de taktiske fiflerier om, hvor hurtigt det her nu kan gennemføres, ikke prøve på at forklare, hvad skadeligt der kan være ved at få andre øjne til at se på denne her aftale, øjne, som hævet over enhver tvivl ikke er forbundet med regeringen som den ene aftalepart i den aftale? Hvilken skade kan der være ved at få andre juridiske øjne på denne her aftale, og hvis den, som hr. Kim Andersen går ud fra, er i orden og i overensstemmelse med grundloven, så i hvert fald så bare blåstemple den? Det kan jeg da kun se må være i alles interesse.

(Kort bemærkning). **Keld Albrechtsen (EL):**

Jeg vil godt stille hr. Kim Andersen et moralsk spørgsmål, om det kan være rigtigt, at befolkningen i årtier frem afskæres fra gennem resultat af folketingsvalg at gå ind og lave om på det, der sker nu. Det er én ting.

Det andet er så juraen. Jeg vil godt spørge hr. Kim Andersen, om ikke det er rigtigt, at

konklusionen på det, som ministeren kommer med, og som jo er sendt over fra Justitsministeriet, er, at man godt kan argumentere for, at vi ikke må gå ind og fratage Folketinget muligheden for at indføre en ny beskatning, men så kommer der en helt ubegribelig forklaring på, hvorfor man godt kan det alligevel. Det er, ligesom notatet stopper, da man skal til at forklare, hvorfor man godt alligevel kan lave sådan en aftale. Er hr. Kim Andersen enig i, at der sådan set mangler en hel forklaring? Og det er den, vi skal have en uvildig undersøgelse af. Men man ønsker måske ikke en forklaring, fordi det ikke *kan* forklares?

Kl. 16.05

(Kort bemærkning). **Kim Andersen (V):**

Jeg vil gerne sige til de to spørgere her, at jeg synes, de skulle lægge mærke til, at den voldsomme kritik, der var fra én, ja, der var måske to statsretseksperter, af aftalens grundlovmæssighed i forhold til Folketingets almindelige beskatningsregler, at de røster fra denne ene - eller var det to - fuldstændig er forstummet, efterhånden som denne sag er blevet oplyst, og i særdeleshed efter at vi har fået aftalen omkring kompensationsklausulen.

Vi er i Venstre ikke et øjeblik i tvivl om, at denne aftale til fulde respekterer Folketingets almindelige beskatningsregler og er i fuldstændig overensstemmelse med grundloven.

Hr. Albrechtsen stiller mig et moralsk spørgsmål, om jeg synes, det er rimeligt, at befolkningen i årtier ikke kan lave om på det, der nu er lavet en aftale om. Jamen sådan er det jo med langtrækkende aftaler. Sådan er det jo også, når Folketinget beslutter et meget stort anlægsprojekt, som måske varer 5, 8, 10 år, at så kan efterfølgende folketingsflertal heller ikke gå ind og lave om på det.

Det er jo et af vilkårene for at få en optimal og effektiv udnyttelse af værdierne i undergrunden i Nordsean, at koncessionshaverne, operatørene, ved, under hvilke vilkår de opererer, og at de har en rimelig grad af sikkerhed for de meget, meget store milliardinvesteringer, vi her taler om.

Men sandheden er vel i virkeligheden, at hr. Keld Albrechtsen slet ikke ønsker nogen aftale. Hr. Keld Albrechtsen vil jo dybest set en nationalisering af værdierne i Nordsean, og det kan jeg forsikre hr. Albrechtsen om, at det vil Venstre ikke.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Keld Albrechtsen for sin tredje og sidste bemærkning til hr. Kim Andersen.

(Kort bemærkning). **Keld Albrechtsen (EL):**

Lige nu er jeg optaget af at sikre, at grundloven ikke brydes. Det burde hr. Kim Andersen også være. Jeg vil så godt spørge hr. Kim Andersen, om det faktisk ikke vil være klogt af vores juridiske eksperter, hvis de lige giver sig tid til at læse dette dokument og tænke det grundigt igennem, før de kommer med svaret, som hr. Kim Andersen kan sige uden videre, for han har fået at vide af ministeren, hvad han skal sige, så han behøver ikke at gøre sig nogen ulejlighed. Han ved på forhånd, hvad svaret er.

Men jeg tror, at mange juridiske eksperter vil sige, at det er et meget kompliceret stykke papir, ministeren her er kommet med. Det indeholder ubesvarede spørgsmål og massevis af tvivlspunkter. Kan man f.eks. gøre det, som man nu skriver i notatet, at sidestille en skatteforhøjelse med en ekspropriation? Man vil endog beskytte A.P. Møller-selskaberne med selve grundlovens § 73 om ekspropriationsbestemmelser. A.P. Møller kan kræve at få erstatning for ekspropriation, hvis Folketinget går ind og vedtager en ny skattelov. Det er helt uhørt, at en skatteyder bliver beskyttet af ekspropriationsbestemmelsen og straks kan få sine

penge tilbage, dagen efter at skatten er blevet forhøjet. Jeg tror, der er mange skatteydere, der gerne ville have en tilsvarende ordning.

(Kort bemærkning). **Kim Andersen (V):**

Jeg synes, jeg fornemmer på hr. Keld Albrechtsens spørgsmål, at substansen begynder at blive lidt tynd. Sådan må det naturligvis være, når der ikke længere er argumenter i en sag.

Hr. Keld Albrechtsen: Samtlige juridiske eksperter i dette land, både dem på Københavns Universitets Juridiske Fakultet og i Århus og på Handelshøjskolen, og hvor de er, skal være så ualmindelig hjertelig velkomne til at stille alle deres kritiske spørgsmål om aftalen af 29. august og tillægsaftalen, som Det Energipolitiske Udvalg har fået oversendt fra ministeren i går. Vi vil læse alle deres indsigelser, vi vil forholde os sagligt og seriøst til dem. De vil blive undersøgt på bedste vis.

Jeg bemærker bare, at der faktisk ikke har været så mange juridiske eksperter, der har ytret sig i den her sag, siden der var et par stykker, der var meget hurtige til det de første par dage, og som også meget hurtigt trak følehornene til sig.

Ja, det er meget kompliceret. Det er også derfor, at det naturligvis har taget nogen tid at lave kompensationsaftalen, som vi jo nu har haft til gennemlæsning, og som vi skal udvalgsbehandle i Det Energipolitiske Udvalg. Det er meget kompliceret, og det er også derfor, at jeg er meget tilfreds med at kunne sige, at vi i Venstre er glade for definitionerne, som de foreligger nu fra økonomi- og erhvervsministerens side. De er til at forholde sig til. Der ved både staten og koncessionshaverne, hvad man har at rette sig efter, og skulle der om mange år være en enkel tvist, så er det også noget, en voldgift vil kunne gå ind og se på, så er der en køreplan i den definition, der foreligger i afklaringen omkring kompensationsbestemmelsen, sådan som vi kender den nu.

Kl. 16.10

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Det var lige til den gode side tidsmæssigt. Hr. Morten Homann for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning). **Morten Homann (SF):**

Bare lige for at være sikker: Er hr. Kim Andersen og jeg enige om, at det er et ret væsentligt spørgsmål, hvorvidt den her aftale er i overensstemmelse med grundloven eller ej? For man kan altså godt komme i tvivl, når man hører hr. Kim Andersen. Det er noget, man kan trække på skuldrene ad. Man kan høre Energistyrelsens folk og måske også spørge Justitsministeriet, og så er den potte ude. Kan vi ikke være enige om på bundlinjen, at det er ret væsentligt, om aftalen krænker grundloven eller ej?

Hvis vi er enige om det, så bliver det næste spørgsmål:

Vi kan altid diskutere, hvor mange statsrets eksperter der skal til, for at der er rejst berettiget tvivl, men når der er rejst tvivl om det helt afgørende og ekstremt alvorlige spørgsmål, om aftalen krænker grundloven, hvad er det så, der gør, at hr. Kim Andersen ikke vil være med til at rydde den tvivl af vejen en gang for alle, at få nogle uvildige eksperter til at kulegrave det her spørgsmål, så vi kan få en nagelfast konklusion, hvor man ikke kan rejse tvivl om, hvorvidt det er bestilt arbejde fra den ene part i aftalen?

Det er virkelig vigtigt, om man overtræder grundloven eller ej, og hvis det er vigtigt, hvorfor så ikke få al tvivl ryddet af vejen?

(Kort bemærkning). **Kim Andersen (V):**

Jeg tror, at enhver, der lytter til denne debat, fornemmer, at oppositionen i denne sag ikke har meget

mere krudt tilbage

i bøssen. Naturligvis er det væsentligt, at denne aftale er i overensstemmelse med grundloven. Det er i og for sig et unødvendigt spørgsmål at stille. Hr. Homann burde være fuldstændig klar over, at Venstre naturligvis er af den opfattelse, at det, vi foretager os her i Folketinget, og hvad vi som parti står inde for, skal være i overensstemmelse med grundloven. Det er der ingen grund til at sætte spørgsmålstegn ved. Men det er så alligevel det, hr. Homann jo prøver, når han så i en eftersætning spørger: Skal vi så ikke have en juridisk afgørelse af, hvad denne aftale indeholder, for at rydde tvivlen af vejen? Jamen der er ingen tvivl - der er ikke nogen tvivl! Venstre er helt tilfreds med de vurderinger, der foreligger fra Justitsministeriet og fra Kammeradvokaten, men det ændrer jo ikke ved, som jeg sagde i mit tidligere svar, at enhver juridisk ekspert, statsretskyndig, er meget velkommen til at nærlæse teksterne og gøre indsigelse mod dem, hvis disse eksperter er af den opfattelse, at vi her er ved at indgå en aftale, der ikke er i overensstemmelse med grundloven. Så enkelt er det. Det behøver vi ikke nogen særlig undersøgelseskommission eller juridisk neutral instans til at afgøre. Det må de meget gerne gøre hver især. De kan også frivilligt danne en gruppe af statsretseksperter, som kan nærlæse de ting og så fremsende et samlet svar, hvis de kan blive enige om det. Alle bemærkninger er hjertelig velkomne, og de vil blive behandlet overordentlig seriøst.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Morten Homann for sin tredje og sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning) Morten Homann (SF):

Så er det jo lige præcis, at tvivlen begynder at nage om, hvorvidt Venstre tager det her spørgsmål alvorligt. For det nytter jo ikke noget, at hr. Kim Andersen bare starter med at sige, at selvfølgelig tager man grundloven alvorligt, hvorefter resten af indlægget er én lang bagatellisering af hele det helt afgørende og meget, meget alvorlige spørgsmål.

Kan vi ikke være enige om, at det, der er sket nu, er, at regeringens egne folk har forholdt sig til det her spørgsmål, og at statens egen advokat har forholdt sig til det her spørgsmål. Vi kan også være enige om, at der er rejst tvivl fra statsretseksperter om, hvorvidt det her er i overensstemmelse med grundloven.

Men når hr. Kim Andersen så blot siger, at så må folk skrive et brev til økonomi- og erhvervsministeren, hvor de gør rede for, hvad de måtte have af betænkeligheder ved det her, men der er ingen tvivl, Venstre har lyttet til regeringens egne eksperter, kan hr. Kim Andersen så ikke forstå, at den tvivl, som kommer fra uvildig side, den tvivl, der er rejst fra de her statsretseksperter side, får lov at stå uantastet tilbage?

Og hvorfor kan hr. Kim Andersen ikke række en hånd ud og sige: Jo, men når der er rejst en tvivl, når der er en berettiget tvivl blandt Folketingets partier, om det her er i overensstemmelse med grundloven, så kan vi give hinanden håndslag på, at denne her aftale, som løber 40 år ud i fremtiden, får vi undersøgt til bunds, inden vi binder mange fremtidige generationer?

Kl. 16.15

(Kort bemærkning) Kim Andersen (V):

Jeg vil gerne sige til hr. Homann, at jeg ikke bagatelliserer dette spørgsmål og denne sag. Det er naturligvis overordentlig vigtigt, at de aftaler, der indgås fra statens side, og de sager, som vi behandler her i Folketinget, er i overensstemmelse med grundloven. Det har vi altid, og det vil vi altid fra Venstres side i hvert fald lægge overordentlig stor vægt på.

Jeg vil gerne give hr. Homann et tilsagn: Er denne aftale, der er indgået mellem økonomi- og

erhvervsministeren og A.P. Møller - Mærsk A/S om en fortsættelse af eneretsbevillingen i den danske del af Nordsøen til udvinding af kulbrinter, ikke i overensstemmelse med grundloven, så vil aftalen ikke få Venstres støtte.

Det skal der ikke være tvivl om. Det tilsagn får hr. Homann her fra talerstolen her og nu.

Og så ser vi i øvrigt frem til, at de juridiske eksperter, statsretsfolkene rundt omkring, nærlæser tingene, som de jo også som eksperter har en forpligtelse til, og at de så i tide kommer med deres anklagepunkter.

Jeg bemærker blot i en parentes, som jeg tidligere har gjort i dag, at de første forsøg på at antaste aftalens lødighed fra én, eller var det to, ret hurtigt forstummede. De overlevede sådan set en eftermiddag over, så blev de dementeret af de selvsamme eksperter, blot i nogle andre medier end dér, hvor de var fremsat først.

Men er der andre kyndige, der har meninger om grundlovsmæssigheden, så lad os endelig få analyserne og synspunkterne frem. Venstre lægger ikke stemmer til noget, der ikke er i overensstemmelse med grundloven.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Anne Grete Holmsgaard for en kort bemærkning. Det var lige på falderebet, ellers var vi gået videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning). Anne Grete Holmsgaard (SF):

Det var da skønt at høre, at hr. Kim Andersen er fuldstændig konsekvent: »Hvis aftalen ikke er i overensstemmelse med grundloven, så bliver den ikke indgået«. I disse dage skal man jo virkelig tage med kyshånd imod, når Venstrefolk kommer med markante, klare løfter om, hvad de vil gøre, så jeg går ud fra, at det her er et løfte også på regeringens vegne.

Men jeg vil gerne spørge hr. Kim Andersen: Når han nu siger, at det her er fuldstændig i orden, det sætter ikke Folketingets ret til at lave almindelig beskatning ud af kraft - han nævner godt nok ikke lige parentesen, der betyder, at man skal give økonomisk kompensation, og at han også mener, det er i overensstemmelse med grundloven - kan man så også gøre det her på andre områder? Er det også muligt at indgå andre private aftaler med andre store firmaer, hvor man binder Folketinget ved at sige: Jamen her er der indgået en aftale, og hvis et kommende Folketing går ind og lovgiver, sådan at man beskatter området, så må der gives kompensation, eller gælder det her kun A.P. Møller? Kunne det tænkes, når nu hr. Kim Andersen mener, det er i overensstemmelse med grundloven, at man også kunne gøre det på andre områder?

(Kort bemærkning). Kim Andersen (V):

Fru Anne Grete Holmsgaard: Jeg tror, det er klogt i en besvarelse til SF på sådan et spørgsmål indledningsvis at gøre sig klart, at man ikke forlods skal udelukke nogen som helst muligheder eller ting. Det føler jeg mig ikke ansporet til med de intentioner, som jeg ved, fru Anne Grete Holmsgaard har omkring denne sag.

Men modsat vil jeg gerne sige, at jeg mener, at vi her har med et ganske særligt forhold at gøre. Kulbrinten i Nordsøen er en ganske særlig forekomst, som repræsenterer store værdier for det danske samfund, og som det kræver stor knowhow-teknologi og også kapital at udnytte. For det er jo symbiosen mellem knowhow, viden, kapital og naturforekomsterne, der giver værdierne.

I sig selv er ingen af delene jo så forfærdelig meget værd. Men denne symbiose har koncessionshaverne jo udvist evne til at forene og udnytte på bedste vis, og det er også derfor, vi synes, at der er grund til med en sådan frivillig aftale, som virkelig tilgodeser samfundets ønsker, men som også giver gode muligheder for en optimal udnyttelse, at forlænge aftalen. Men jeg tror ikke, det er noget, man kan finde så forfærdelig mange andre eksempler på.

KL. 16.20

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Anne Grete Holmsgaard for endnu en kort bemærkning.

(Kort bemærkning). **Anne Grete Holmsgaard (SF):**

Jamen det er da klar snak fra Venstre. Skulle der dukke noget andet op, ja, hvorfor så ikke bruge denne her herlige privatretlige model, hvor man indgår en aftale og siger: I er så i øvrigt skattefritaget, det kan være 10, 20, 30, 40 år. Så kan man godt nok på papiret fastholde Folketingets ret til at lave love og regler og beskatningsregler, det koster bare kassen hver eneste gang. Det må jeg sige, det er virkelig klar snak!

Men når hr. Kim Andersen så siger, at det her jo er sådan en deal, hvor man kan sige som hr. Kim Andersen, at det, der ligger ude i Nordsøen, sådan set ikke er ret meget værd - det var i hvert tilfælde ånden i det - men at det er en særlig investering, og at den skal betales, er hr. Kim Andersen så ikke enig i, at af den eneste besvarelse, vi overhovedet har fået i Folketingets Energipolitiske Udvalg i denne her sag indtil nu, fremgår det faktisk, at den forrentning, som selskaberne har haft i Nordsøen, ligger over det, man kan forvente på det her område? Er hr. Kim Andersen enig i den udlægning af rentabilitetsnotatet, som vi har fået i Det Energipolitiske Udvalg?

(Kort bemærkning). **Kim Andersen (V):**

Sludder og vrøvl, jeg sagde ikke, at kulbrinten ude i Nordsøen ikke er særlig meget værd. Jeg sagde, at det, der gør den interessant i en samfundsøkonomisk sammenhæng, er symbiosen af knowhow, viden, investeringer og så dette, at vi rent faktisk har disse naturforekomster, og de er naturligvis overordentlig værdifulde for det danske samfund. Det er også det, regeringen har været bevidst om. Det er derfor, at man har efterlevet Folketingets vedtagelse af 20. februar og ved frivillighed har leveret denne meget fornemt afbalancerede aftale, som det lovforslag, vi her har til behandling, er en udløber af.

Så spørger fru Anne Grete Holmsgaard, om vi kan lave andre aftaler med langtrækkende virkning, 30-40 år ude i tiden, og at det bare koster kassen.

Det var faktisk ikke det, der var budskabet i det, jeg sagde til fru Holmsgaard. I øvrigt vil jeg gerne have at vide, hvad det er, der koster ud af kassen i den foreliggende aftale.

Tværtimod er det dokumenteret sort på hvidt, at der er store milliardgevinster for det danske samfund. Det var der derimod ikke for den tidligere SR-regering, som for 3 år siden ikke formåede at lave en sådan aftale, hvilket har kostet os et velfærdstab her i landet på 7 mia. kr. Det beklager jeg, men spildt mælk skal man jo ikke græde over.

Forrentningen ligger på niveau med det, som en langsigtet trediveårig obligation kaster af sig. Vi er nu på niveau med det, der er afkast i England og i Norge, og det er vi i Venstre meget tilfredse med, samtidig med at vi får skabt en skattemæssig struktur, som øger incitamentet til investeringer, så man måske fremover vil kunne få endnu højere udnyttelsesgrader af forekomsterne op til overfladen og dermed til beskatning og salg med valutaindtjening til følge.

Jo, det er en god aftale, og jeg kan også forstå på fru Anne Grete Holmsgaard, at det er ved at være svært at bevare pessimismen over for den. Det forstår jeg godt.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Anne Grete Holmsgaard for sin tredje og sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning). **Anne Grete Holmsgaard (SF):**

Jeg er overhovedet ikke pessimistisk. Jeg er godt hamrende arrig over, at et flertal herinde vil gå så langt, at man vil binde dette og kommende Folketing frem til 2042 til, at man skal give økonomisk kompensation til A.P. Møller og DUC, hvis man indfører beskatning for at få en øget andel af samfundets værdier. Det finder jeg simpelt hen dybt umoralsk. Det er ikke at være pessimistisk, det er at være godt hamrende vred.

Og så vil jeg godt sige til hr. Kim Andersen, at den oplysning om, at forrentningen på Nordsøen svarer til en 30-årig obligation, er aldeles ny for mig. Det synes jeg virkelig vil være interessant, når vi skal behandle det i udvalget bagefter, for det er faktisk noget fuldstændig andet, der står i det eneste bilag, vi endnu har fået i udvalget.

Og jeg vil så godt spørge hr. Kim Andersen: Har hr. Kim Andersen selv overhovedet gjort noget ud af at finde ud af, hvad man kunne få ud, samtidig med at A. P. Møller fik en rimelig andel af værdierne, men sådan at man faktisk sagde til sig selv: Det her er selvfølgelig et aktiv for staten, og dermed skal staten have langt den største del af det her? Har hr. Kim Andersen selv gjort noget forsøg på det undervejs?

(Kort bemærkning). **Kim Andersen (V):**

Jeg vil gerne starte med at komme med en berigtigelse. Jeg sagde, at det svarede til forrentningen af en 30-årig obligation set over et antal år. Fru Anne Grete Holmsgaard har ret i, at det ikke er rigtigt. Det er aktieafkastet set over det samme antal år, som svarer til den forrentning, der er fra Nordsøen.

Kl. 16.25

Jeg synes ikke, at fru Anne Grete Holmsgaard skal være så vred, og jeg ser ikke spor umoralsk i denne aftale, tværtimod. Det var jo Folketinget, der med et meget, meget stort flertal 20. februar pålagde regeringen at indlede forhandlinger med koncessionshaverne med henblik på, at samfundet her og nu kunne få en større andel af kagen.

Skal vi til at snakke moral, hvilket jeg personligt vil advare stærkt imod i den slags sager her, fordi jeg tror, det er et så dyrebart ord, at man skal reservere det til noget meget væsentligt mellem mennesker og i etiske spørgsmål og den slags, men skal vi, ja, så er det vel folketingsflertallet, der griber ind i eksisterende og kendte vilkår frem til 2012 og allerede fra 2004 beder om at få et større udbytte. Men det er vi fælles om. Det var konditionerne 20. februar. Det stemte vi selv for, som den politiske situation var.

Det har ministeren loyalt efterlevet, og det har altså kunnet medføre, at der er kommet en aftale til verden, som både er frivillig, som giver samfundet et større provenu og indretter beskatningsstrukturen, således at den giver incitamenter til øget investering for koncessionshaverne.

Det er faktisk at løse cirkelens kvadratur. Det er flot arbejde. Jeg synes egentlig også, at fru Anne Grete Holmsgaard skulle dæmpe sig en lille smule i forhold til aftalen her. Jeg tror, der vil komme en dag, hvor selv fru Anne Grete Holmsgaard og SF vil sige, at det var en god aftale og vil være glad for den. Det tror jeg faktisk.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Og så går vi videre i ordførerrækken. Hr. Svend Auken og hr. Ole Stavad deles tilsyneladende om taletiden.

Svend Auken (S):

Socialdemokratiet er tilhænger af, at der indgås en aftale med bevillingshaverne, hvis vel at mærke den aftale juridisk er holdbar, og hvis den giver en væsentlig større andel til samfundet af

samfundets værdier og til udvikling af samfundets værdier ude i Nordsøen.

Under den tidligere regering arbejdede vi på at få en sådan aftale i stand, og vi var med i det flertal, der pålagde regeringen at undersøge mulighederne for at forhandle. Undervejs har vi både offentligt og i direkte forhandlinger med regeringen givet en række råd med hensyn til, hvordan sådan en aftale skrues sammen. Man kan af arkitekturen i aftalen, som vi nu har til behandling, se, at en række af de råd, vi har givet med hensyn til opbygning af aftalen, er blevet fulgt. Så langt, så godt.

Der er store fordele knyttet til at indgå en aftale, der forlænger. Når regeringen skal opgøre værdien af den samlede aftale, så er vel ca. to tredjedele selve det at forlænge, altså bruge de samme operatører ude i Nordsøen. Det er også ressourcemæssigt og miljømæssigt den rigtige udvej.

Men der er selvfølgelig en række meget tunge spørgsmål. Først: Er denne her økonomisk set en gunstig aftale, i forhold til hvad der kunne opnås ved bare at forlænge aftalen og så stramme skatterne, som der jo var flertal for her i Folketinget? Det er jo et af de scenarier, der realistisk set var mulighed for. Og hr. Ole Stavad vil senere hen stille en række kritiske spørgsmål til skattedelen.

Man kan roligt sige, at de uger, der er forløbet siden aftalen blev offentliggjort, måske har vist, at den er mere skrøbelig på det økonomiske område, end man oprindeligt forestillede sig.

Vores bekymring er imidlertid først og sidst koncentreret om det såkaldte afsnit seks i aftalen, kompensationsaftalen. Den aftale, der betyder, at bevillingshaverne ved enhver ordning, der gennemføres, ikke bare skatteordninger, som medfører belastning for bevillingshaverne i den danske del af Nordsøen, kan kræve krone til krone-kompensation. Det er en aftale, der skal løbe helt frem til juni 2042.

Man kan sige meget om den aftale, der blev indgået af Viggo Kampmann i 1962, men en så omfattende bestemmelse indeholdt den trods alt ikke. Det er altså nyt.

Det er usædvanligt i den forstand, at der intet fortilfælde er for det i dansk ret og intet fortilfælde for det i international ret, og derfor er vi selvfølgelig nødt til at undersøge det meget, meget grundigt.

Der er først spørgsmålet i relation til grundloven. Der var jeg meget glad for det, hr. Kim Andersen sagde, om, at det var vigtigt, at alle sten blev vendt.

Kl. 16.30

Vi vil foreslå, når vi nu mødes i Det Energipolitiske Udvalg og i Skatteudvalget, at de to udvalg går sammen om at foranstalte en høring, hvor vi indkalder de statsretskyndige uafhængige eksperter, der findes på området, og at vi så får lejlighed til - jeg tror næsten, at jeg citerer hr. Kim Andersen ordret - at stille vores spørgsmål og få vores svar, og de kan stille deres spørgsmål til aftalen, så vi får gennemført den som en høring. Jeg tror, det er den rigtige fremgangsmåde at benytte, og den vil vi gerne foreslå.

Men derudover vil vi jo selvfølgelig gerne have beregnet alle konsekvenserne af denne kompensationsaftale. Hvis der nu sker fejl under behandlingen af skattelovgivningen, kan de så ikke rettes? Hvis det om 10 år viser sig at være en forkert konstruktion, ligesom det har vist sig med kulbrinteskatten, kan den så ikke ændres? Hvad med spørgsmålet om ophævelse af særregler på beskatningsområdet ude i Nordsøen, f.eks. på CO₂-området? Kan det ikke gøres, uden at man skal aflevere hver eneste krone til bevillingshaverne? Hvad med særlige sikkerhedsforanstaltninger? Der er mange spørgsmål, der trænger sig på i den forbindelse, og de må selvfølgelig afklares.

Vi synes, det havde været langt klogere af regeringen at gå sammen med et flertal - og Socialdemokratiet ville selvfølgelig meget gerne melde sig - om, at vi som partier bandt os til selvfølgelig at behandle vores aftalepartner fair og ordentligt, sådan at der var et politisk tilsagn om, at vi ikke ville misbruge vores magt til at ændre forholdene, uden at man indskiber sig i dette meget

ejendommelige eksperiment som dette at sætte 14-15 kommende Folketing under overdømme af en voldgiftsret.

Det er altså et meget vidtgående skridt, og derfor vil vi bruge alle kræfter på - vi vil gerne være med i den aftale, vi vil selvfølgelig gerne vide, hvad den rummer af virkninger - først og sidst at sikre os, at vi ikke gør noget, der er forkert på det her område. Derfor forslaget om en høring, og derfor også bebudelse af en lang række forslag.

Man kan måske lidt drillende sige, at når man ser på, hvor mange aftaler der er blevet brudt af den nuværende regering, så kan man godt forstå bevillingshavernes ønske om en voldgiftsret. Men der bør vel med dansk folkestyre og dansk tradition kunne findes mere passende måder at løse det troværdighedsproblem på end afsnit 6 i den aftale, der blev indgået den 29. september.

Ole Stavad (S):

Som hr. Svend Auken allerede har givet udtryk for, er vi først og fremmest optaget af i den fase, hvor vi stadig væk befinder os, at få det bedst muligt afdækket og analyseret: Hvad er virkningerne?

Som det også er fremgået, er vi sådan set ganske tilfredse med det, vi kan kalde arkitekturen i det her, de komponenter, som man har skruet det sammen af. Men det er - det beder jeg om undskyldning for - meget, meget svært at gennemskue, hvad det er, der er de økonomiske konsekvenser af det her. Hvad er resultatet af hvad?

Vi har set i dagens avis, i Jyllands-Posten, at økonomi- og erhvervsministeren har kritiseret, at vi har givet udtryk for nogle synspunkter, som jeg mener er rent referat af det, der fremgår af bemærkningerne til skattelovforslaget.

Hvis vi går ind på siderne 18 og 19 og læser regeringens egne oplysninger til Folketinget om konsekvenserne af den aftale, man har indgået, så fremgår det, at den øgede kontinuitet og stabilitet alene giver en samlet merindtægt på 27 mia. kr. Af disse 27 mia. kr. tilfalder de 21,3 mia. kr. staten. Hvis man så går over på side 19, hvor man har stillet det op i tabelform, kan man se, at den samlede gevinst ved den her aftale er 31 mia. kr. Men af de 31 mia. kr. er de 21,3 ikke en følge af ændrede skatteregler eller overskudsdeling eller noget i den retning. Det er alene en følge af, at man forudsætter i de scenarier, man sætter op ved siden af hinanden, forskellige forløb. Hvis man så ser på, hvad det egentlig er, som koncessionshaverne betaler i det her, hvis man tager udgangspunkt i de oplysninger, regeringen selv har givet i sit eget lovforslag til Folketinget, ja, så er der altså 9,7 mia. kr. tilbage som et resultat. Men af den merindtægt, der kommer som følge af, at man indgår aftalen og får en bedre kontinuitet og en bedre stabilitet i tilrettelæggelsen, blev der jo også 5,7 mia. kr. tilbage til A.P. Møller, sådan at det eneste, de - hvis vi tager regeringens egne oplysninger - faktisk afleverer, er 4 mia. kr. Regeringens tal kan ikke læses og opgøres på anden måde, hvis man lægger regeringens oplysninger til grund.

Kl. 16.35

Hvis det er sådan, at regeringen har afgivet forkerte oplysninger til Folketinget, så må vi andre vel også være undskyldt for, at vi har svært ved at gennemskue det, og så må vi bede om, at vi får nogle, der er mere rigtige. Det var den ene del.

Den anden del, som vi vil spørge grundigt ind til, er kompensationsaftalen, som også hr. Svend Auken kort var inde på. Der kan vi ikke se i det, der blev oversendt til os i går, at der er nogen som helst klausul om, at man kan rette fejl. Hvis det viser sig, at der er noget i den måde, vi får skruet den her lovgivning sammen på, der ikke virker efter hensigten og efter de oplysninger, der er afgivet, så har vi ud fra det, der umiddelbart fremgår af kompensationsaftalen og fortolkningen,

ingen adgang til at rette den fejl, uden at det vil kunne risikere at give grundlag for krav om kompensation.

Når vi går ind og ser på paragraffen, der forholder sig til den situation, hvis vi nu bliver tvunget til af internationale grunde eller andre - med udviklingen dér - at sænke den danske selskabsskat, og det er ikke særlig teoretisk, vi har oplevet en sænkning fra 50 til 30 pct. i løbet af en meget kort årrække, kan vi så sikre, at det, man kalder government take, altså den del, som staten får af dansk ejendom ude i undergrunden, mindst forbliver uændret? Dertil er svaret, sådan som jeg læser det: Nej, det vil næsten være umuligt at bringe sig i den situation, hvor man kan - om jeg så må sige - dække hullet.

Men også det vil vi spørge meget grundigt ind til, og derfor er vi meget optaget af, at vi får en fuldstændig belysning af hele aftalen, økonomiske konsekvenser, juridiske konsekvenser, og dermed, at vi først tager endelig stilling, når vi har et endeligt billede af konsekvenserne.

Jeg håber og tror på, uanset hvilke formuleringer andre ordførere har anvendt indtil nu, at andre partier vil forholde sig på samme saglige måde, så vi er sikre på, at vi i fællesskab kan varetage Danmarks interesser, samtidig med at det også skal være en forretning at få olien op af den danske undergrund.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ja, det passede lige præcis med de 10 minutter for de to ordførere, det var flot.

Hr. Keld Albrechtsen for en kort bemærkning, hr. Kim Andersen og fru Aase D. Madsen. Jeg har også noteret hr. Peter Christensen.

(Kort bemærkning). Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, det var meget positivt, at hr. Svend Auken på Socialdemokraternes vegne gav udtryk for, at det er nødvendigt, at uvildige eksperter kommer ind for at kunne vurdere grundlovspørgsmålet, for at kunne vurdere, om det rent faktisk er lovligt efter grundloven at indgå en sådan aftale, hvor man fraskriver sig adgangen til at ændre beskatningen årtier ud i fremtiden.

Jeg har skrevet et brev til Folketingets formand og foreslået Folketingets formand, at han indbyder uvildige eksperter. Jeg synes ikke, mit forslag strider mod hr. Svend Aukens, for hvis vi får en høring, så kommer eksperterne der. Men det er jo meget afgørende, at Folketingets formand som en uafhængig instans i forhold til regeringen og i forhold til et eventuelt folketingsflertal bliver i stand til at kunne træffe den beslutning, for det er jo Folketingets formand, der har ansvaret for, at en lov, der strider mod grundloven, ikke bliver gennemført her i Tinget.

(Kort bemærkning). Kim Andersen (V):

Hr. Svend Auken var inde i nogle overvejelser om, hvad en ændring af de nuværende skatteregler frem til 2012 ville have kunnet give det danske samfund sammenlignet med, hvad aftalen, som den foreligger nu, kan beregnes at kunne give. Det er jo et hypotetisk spørgsmål, og det lader sig ikke besvare på realistiske præmisser.

Det er i øvrigt også et lidt besynderligt spørgsmål at stille og en mærkværdig problemstilling at rejse fra Socialdemokraternes side, når man selv har været med til at vedtage vedtagelsen fra den 20. februar i år, som jo opfordrer regeringen til inden den 1. oktober i en redegørelse i Folketinget at fremlægge de muligheder, der er for på en samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt afbalanceret måde at sikre, at staten får en større andel af værdierne i forbindelse med den nuværende og fremtidige udnyttelse af olie- og gasressourcer i Nordsøen. Og det forventes herunder, at der samtidig kan ske drøftelser med bevillingshaverne af de koncessioner, der udløber i 2012, med henblik på en mulig forlængelse.

Kl. 16.40

Det er det, regeringen har leveret, det var det, bl.a. Socialdemokratiet bad om, det er det, der er et svar på. Jeg har sagt, at vi er interesseret i at modtage og behandle alle seriøse henvendelser også fra statsretseksperter. Vi er ikke indstillet på, at denne sag skal trækkes unødigt i langdrag ved høringer, som skal bruges til forskellige positioneringer. Men statsretseksperter og andre kyndige er naturligvis meget velkomne til at fremkomme med deres bemærkninger og deres kritik, og så vil vi forholde os sagligt og seriøst til det.

Men inden jeg slutter, vil jeg gerne have lov til at stille et enkelt spørgsmål til Socialdemokraterne: Hvad vil Socialdemokraterne egentlig?

Jeg forventer ikke, at man i dag skal svare ja eller nej til aftalen, men hvad vil Socialdemokraterne have af provenu til det danske samfund? Hvad er det, der ikke er godt nok i den indgåede aftale? Det ville være rart med et klart svar fra Socialdemokraterne.

Formanden:

Hr. Kim Andersen har siddet i Folketinget så mange år, at han ved, at når den røde knap lyser, er taletiden forbi. Jeg har vist stor tålmodighed, når man har overtrådt tiden en lille smule, men det er op mod 2 minutters taletid. Det er uacceptabelt. Der er jo visse regler, vi er nødt til at overholde bare sådan nogenlunde.

Fru Aase D. Madsen for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning). **Aase D. Madsen (DF):**

Man kan altså ikke lade være med at trække på smilebåndet, når man hører hr. Svend Auken store bekymring for kompensationsparagraffen.

Jeg står her med et udklip fra Berlinske Tidende fra den 18. juni, og det er netop i forbindelse med, at forhandlingerne gik i gang med A.P. Møller-koncernen. I denne artikel truer hr. Mogens Lykketoft med at ændre den kommende aftale efter et valg, hvis partiet ikke får indflydelse, og samtidig ønsker hr. Mogens Lykketoft altså en særskat på 15 pct. Mener hr. Svend Auken ikke, at denne trussel om at ændre på en indgået aftale netop har været med til at skabe en velbegrundet frygt for, at hvis der kom et andet flertal her i Folketinget, ville aftalen kunne ændres, og at man netop derfor har taget sine forholdsregler i forbindelse med kompensationsparagraffen? Jeg tror, hr. Svend Auken selv er grunden til, at den kompensationsparagraf er blevet sådan, som den er.

Formanden:

Så har jeg forstået det sådan, at det er hr. Svend Auken, der svarer. Derefter bliver det hr. Peter Christensen for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning). **Svend Auken (S):**

Først til hr. Keld Albrechtsen: Jeg tror, at vores formål er fælles, og jeg vil gerne sige, at vi selvfølgelig ikke vil opgive forestillingen om at få sådan en høring. Hvis der var noget, der ville være relevant, er det selvfølgelig, at Folketinget får lejlighed til at udspørge specialister på området, uafhængige specialister, om, hvordan forholdet er mellem aftalen og grundloven.

Jeg kan slet ikke tage hr. Kim Andersens i øvrigt lidt pompøse udgydelser - det er vist en venlig betegnelse - som udtryk for, at regeringspartierne på forhånd vil afskære Folketinget fra at lave en høring om grundlovmæssigheden af det her. Det har jeg ingen fantasi til. Hr. Kim Andersen var jo i sin tid ikke engang tilhænger af, at det skulle i Folketingssalen, men der måtte han dog bøje sig for ønsket om, at det kom i Folketingssalen.

Med hensyn til skatten er den relevante sammenligning med hensyn til, hvor god eller hvor dårlig den her aftale er, selvfølgelig en eller anden - og det indrømmer jeg blankt - subjektiv vurdering af, hvad et flertal i Folketinget, hvis ikke man havde lavet aftalen, kunne være blevet enig om. I retning af at stramme beskatningen i Nordsøen havde et flertal jo sagt, at det var man indstillet på at gøre, men det har hr. Kim Andersen jo ret i at man ikke kan sige med sikkerhed.

Så har jeg svært ved helt at forstå, hvad det er fru Aase D. Madsen mener. Man kan jo sagtens lave sikkerhed i en aftale uden at gribe til et instrument, der betyder, at man sætter Folketingets handlefrihed, hvis det er det, der ligger i det, ud af spillet helt frem til 2042. Man kunne have lavet en politisk aftale mellem regeringspartierne og gerne deres politiske støtteparti, Dansk Folkeparti, og Socialdemokratiet og andre partier, hvor vi havde givet alle garantier for, hvis man i øvrigt var enig om aftalen, at den ville kunne holde i fremtiden. Det var absolut en metode. Jeg har lagt vægt på - det tror jeg ministeren senere vil kunne bekræfte - hele vejen igennem at have en saglig dialog og givet mine råd til, hvordan det her kunne gøres, og hele tiden udtalt mit ønske om, at vi kunne indgå en aftale. Jeg havde ikke fantasi til at forestille mig, at man indgik den, samtidig med at man lavede et afsnit 6. Det er stadig væk det, der giver problemet.

Kl. 16.45

(Kort bemærkning). **Peter Christensen (V):**

Socialdemokratiet lægger vægt på, at en aftale medfører, at der kommer en væsentlig større andel af værdierne til statskassen, og at den er juridisk holdbar. Det bliver leveret, og derfor skulle det jo så ikke være nogen sag at kunne blive enig om aftalen.

Men jeg bliver alligevel bekymret, når jeg hører hr. Ole Stavad fra Socialdemokratiet begynde at sætte spørgsmålstejn ved de økonomiske gevinster, der er ved aftalen, for så mener jeg, hr. Ole Stavad taler mod bedre vidende. Grunden til, at jeg også bliver bekymret, er, at det får mig til at tænke på, om Socialdemokratiet ønsker at opfinde en knage, så de ikke skal være med i aftalen, for anderledes kan det ikke opfattes.

Når der bliver henvist til, at der ikke er tale om et reelt merprovenu på 31 mia. kr., så læser man ikke hele aftalen, for det fremgår klart af side 19, som hr. Ole Stavad selv henviste til, at beregningseksemplet har haft baggrund i, at man fastsætter den nuværende kulbrintebeskatning til ca. 25 mia. kr.

Alle må vide - især hr. Ole Stavad, og det er derfor, jeg mener, han taler mod bedre vidende - at den nuværende kulbrinteskate aldrig ville give 25 mia. kr. Det, der så står, er, at det tal i øvrigt er sat for højt, og hvis det er for højt sat, så vil det reelle merprovenu være højere, når man sænker den nuværende kulbrinteskate.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ja tak, så er taletiden udløbet, endda til den gode side. Jeg tror, man skal prøve at stille nogle konkrete spørgsmål i starten, for ellers overskrider man taletiden alt for meget.

Så er det hr. Keld Albrechtsen.

(Kort bemærkning). **Keld Albrechtsen (EL):**

Jeg vil gerne spørge hr. Svend Auken, hvad vi stiller op med den situation, der nu er opstået, en ret fantastisk situation, hvor ordføreren for partiet Venstre tilsyneladende ikke engang vil være med til at afholde en høring.

Jeg ved ikke, om det er, fordi man frygter, at det, man har lavet, ikke kan holde til at blive udsat for en nærmere gennemgang af uvildige juridiske eksperter, men jeg synes i hvert fald, det er helt

uhørt.

Jeg håber da egentlig, ministeren vil tage ordet og tilkendegive, at det i hvert fald ikke er regeringen, der har noget imod, at vi får mulighed for at udspørge uvildige eksperter, og at Folketingets formand også på et selvstændigt grundlag får lejlighed til at vurdere, om det, ministeren er kommet med, kan holde - også i byretten og længere op i retssystemet. Det skulle nødvendigvis ende med, at det hele til syvende og sidst blev forkastet af Højesteret.

Jeg vil gerne spørge hr. Svend Auken, om ikke det er en særdeles alvorlig situation med de meldinger, som kommer fra partiet Venstre i den her debat.

(Kort bemærkning). **Kim Andersen (V):**

Jeg skal i modsætning til hr. Auken undlade at kommentere eller søge at give karakterer for det, som hr. Auken siger heroppe fra talerstolen.

Men jeg vil gerne gentage mit spørgsmål til hr. Auken:

Hvad er det, der er i vejen med aftalen? Hvor mange procent skat er det, Socialdemokratiet vil have ud af Nordsøen? Hvad er det for nogle værktøjer, der skal tages i anvendelse for at nå det resultat, som Socialdemokratiet åbenbart søger efter?

Er mandatet fra den 20. februar til regeringen ikke godt nok, og er det ikke efterlevet? Det synes jeg hr. Auken skulle søge at give et svar på heroppefra i stedet for at have så travlt med at bruge sin tid på at karakterisere andres udtalelser.

Så har jeg sagt, at Venstre ikke ser noget behov for, at vi laver en høring om det her spørgsmål. Lad mig sige det helt ærligt: Vi ønsker ikke at lægge stemmer til, at oppositionen skal træne den her sag yderligere. Jeg har været fortalere for, at B 7 skulle i Folketingssalen, at vi skulle have en udvalgsbehandling. Jeg har heroppefra sagt, at alle eksperter naturligvis er velkomne til at komme med alle deres kritiske spørgsmål. Så vil vi forholde os til dem, og det står jeg ved.

KJ. 16.50

(Kort bemærkning). **Svend Auken (S):**

De mere skattemæssige dele af hr. Peter Christensens spørgsmål vil hr. Ole Stavad selvfølgelig have lejlighed til at svare på.

Jeg vil bare sige, at et af de problemer, der er, er, at ingen af os jo kan forudse, hvad der sker om 30 år eller 25 år. Hvis det nu eksempelvis viser sig, at statsandelen ikke bliver over 60, som ministeren har forhandlet sig frem til i god tro, men måske væsentlig lavere, ligesom den er blevet væsentlig lavere i de foregående år i forhold til, hvad vi havde regnet med, så er afsnit 6 sådan udformet, at så kan staten ikke gøre noget for at genvinde det. Kompensationsaftalen har den svaghed, at den kun beskytter den ene del, det er kun den ene part, der er beskyttet, samfundet er ikke beskyttet af voldgiftsretten. Det er et af hovedproblemerne, synes jeg, i den konstruktion.

Med hensyn til en høring: Jeg anser det for givet, at vi selvfølgelig får en høring. Vi afholder jo høring om alt muligt herinde i Folketinget. Skulle vi så ikke kunne afholde en høring om et af de allerstørste spørgsmål, som skal række 40 år frem i tiden og drejer sig om mange milliarder kroner? Jeg har ikke fantasi til at forestille mig, at det ikke sker. Jeg er ked af det, hvis hr. Kim Andersen blev stødt, men jeg synes, meget af den retorik virkede oppumpet. Først hører man, at partiet Venstre under ingen omstændigheder vil medvirke til at stemme for et forslag, som er imod grundloven. Men når folk så kommer og siger, om vi skal undersøge, om det er i overensstemmelse med grundloven, eller om der er problemer eller ting, vi skal rette til, så siger man, at det vil man end ikke afholde en høring om; en høring, som er noget af det mest uskyldige, man kan afholde i Folketinget. Jeg nægter at tro, at det ikke bliver gennemført

i praksis. Socialdemokratiet har ikke sagt, at vi har et ønske om bestemte procenter. Jeg har faktisk støttet økonomi- og erhvervsministeren undervejs i forhandlingerne. I øjeblikket undersøger vi, om resultatet er så godt, som man tror, og vi undersøger også, hvad de juridiske rammer er. Det synes jeg er Folketingets opgave. Der er en fortælling om, at hr. A.P. Møller ... nej, nu står formanden op, så det kan jeg sige næste gang. Men der er en god fortælling om, hvad hr. A.P. Møller sagde, umiddelbart efter aftalen blev indgået i 1962, som man skulle holde sig i sinde.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg har forstået, at hr. Ole Stavad også lige har et par bemærkninger, værsgo.

Ole Stavad (S):

Problemet er jo lidt, når der er to sager, der skal henvises til to forskellige udvalg.

Hr. Peter Christensen stillede et konkret spørgsmål til mig med baggrund i det, jeg havde sagt i ordførertalen. Jeg vil gerne understrege meget stærkt, at Socialdemokratiet bestemt ikke har brug for at finde nogen knage for at kunne sige nej. Vi er gået ind i hele denne proces med henblik på at få det her afdækket i forhåbningen om, at resultatet havde et indhold, så vi kunne slutte med at sige ja. Det har været hele forløbet hos os.

Men det er lidt bemærkelsesværdigt, at først er det ministeren i avisen i dag og derefter hr. Peter Christensen, der klandrer mig og Socialdemokratiet, fordi vi uden nogen former for forsøg på at lave forandringer holder os til regeringens egne forslag med dens egne bemærkninger. Jeg har ikke benyttet et eneste tal eller en eneste bemærkning, som ikke fremgår fuldstændig præcist af regeringens egen forelæggelse. Hvis det er sådan, at der er fejl i det, og at der er nye oplysninger, må vi jo se på det. Så ville det da være interessant. Så synes jeg, det er lidt vigtigt, at Folketinget får de rigtige oplysninger.

(Kort bemærkning). Aase D. Madsen (DF):

Først vil jeg gerne lige sige til hr. Svend Auken, at det jo er naivt at tro, at sådan en trussel fra hr. Mogens Lykketoft

i forbindelse med forhandlingerne ikke bliver hørt på Esplanaden. Det var en meget, meget voldsom trussel, og jeg synes, det var ærkedumt at komme med den på det tidspunkt. Socialdemokratiet har jo ikke selv været for ivrige efter at få et provenu fra Nordsøen. Forhenværende skatteminister Frode Sørensen har gentagne gange afvist at sætte olieskatten op med henvisning til, at det ville få Danmark til fremstå som en utroværdig forhandlingspartner ved de kommende udbudsrunder. Ja, tak. Hr. Svend Auken var selv minister på det område, og det må hr. Auken jo så have taget til efterretning, og det har kostet den danske statskasse 9 mia. kr. Vi fik ikke noget provenu i 2001. Vi fik ikke noget provenu i 2002. Vi fik ikke noget provenu i 2003. 9 mia. kr., fordi man har lavet denne fuldstændig uacceptable trippevals på stedet med hensyn til beskatning af Nordsøen.

Kl. 16.55

(Kort bemærkning). Kim Andersen (V):

Jeg skal ikke skjule, at det har en vis underholdningsværdi, når hr. Auken forsøger at give den som revyskuespiller heroppefra. Men sagen er jo i og for sig ganske alvorlig.

Jeg vil gerne understrege for hr. Auken og Socialdemokratiet, at enhver tvivl om grundlovmæssigheden i denne her aftale vil vi naturligvis tage overordentlig seriøst og forholde os til, og selvfølgelig skal aftalen være i overensstemmelse med grundloven, før vi kan stemme den igennem. Det er der overhovedet ingen morsomheder i. Sådan er det. Men hvad er det, Socialdemokratiet vil have? Hvor høj en

Referat af Folketingets 1. behandling af L 48 den 12. november 2003

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 48:

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund. (Implementering af aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og A.P. Møller - Mærsk A/S om efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund). Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen). (Fremsat 5/11 2003).

Sammen med denne sag foretoges:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 62:

Forslag til lov om ændring af kulbrinteskatteloven og lov om ansættelse og opkrævning m.v. af skat ved kulbrinteindvinding. (Ændringer af skattelovgivningen, som er lagt til grund for aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevillingen af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund). Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand). (Fremsat 5/11 2003).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Kim Andersen (V):

Det lovforslag, vi her har til behandling, er jo et led i behandlingen af den aftale, som økonomi- og erhvervsministeren på regeringens vegne har indgået med A.P. Møller - Mærsk om eneretsbevillingen i Nordsøen til udvinding af kulbrinter.

Det er en aftale, som frivilligt blev indgået mellem parterne den 29. september, og som skal sikre, at det danske samfund får en større andel af provenuet fra udvindingen af kulbrinter i Nordsøen, samtidig med at det skal skabe incitament til, at investeringerne kan være optimale og udnyttelsen af kulbrinterne i undergrunden i den danske del af Nordsøen er størst mulig. Aftalen, som økonomi- og erhvervsministeren indgik den 29. september, lever efter Venstres opfattelse i allerhøjeste grad op til disse formål. Det er vi meget tilfredse med.

Vi er også meget tilfredse med, som jeg tidligere har sagt under denne sags behandling, at ministeren har valgt at lægge sagen åbent frem til forhandling her i Folketingssalen. Vi har fået ministerens redegørelse, og vi har behandlet B 7, hvor vi allerede kunne notere, at der var bred politisk tilslutning til aftalen mellem staten og A.P. Møller - Mærsk.

Det giver mig anledning til her at gentage, hvad jeg tidligere har sagt, nemlig at vi i Venstre er overordentlig tilfredse med den brede tilslutning, som aftalen har fået fra Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne. Det er der anledning også i dag til at glæde sig over og sige tak for.

Det er en aftale, som rækker langt ud i fremtiden, som sikrer, at vi får en optimal udnyttelse af undergrunden i Nordsøen, hvorved vi ikke får et break i operationerne derude, som sikrer, at de nuværende operatører kender vilkårene og kan investere i forvisning om, at de er skrevet ned i den foreliggende aftale, og sikrer, at de er meget detaljerede og til at forholde sig til, ikke mindst med den præcisering, som vi modtog i går i Folketingets Energipolitiske Udvalg, omkring kompensationsdelen i aftalens kapitel 6.

Det, vi her behandler, er undergrundsforslaget L 48, og så er det L 62 om kulbrintebeskatningen. Det forslag, som jeg først vil tale om, er L 48, og det er jo simpelt hen en følgelovgivning af selve aftalen, der skal skabe de lovmæssige rammer til en udvidelse af det hidtidige maksimale tidsrum for tildeling og forlængelse af koncessioner, sådan at vi kan rumme aftalen ud over det, der er beskrevet frem til 2012. Det er en ganske naturlig revision af forlængelsen af undergrundsloven, som regulerer koncessionsvilkårene for udvinding af kulbrinter i Nordsøen. Det kan vi fra Venstres side fuldt ud tilslutte os. Det er en naturlig forudsætning for at effektuere den aftale, der er indgået.

Og så vil Venstres skattepolitiske ordfører, hr. Peter Christensen, sige noget om L 62, selve kulbrinteforslaget.

Peter Christensen (V):

Store dele af den aftale, der er blevet indgået mellem staten og bevillingshaverne, udmøntes med ændringer i skattesystemet. Derfor skal det her lovforslag som sagt også ses i sammenhæng med L 48.

Formålet med ændringerne er primært at sikre staten en større andel af værdierne i Nordsøen. Desuden vil ændringerne betyde, at vi fremover vil få et langt mere enkelt og robust og virkelighedsnært skattesystem til at beskatte aktiverne i Nordsøen.

Først og fremmest glæder jeg mig over, at der er blevet indgået en frivillig aftale og tillykke til regeringen med den.

Nogle vil sikkert sådan undre sig over, hvordan regeringen kunne få eneretsbevillingshaverne, DUC, til at indgå en aftale, der frem til 2042 vurderes at give yderligere 31 mia. kr. til staten eller på kort sigt - altså frem til 2012 - næsten 2,5 mia. kr. mere om året.

Svaret ligger i L 48, den anden del af loven. Og derfor kan man måske sådan lidt groft sige, at skattedelen er til fordel for staten og loven om undergrundsindvinding til fordel for bevillingshaverne - og dog, for til trods for den højere beskatning så er skatteforenklingerne klart til fordel for alle parter.

Hvis man kort gennemgår de gamle regler, så var der en rørledningsafgift, der var royaltybeskatning, der var den almindelige selskabsskat, og så var der en kulbrinteskate. Når jeg tøver lidt ved kulbrinteskatten, er det, fordi den var der, men den har ikke været voldsomt brugt, og det skyldes, at der var nogle helt specielle vilkår gældende for kulbrinteskatten.

Det hele bliver jo godt og grundigt forenklet, for med de nye regler vil der være en overskudsandel. Der vil selvfølgelig fortsat være den almindelige selskabsskat, og så vil der være en lavere kulbrinteskate, men en meget mere enkel måde at beregne kulbrinteskatten på. Så samfundets gevinster består altså ikke kun i, at selve beskatningen øges, men også i, at der vil være mere at beskatte. Det er til gavn både for selskabet og for samfundet.

Sluttelig vil jeg så tilføje, at vi i Venstre glæder os over, at det var muligt at nå til forståelse imellem de to forhandlingsparter. Dette af flere grunde:

For det første ville et operatørskifte i 2012 betyde et betydeligt tab for det danske samfund. A.P. Møller - Mærsk kender området, og værdifuld viden ville forsvinde, og det ville tage år at retablere den, hvis der skulle komme et operatørskifte - og det er vel at mærke viden, som gavner både samfundet og selskabet.

For det andet har vi med aftalen opnået at forlænge eneretsbevillingen og øget samfundets gevinst uden at bryde med gamle aftaler. Og for Venstre er det afgørende, at staten forbliver en troværdig aftalepartner. Det ansvar påhviler altså kun os politikere, og derfor vil jeg også tilføje, at i Venstre vil vi respektere både den gamle og også den nye aftales ord og ånd helt frem til 2042. Det betyder, at staten ikke fremover ad omveje kan pålægge bevillingshaverne nye skatter, der kun er målrettet kulbrinteaktiviteter.

Venstre bakker altså op om aftalen, og derfor støtter vi naturligvis også lovforslaget.

Kl. 16.00

(Kort bemærkning). **Keld Albrechtsen (EL):**

Nu kom hr. Peter Christensen ind på netop det spørgsmål omkring den klausul, som vi også diskuterede lidt her i spørgetiden, som giver A.P. Møller-selskaberne, DUC, ret til erstatning eller kompensation, hvis Folketinget efterfølgende går ind og ændrer skattelovgivningen.

Der vil jeg godt spørge, om partiet Venstre vil være indstillet på at støtte et ønske fra vores side om en uvildig juridisk undersøgelse af det afgørende spørgsmål, om det strider mod grundloven at lave sådan en aftale med A.P. Møller. Det mener jeg det gør. Jeg har også skrevet til Folketingets formand og gjort opmærksom på, at meget tyder på, at det er i strid med grundloven. Det synes jeg er et meget alvorligt spørgsmål, som jeg håber, at partiet Venstre også tager meget alvorligt.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Nu opstår der en lille vanskelighed i dag på grund af denne her dobbeltbesætning på ordførerskaberne. Så jeg tror, man skal sige, at én af ordførerne svarer, så vi ikke forlænger det hele til det dobbelte. Så det bliver hr. Kim Andersen, der nu svarer for Venstre.

(Kort bemærkning). **Kim Andersen (V):**

Jeg kan svare hr. Keld Albrechtsen fra Enhedslisten helt klart. Jeg er bange for, at hr. Keld Albrechtsen vil blive meget bekymret over svaret, at han vil synes, at det er helt forfærdeligt.

Svaret er, at det vil Venstre ikke støtte. Denne aftale har i alle sine hjørner og alle sine detaljer været underkastet juridisk analyse af Kammeradvokaten, af Justitsministeriet, og der er ingen baggrund for at trække denne sag i langdrag med en uvildig juridisk undersøgelse, som hr. Keld Albrechtsen foreslår.

I øvrigt sætter jeg et stort spørgsmålstegn ved uvildigheden noget som helst sted, også ved en uvildig undersøgelse. Vi får næppe bedre ekspertise på dette område end den, denne aftale har været underkastet ved Kammeradvokaten og i Justitsministeriet. Svaret er nej, hr. Keld Albrechtsen!

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Morten Homann for en kort bemærkning og hr. Albrechtsen efterfølgende.

(Kort bemærkning). **Morten Homann (SF):**

Vil hr. Kim Andersen ikke give mig ret i, at hvis der er et sted, man mere end alle andre kan rejse spørgsmål om uvildigheden, så drejer det sig vel om Justitsministeriet og Kammeradvokaten, som nok råder over dygtige folk, men som vel ikke kan siges at være helt upartiske i den aftale, som er indgået?

Så kan hr. Kim Andersen, bortset fra alle de taktiske fiflerier om, hvor hurtigt det her nu kan gennemføres, ikke prøve på at forklare, hvad skadeligt der kan være ved at få andre øjne til at se på denne her aftale, øjne, som hævet over enhver tvivl ikke er forbundet med regeringen som den ene aftalepart i den aftale? Hvilken skade kan der være ved at få andre juridiske øjne på denne her aftale, og hvis den, som hr. Kim Andersen går ud fra, er i orden og i overensstemmelse med grundloven, så i hvert fald så bare blåstemple den? Det kan jeg da kun se må være i alles interesse.

(Kort bemærkning). **Keld Albrechtsen (EL):**

Jeg vil godt stille hr. Kim Andersen et moralsk spørgsmål, om det kan være rigtigt, at befolkningen i årtier frem afskæres fra gennem resultat af folketingsvalg at gå ind og lave om på det, der sker nu. Det er én ting.

Det andet er så juraen. Jeg vil godt spørge hr. Kim Andersen, om ikke det er rigtigt, at

konklusionen på det, som ministeren kommer med, og som jo er sendt over fra Justitsministeriet, er, at man godt kan argumentere for, at vi ikke må gå ind og fratage Folketinget muligheden for at indføre en ny beskatning, men så kommer der en helt ubegribelig forklaring på, hvorfor man godt kan det alligevel. Det er, ligesom notatet stopper, da man skal til at forklare, hvorfor man godt alligevel kan lave sådan en aftale. Er hr. Kim Andersen enig i, at der sådan set mangler en hel forklaring? Og det er den, vi skal have en uvildig undersøgelse af. Men man ønsker måske ikke en forklaring, fordi det ikke kan forklares?

Kl. 16.05

(Kort bemærkning). **Kim Andersen (V):**

Jeg vil gerne sige til de to spørgere her, at jeg synes, de skulle lægge mærke til, at den voldsomme kritik, der var fra én, ja, der var måske to statsretseksperter, af aftalens grundlovsmæssighed i forhold til Folketingets almindelige beskatningsregler, at de røster fra denne ene - eller var det to - fuldstændig er forstummet, efterhånden som denne sag er blevet oplyst, og i særdeleshed efter at vi har fået aftalen omkring kompensationsklausulen.

Vi er i Venstre ikke et øjeblik i tvivl om, at denne aftale til fulde respekterer Folketingets almindelige beskatningsregler og er i fuldstændig overensstemmelse med grundloven.

Hr. Albrechtsen stiller mig et moralsk spørgsmål, om jeg synes, det er rimeligt, at befolkningen i årtier ikke kan lave om på det, der nu er lavet en aftale om. Jamen sådan er det jo med langtrækkende aftaler. Sådan er det jo også, når Folketinget beslutter et meget stort anlægsprojekt, som måske varer 5, 8, 10 år, at så kan efterfølgende folketingsflertal heller ikke gå ind og lave om på det.

Det er jo et af vilkårene for at få en optimal og effektiv udnyttelse af værdierne i undergrunden i Nordsøen, at koncessionshaverne, operatørerne, ved, under hvilke vilkår de opererer, og at de har en rimelig grad af sikkerhed for de meget, meget store milliardinvesteringer, vi her taler om.

Men sandheden er vel i virkeligheden, at hr. Keld Albrechtsen slet ikke ønsker nogen aftale. Hr. Keld Albrechtsen vil jo dybest set en nationalisering af værdierne i Nordsøen, og det kan jeg forsikre hr. Albrechtsen om, at det vil Venstre ikke.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Keld Albrechtsen for sin tredje og sidste bemærkning til hr. Kim Andersen.

(Kort bemærkning). **Keld Albrechtsen (EL):**

Lige nu er jeg optaget af at sikre, at grundloven ikke brydes. Det burde hr. Kim Andersen også være. Jeg vil så godt spørge hr. Kim Andersen, om det faktisk ikke vil være klogt af vores juridiske eksperter, hvis de lige giver sig tid til at læse dette dokument og tænke det grundigt igennem, før de kommer med svaret, som hr. Kim Andersen kan sige uden videre, for han har fået at vide af ministeren, hvad han skal sige, så han behøver ikke at gøre sig nogen ulejlighed. Han ved på forhånd, hvad svaret er.

Men jeg tror, at mange juridiske eksperter vil sige, at det er et meget kompliceret stykke papir, ministeren her er kommet med. Det indeholder ubesvarede spørgsmål og massevis af tvivlspunkter. Kan man f.eks. gøre det, som man nu skriver i notatet, at sidestille en skatteforhøjelse med en ekspropriation? Man vil endog beskytte A.P. Møller-selskaberne med selve grundlovens § 73 om ekspropriationsbestemmelser. A.P. Møller kan kræve at få erstatning for ekspropriation, hvis Folketinget går ind og vedtager en ny skattelov. Det er helt uhørt, at en skatteyder bliver beskyttet af ekspropriationsbestemmelsen og straks kan få sine

penge tilbage, dagen efter at skatten er blevet forhøjet. Jeg tror, der er mange skatteydere, der gerne ville have en tilsvarende ordning.

(Kort bemærkning). **Kim Andersen (V):**

Jeg synes, jeg fornemmer på hr. Keld Albrechtsens spørgsmål, at substansen begynder at blive lidt tynd. Sådan må det naturligvis være, når der ikke længere er argumenter i en sag.

Hr. Keld Albrechtsen: Samtlige juridiske eksperter i dette land, både dem på Københavns Universitets Juridiske Fakultet og i Århus og på Handelshøjskolen, og hvor de er, skal være så ualmindelig hjertelig velkomne til at stille alle deres kritiske spørgsmål om aftalen af 29. august og tillægsaftalen, som Det Energipolitiske Udvalg har fået oversendt fra ministeren i går. Vi vil læse alle deres indsigelser, vi vil forholde os sagligt og seriøst til dem. De vil blive undersøgt på bedste vis.

Jeg bemærker bare, at der faktisk ikke har været så mange juridiske eksperter, der har ytret sig i den her sag, siden der var et par stykker, der var meget hurtige til det de første par dage, og som også meget hurtigt trak følehornene til sig.

Ja, det er meget kompliceret. Det er også derfor, at det naturligvis har taget nogen tid at lave kompensationsaftalen, som vi jo nu har haft til gennemlæsning, og som vi skal udvalgsbehandle i Det Energipolitiske Udvalg. Det er meget kompliceret, og det er også derfor, at jeg er meget tilfreds med at kunne sige, at vi i Venstre er glade for definitionerne, som de foreligger nu fra økonomi- og erhvervsministerens side. De er til at forholde sig til. Der ved både staten og koncessionshaverne, hvad man har at rette sig efter, og skulle der om mange år være en enkel tvist, så er det også noget, en voldgift vil kunne gå ind og se på, så er der en køreplan i den definition, der foreligger i afklaringen omkring kompensationsbestemmelsen, sådan som vi kender den nu.

Kl. 16.10

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Det var lige til den gode side tidsmæssigt. Hr. Morten Homann for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning). **Morten Homann (SF):**

Bare lige for at være sikker: Er hr. Kim Andersen og jeg enige om, at det er et ret væsentligt spørgsmål, hvorvidt den her aftale er i overensstemmelse med grundloven eller ej? For man kan altså godt komme i tvivl, når man hører hr. Kim Andersen. Det er noget, man kan trække på skuldrene ad. Man kan høre Energistyrelsens folk og måske også spørge Justitsministeriet, og så er den potte ude. Kan vi ikke være enige om på bundlinjen, at det er ret væsentligt, om aftalen krænker grundloven eller ej?

Hvis vi er enige om det, så bliver det næste spørgsmål:

Vi kan altid diskutere, hvor mange statsretseksperter der skal til, for at der er rejst berettiget tvivl, men når der er rejst tvivl om det helt afgørende og ekstremt alvorlige spørgsmål, om aftalen krænker grundloven, hvad er det så, der gør, at hr. Kim Andersen ikke vil være med til at rydde den tvivl af vejen en gang for alle, at få nogle uvildige eksperter til at kulegrave det her spørgsmål, så vi kan få en nagelfast konklusion, hvor man ikke kan rejse tvivl om, hvorvidt det er bestilt arbejde fra den ene part i aftalen?

Det er virkelig vigtigt, om man overtræder grundloven eller ej, og hvis det er vigtigt, hvorfor så ikke få al tvivl ryddet af vejen?

(Kort bemærkning). **Kim Andersen (V):**

Jeg tror, at enhver, der lytter til denne debat, fornemmer, at oppositionen i denne sag ikke har meget

mere krudt tilbage

i bøssen. Naturligvis er det væsentligt, at denne aftale er i overensstemmelse med grundloven. Det er i og for sig et unødvendigt spørgsmål at stille. Hr. Homann burde være fuldstændig klar over, at Venstre naturligvis er af den opfattelse, at det, vi foretager os her i Folketinget, og hvad vi som parti står inde for, skal være i overensstemmelse med grundloven. Det er der ingen grund til at sætte spørgsmålstegn ved. Men det er så alligevel det, hr. Homann jo prøver, når han så i en eftersætning spørger: Skal vi så ikke have en juridisk afgørelse af, hvad denne aftale indeholder, for at rydde tvivlen af vejen? Jamen der er ingen tvivl - der er ikke nogen tvivl! Venstre er helt tilfreds med de vurderinger, der foreligger fra Justitsministeriet og fra Kammeradvokaten, men det ændrer jo ikke ved, som jeg sagde i mit tidligere svar, at enhver juridisk ekspert, statsretskyndig, er meget velkommen til at nærlæse teksterne og gøre indsigelse mod dem, hvis disse eksperter er af den opfattelse, at vi her er ved at indgå en aftale, der ikke er i overensstemmelse med grundloven. Så enkelt er det. Det behøver vi ikke nogen særlig undersøgelseskommission eller juridisk neutral instans til at afgøre. Det må de meget gerne gøre hver især. De kan også frivilligt danne en gruppe af statsretseksperter, som kan nærlæse de ting og så fremsende et samlet svar, hvis de kan blive enige om det. Alle bemærkninger er hjertelig velkomne, og de vil blive behandlet overordentlig seriøst.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Morten Homann for sin tredje og sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning). Morten Homann (SF):

Så er det jo lige præcis, at tvivlen begynder at nage om, hvorvidt Venstre tager det her spørgsmål alvorligt. For det nytter jo ikke noget, at hr. Kim Andersen bare starter med at sige, at selvfølgelig tager man grundloven alvorligt, hvorefter resten af indlægget er én lang bagatellisering af hele det helt afgørende og meget, meget alvorlige spørgsmål.

Kan vi ikke være enige om, at det, der er sket nu, er, at regeringens egne folk har forholdt sig til det her spørgsmål, og at statens egen advokat har forholdt sig til det her spørgsmål. Vi kan også være enige om, at der er rejst tvivl fra statsretseksperter om, hvorvidt det her er i overensstemmelse med grundloven.

Men når hr. Kim Andersen så blot siger, at så må folk skrive et brev til økonomi- og erhvervsministeren, hvor de gør rede for, hvad de måtte have af betænkeligheder ved det her, men der er ingen tvivl, Venstre har lyttet til regeringens egne eksperter, kan hr. Kim Andersen så ikke forstå, at den tvivl, som kommer fra uvildig side, den tvivl, der er rejst fra de her statsretseksperter side, får lov at stå uantastet tilbage?

Og hvorfor kan hr. Kim Andersen ikke række en hånd ud og sige: Jo, men når der er rejst en tvivl, når der er en berettiget tvivl blandt Folketingets partier, om det her er i overensstemmelse med grundloven, så kan vi give hinanden håndslag på, at denne her aftale, som løber 40 år ud i fremtiden, får vi undersøgt til bunds, inden vi binder mange fremtidige generationer?

Kl. 16.15

(Kort bemærkning) Kim Andersen (V):

Jeg vil gerne sige til hr. Homann, at jeg ikke bagatelliserer dette spørgsmål og denne sag. Det er naturligvis overordentlig vigtigt, at de aftaler, der indgås fra statens side, og de sager, som vi behandler her i Folketinget, er i overensstemmelse med grundloven. Det har vi altid, og det vil vi altid fra Venstres side i hvert fald lægge overordentlig stor vægt på.

Jeg vil gerne give hr. Homann et tilsagn: Er denne aftale, der er indgået mellem økonomi- og

erhvervsministeren og A.P. Møller - Mærsk A/S om en fortsættelse af eneretsbevillingen i den danske del af Nordsøen til udvinding af kulbrinter, ikke i overensstemmelse med grundloven, så vil aftalen ikke få Venstres støtte.

Det skal der ikke være tvivl om. Det tilsagn får hr. Homann her fra talerstolen her og nu.

Og så ser vi i øvrigt frem til, at de juridiske eksperter, statsretsfolkene rundt omkring, nærlæser tingene, som de jo også som eksperter har en forpligtelse til, og at de så i tide kommer med deres anklagepunkter.

Jeg bemærker blot i en parentes, som jeg tidligere har gjort i dag, at de første forsøg på at antaste aftalens lødighed fra én, eller var det to, ret hurtigt forstummede. De overlevede sådan set en eftermiddag over, så blev de dementeret af de selvsamme eksperter, blot i nogle andre medier end dér, hvor de var fremsat først.

Men er der andre kyndige, der har meninger om grundlovsmæssigheden, så lad os endelig få analyserne og synspunkterne frem. Venstre lægger ikke stemmer til noget, der ikke er i overensstemmelse med grundloven.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Anne Grete Holmsgaard for en kort bemærkning. Det var lige på falderebet, ellers var vi gået videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning). Anne Grete Holmsgaard (SF):

Det var da skønt at høre, at hr. Kim Andersen er fuldstændig konsekvent: »Hvis aftalen ikke er i overensstemmelse med grundloven, så bliver den ikke indgået«. I disse dage skal man jo virkelig tage med kyshånd imod, når Venstrefolk kommer med markante, klare løfter om, hvad de vil gøre, så jeg går ud fra, at det her er et løfte også på regeringens vegne.

Men jeg vil gerne spørge hr. Kim Andersen: Når han nu siger, at det her er fuldstændig i orden, det sætter ikke Folketingets ret til at lave almindelig beskatning ud af kraft - han nævner godt nok ikke lige parentesen, der betyder, at man skal give økonomisk compensation, og at han også mener, det er i overensstemmelse med grundloven - kan man så også gøre det her på andre områder? Er det også muligt at indgå andre private aftaler med andre store firmaer, hvor man binder Folketinget ved at sige: Jamen her er der indgået en aftale, og hvis et kommende Folketing går ind og lovgiver, sådan at man beskatter området, så må der gives compensation, eller gælder det her kun A.P. Møller? Kunne det tænkes, når nu hr. Kim Andersen mener, det er i overensstemmelse med grundloven, at man også kunne gøre det på andre områder?

(Kort bemærkning). Kim Andersen (V):

Fru Anne Grete Holmsgaard: Jeg tror, det er klogt i en besvarelse til SF på sådan et spørgsmål indledningsvis at gøre sig klart, at man ikke forlods skal udelukke nogen som helst muligheder eller ting. Det føler jeg mig ikke ansporet til med de intentioner, som jeg ved, fru Anne Grete Holmsgaard har omkring denne sag.

Men modsat vil jeg gerne sige, at jeg mener, at vi her har med et ganske særligt forhold at gøre. Kulbrinten i Nordsøen er en ganske særlig forekomst, som repræsenterer store værdier for det danske samfund, og som det kræver stor knowhow-teknologi og også kapital at udnytte. For det er jo symbiosen mellem knowhow, viden, kapital og naturforekomsterne, der giver værdierne.

I sig selv er ingen af delene jo så forfærdelig meget værd. Men denne symbiose har koncessionshaverne jo udvist evne til at forene og udnytte på bedste vis, og det er også derfor, vi synes, at der er grund til med en sådan frivillig aftale, som virkelig tilgodeser samfundets ønsker, men som også giver gode muligheder for en optimal udnyttelse, at forlænge aftalen. Men jeg tror ikke, det er noget, man kan finde så forfærdelig mange andre eksempler på.

KL. 16.20

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Anne Grete Holmsgaard for endnu en kort bemærkning.

(Kort bemærkning). **Anne Grete Holmsgaard (SF):**

Jamen det er da klar snak fra Venstre. Skulle der dukke noget andet op, ja, hvorfor så ikke bruge denne her herlige privatretlige model, hvor man indgår en aftale og siger: I er så i øvrigt skattefritaget, det kan være 10, 20, 30, 40 år. Så kan man godt nok på papiret fastholde Folketingets ret til at lave love og regler og beskatningsregler, det koster bare kassen hver eneste gang. Det må jeg sige, det er virkelig klar snak!

Men når hr. Kim Andersen så siger, at det her jo er sådan en deal, hvor man kan sige som hr. Kim Andersen, at det, der ligger ude i Nordsøen, sådan set ikke er ret meget værd - det var i hvert tilfælde ånden i det - men at det er en særlig investering, og at den skal betales, er hr. Kim Andersen så ikke enig i, at af den eneste besvarelse, vi overhovedet har fået i Folketingets Energipolitiske Udvalg i denne her sag indtil nu, fremgår det faktisk, at den forrentning, som selskaberne har haft i Nordsøen, ligger over det, man kan forvente på det her område? Er hr. Kim Andersen enig i den udlægning af rentabilitetsnotatet, som vi har fået i Det Energipolitiske Udvalg?

(Kort bemærkning). **Kim Andersen (V):**

Sludder og vrøvl, jeg sagde ikke, at kulbrinten ude i Nordsøen ikke er særlig meget værd. Jeg sagde, at det, der gør den interessant i en samfundsøkonomisk sammenhæng, er symbiosen af knowhow, viden, investeringer og så dette, at vi rent faktisk har disse naturforekomster, og de er naturligvis overordentlig værdifulde for det danske samfund. Det er også det, regeringen har været bevidst om. Det er derfor, at man har efterlevet Folketingets vedtagelse af 20. februar og ved frivillighed har leveret denne meget fornemt afbalancerede aftale, som det lovforslag, vi her har til behandling, er en udløber af.

Så spørger fru Anne Grete Holmsgaard, om vi kan lave andre aftaler med langtrækkende virkning, 30-40 år ude i tiden, og at det bare koster kassen.

Det var faktisk ikke det, der var budskabet i det, jeg sagde til fru Holmsgaard. I øvrigt vil jeg gerne have at vide, hvad det er, der koster ud af kassen i den foreliggende aftale.

Tværtimod er det dokumenteret sort på hvidt, at der er store milliardgevinster for det danske samfund. Det var der derimod ikke for den tidligere SR-regering, som for 3 år siden ikke formåede at lave en sådan aftale, hvilket har kostet os et velfærdstab her i landet på 7 mia. kr. Det beklager jeg, men spildt mælk skal man jo ikke græde over.

Forrentningen ligger på niveau med det, som en langsigtet trediveårig obligation kaster af sig. Vi er nu på niveau med det, der er afkast i England og i Norge, og det er vi i Venstre meget tilfredse med, samtidig med at vi får skabt en skattemæssig struktur, som øger incitamentet til investeringer, så man måske fremover vil kunne få endnu højere udnyttelsesgrader af forekomsterne op til overfladen og dermed til beskatning og salg med valutaindtjening til følge.

Jo, det er en god aftale, og jeg kan også forstå på fru Anne Grete Holmsgaard, at det er ved at være svært at bevare pessimismen over for den. Det forstår jeg godt.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Anne Grete Holmsgaard for sin tredje og sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning). **Anne Grete Holmsgaard (SF):**

Jeg er overhovedet ikke pessimistisk. Jeg er godt hamrende arrig over, at et flertal herinde vil gå så langt, at man vil binde dette og kommende Folketing frem til 2042 til, at man skal give økonomisk kompensation til A.P. Møller og DUC, hvis man indfører beskatning for at få en øget andel af samfundets værdier. Det finder jeg simpelt hen dybt umoralsk. Det er ikke at være pessimistisk, det er at være godt hamrende vred.

Og så vil jeg godt sige til hr. Kim Andersen, at den oplysning om, at forrentningen på Nordsøen svarer til en 30-årig obligation, er aldeles ny for mig. Det synes jeg virkelig vil være interessant, når vi skal behandle det i udvalget bagefter, for det er faktisk noget fuldstændig andet, der står i det eneste bilag, vi endnu har fået i udvalget.

Og jeg vil så godt spørge hr. Kim Andersen: Har hr. Kim Andersen selv overhovedet gjort noget ud af at finde ud af, hvad man kunne få ud, samtidig med at A. P. Møller fik en rimelig andel af værdierne, men sådan at man faktisk sagde til sig selv: Det her er selvfølgelig et aktiv for staten, og dermed skal staten have langt den største del af det her? Har hr. Kim Andersen selv gjort noget forsøg på det undervejs?

(Kort bemærkning). **Kim Andersen (V):**

Jeg vil gerne starte med at komme med en berigtigelse. Jeg sagde, at det svarede til forrentningen af en 30-årig obligation set over et antal år. Fru Anne Grete Holmsgaard har ret i, at det ikke er rigtigt. Det er aktieafkastet set over det samme antal år, som svarer til den forrentning, der er fra Nordsøen.

Kl. 16.25

Jeg synes ikke, at fru Anne Grete Holmsgaard skal være så vred, og jeg ser ikke spor umoralsk i denne aftale, tværtimod. Det var jo Folketinget, der med et meget, meget stort flertal 20. februar pålagde regeringen at indlede forhandlinger med koncessionshaverne med henblik på, at samfundet her og nu kunne få en større andel af kagen.

Skal vi til at snakke moral, hvilket jeg personligt vil advare stærkt imod i den slags sager her, fordi jeg tror, det er et så dyrebart ord, at man skal reservere det til noget meget væsentligt mellem mennesker og i etiske spørgsmål og den slags, men skal vi, ja, så er det vel folketingsflertallet, der griber ind i eksisterende og kendte vilkår frem til 2012 og allerede fra 2004 beder om at få et større udbytte. Men det er vi fælles om. Det var konditionerne 20. februar. Det stemte vi selv for, som den politiske situation var.

Det har ministeren loyalt efterlevet, og det har altså kunnet medføre, at der er kommet en aftale til verden, som både er frivillig, som giver samfundet et større provenu og indretter beskatningsstrukturen, således at den giver incitamenter til øget investering for koncessionshaverne.

Det er faktisk at løse cirkelens kvadratur. Det er flot arbejde. Jeg synes egentlig også, at fru Anne Grete Holmsgaard skulle dæmpe sig en lille smule i forhold til aftalen her. Jeg tror, der vil komme en dag, hvor selv fru Anne Grete Holmsgaard og SF vil sige, at det var en god aftale og vil være glad for den. Det tror jeg faktisk.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Og så går vi videre i ordførerrækken. Hr. Svend Auken og hr. Ole Stavad deles tilsyneladende om taletiden.

Svend Auken (S):

Socialdemokratiet er tilhænger af, at der indgås en aftale med bevillingshaverne, hvis vel at mærke den aftale juridisk er holdbar, og hvis den giver en væsentlig større andel til samfundet af

samfundets værdier og til udvikling af samfundets værdier ude i Nordsøen.

Under den tidligere regering arbejdede vi på at få en sådan aftale i stand, og vi var med i det flertal, der pålagde regeringen at undersøge mulighederne for at forhandle. Undervejs har vi både offentligt og i direkte forhandlinger med regeringen givet en række råd med hensyn til, hvordan sådan en aftale skrues sammen. Man kan af arkitekturen i aftalen, som vi nu har til behandling, se, at en række af de råd, vi har givet med hensyn til opbygning af aftalen, er blevet fulgt. Så langt, så godt.

Der er store fordele knyttet til at indgå en aftale, der forlænger. Når regeringen skal opgøre værdien af den samlede aftale, så er vel ca. to tredjedele selve det at forlænge, altså bruge de samme operatører ude i Nordsøen. Det er også ressourcemæssigt og miljømæssigt den rigtige udvej.

Men der er selvfølgelig en række meget tunge spørgsmål. Først: Er denne her økonomisk set en gunstig aftale, i forhold til hvad der kunne opnås ved bare at forlænge aftalen og så stramme skatterne, som der jo var flertal for her i Folketinget? Det er jo et af de scenarier, der realistisk set var mulighed for. Og hr. Ole Stavad vil senere hen stille en række kritiske spørgsmål til skattedelen.

Man kan roligt sige, at de uger, der er forløbet siden aftalen blev offentliggjort, måske har vist, at den er mere skrøbelig på det økonomiske område, end man oprindeligt forestillede sig.

Vores bekymring er imidlertid først og sidst koncentreret om det såkaldte afsnit seks i aftalen, kompensationsaftalen. Den aftale, der betyder, at bevillingshaverne ved enhver ordning, der gennemføres, ikke bare skatteordninger, som medfører belastning for bevillingshaverne i den danske del af Nordsøen, kan kræve krone til krone-kompensation. Det er en aftale, der skal løbe helt frem til juni 2042.

Man kan sige meget om den aftale, der blev indgået af Viggo Kampmann i 1962, men en så omfattende bestemmelse indeholdt den trods alt ikke. Det er altså nyt.

Det er usædvanligt i den forstand, at der intet fortilfælde er for det i dansk ret og intet fortilfælde for det i international ret, og derfor er vi selvfølgelig nødt til at undersøge det meget, meget grundigt.

Der er først spørgsmålet i relation til grundloven. Der var jeg meget glad for det, hr. Kim Andersen sagde, om, at det var vigtigt, at alle sten blev vendt.

Kl. 16.30

Vi vil foreslå, når vi nu mødes i Det Energipolitiske Udvalg og i Skatteudvalget, at de to udvalg går sammen om at foranstalte en høring, hvor vi indkalder de statsretskyndige uafhængige eksperter, der findes på området, og at vi så får lejlighed til - jeg tror næsten, at jeg citerer hr. Kim Andersen ordret - at stille vores spørgsmål og få vores svar, og de kan stille deres spørgsmål til aftalen, så vi får gennemført den som en høring. Jeg tror, det er den rigtige fremgangsmåde at benytte, og den vil vi gerne foreslå.

Men derudover vil vi jo selvfølgelig gerne have beregnet alle konsekvenserne af denne kompensationsaftale. Hvis der nu sker fejl under behandlingen af skattelovgivningen, kan de så ikke rettes? Hvis det om 10 år viser sig at være en forkert konstruktion, ligesom det har vist sig med kulbrinteskatten, kan den så ikke ændres? Hvad med spørgsmålet om ophævelse af særregler på beskatningsområdet ude i Nordsøen, f.eks. på CO₂-området? Kan det ikke gøres, uden at man skal aflevere hver eneste krone til bevillingshaverne? Hvad med særlige sikkerhedsforanstaltninger? Der er mange spørgsmål, der trænger sig på i den forbindelse, og de må selvfølgelig afklares.

Vi synes, det havde været langt klogere af regeringen at gå sammen med et flertal - og Socialdemokratiet ville selvfølgelig meget gerne melde sig - om, at vi som partier bandt os til selvfølgelig at behandle vores aftalepartner fair og ordentligt, sådan at der var et politisk tilsagn om, at vi ikke ville misbruge vores magt til at ændre forholdene, uden at man indskiber sig i dette meget

ejendommelige eksperiment som dette at sætte 14-15 kommende Folketing under overdømme af en voldgiftsret.

Det er altså et meget vidtgående skridt, og derfor vil vi bruge alle kræfter på - vi vil gerne være med i den aftale, vi vil selvfølgelig gerne vide, hvad den rummer af virkninger - først og sidst at sikre os, at vi ikke gør noget, der er forkert på det her område. Derfor forslaget om en høring, og derfor også bebudelse af en lang række forslag.

Man kan måske lidt drillende sige, at når man ser på, hvor mange aftaler der er blevet brudt af den nuværende regering, så kan man godt forstå bevillingshavernes ønske om en voldgiftsret. Men der bør vel med dansk folkestyre og dansk tradition kunne findes mere passende måder at løse det troværdighedsproblem på end afsnit 6 i den aftale, der blev indgået den 29. september.

Ole Stavad (S):

Som hr. Svend Auken allerede har givet udtryk for, er vi først og fremmest optaget af i den fase, hvor vi stadig væk befinder os, at få det bedst muligt afdækket og analyseret:

Hvad er virkningerne?

Som det også er fremgået, er vi sådan set ganske tilfredse med det, vi kan kalde arkitekturen i det her, de komponenter, som man har skruet det sammen af. Men det er - det beder jeg om undskyldning for - meget, meget svært at gennemskue, hvad det er, der er de økonomiske konsekvenser af det her. Hvad er resultatet af hvad?

Vi har set i dagens avis, i Jyllands-Posten, at økonomi- og erhvervsministeren har kritiseret, at vi har givet udtryk for nogle synspunkter, som jeg mener er rent referat af det, der fremgår af bemærkningerne til skattelovforslaget.

Hvis vi går ind på siderne 18 og 19 og læser regeringens egne oplysninger til Folketinget om konsekvenserne af den aftale, man har indgået, så fremgår det, at den øgede kontinuitet og stabilitet alene giver en samlet merindtægt på

27 mia. kr. Af disse 27 mia. kr. tilfalder de 21,3 mia. kr. staten. Hvis man så går over på side 19, hvor man har stillet det op i tabelform, kan man se, at den samlede gevinst ved den her aftale er 31 mia. kr. Men af de 31 mia. kr. er de 21,3 ikke en følge af ændrede skatteregler eller overskudsdeling eller noget i den retning. Det er alene en følge af, at man forudsætter i de scenarier, man sætter op ved siden af hinanden, forskellige forløb. Hvis man så ser på, hvad det egentlig er, som koncessionshaverne betaler i det her, hvis man tager udgangspunkt i de oplysninger, regeringen selv har givet i sit eget lovforslag til Folketinget, ja, så er der altså 9,7 mia. kr. tilbage som et resultat. Men af den merindtægt, der kommer som følge af, at man indgår aftalen og får en bedre kontinuitet og en bedre stabilitet i tilrettelæggelsen, blev der jo også 5,7 mia. kr. tilbage til A.P. Møller, sådan at det eneste, de - hvis vi tager regeringens egne oplysninger - faktisk afleverer, er 4 mia. kr. Regeringens tal kan ikke læses og opgøres på anden måde, hvis man lægger regeringens oplysninger til grund.

Kl. 16.35

Hvis det er sådan, at regeringen har afgivet forkerte oplysninger til Folketinget, så må vi andre vel også være undskyldt for, at vi har svært ved at gennemskue det, og så må vi bede om, at vi får nogle, der er mere rigtige. Det var den ene del.

Den anden del, som vi vil spørge grundigt ind til, er kompensationsaftalen, som også hr. Svend Auken kort var inde på. Der kan vi ikke se i det, der blev oversendt til os i går, at der er nogen som helst klausul om, at man kan rette fejl. Hvis det viser sig, at der er noget i den måde, vi får skruet den her lovgivning sammen på, der ikke virker efter hensigten og efter de oplysninger, der er afgivet, så har vi ud fra det, der umiddelbart fremgår af kompensationsaftalen og fortolkningen,

ingen adgang til at rette den fejl, uden at det vil kunne risikere at give grundlag for krav om kompensation.

Når vi går ind og ser på paragraffen, der forholder sig til den situation, hvis vi nu bliver tvunget til af internationale grunde eller andre - med udviklingen dér - at sænke den danske selskabsskat, og det er ikke særlig teoretisk, vi har oplevet en sænkning fra 50 til 30 pct. i løbet af en meget kort årrække, kan vi så sikre, at det, man kalder government take, altså den del, som staten får af dansk ejendom ude i undergrunden, mindst forbliver uændret? Dertil er svaret, sådan som jeg læser det: Nej, det vil næsten være umuligt at bringe sig i den situation, hvor man kan - om jeg så må sige - dække hullet.

Men også det vil vi spørge meget grundigt ind til, og derfor er vi meget optaget af, at vi får en fuldstændig belysning af hele aftalen, økonomiske konsekvenser, juridiske konsekvenser, og dermed, at vi først tager endelig stilling, når vi har et endeligt billede af konsekvenserne.

Jeg håber og tror på, uanset hvilke formuleringer andre ordførere har anvendt indtil nu, at andre partier vil forholde sig på samme saglige måde, så vi er sikre på, at vi i fællesskab kan varetage Danmarks interesser, samtidig med at det også skal være en forretning at få olien op af den danske undergrund.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ja, det passede lige præcis med de 10 minutter for de to ordførere, det var flot.

Hr. Keld Albrechtsen for en kort bemærkning, hr. Kim Andersen og fru Aase D. Madsen. Jeg har også noteret hr. Peter Christensen.

(Kort bemærkning). Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, det var meget positivt, at hr. Svend Auken på Socialdemokraternes vegne gav udtryk for, at det er nødvendigt, at uvildige eksperter kommer ind for at kunne vurdere grundlovs spørgsmålet, for at kunne vurdere, om det rent faktisk er lovligt efter grundloven at indgå en sådan aftale, hvor man fraskriver sig adgangen til at ændre beskatningen årtier ud i fremtiden.

Jeg har skrevet et brev til Folketingets formand og foreslået Folketingets formand, at han indbyder uvildige eksperter. Jeg synes ikke, mit forslag strider mod hr. Svend Aukens, for hvis vi får en høring, så kommer eksperterne der. Men det er jo meget afgørende, at Folketingets formand som en uafhængig instans i forhold til regeringen og i forhold til et eventuelt folketingsflertal bliver i stand til at kunne træffe den beslutning, for det er jo Folketingets formand, der har ansvaret for, at en lov, der strider mod grundloven, ikke bliver gennemført her i Tinget.

(Kort bemærkning). Kim Andersen (V):

Hr. Svend Auken var inde i nogle overvejelser om, hvad en ændring af de nuværende skatteregler frem til 2012 ville have kunnet give det danske samfund sammenlignet med, hvad aftalen, som den foreligger nu, kan beregnes at kunne give. Det er jo et hypotetisk spørgsmål, og det lader sig ikke besvare på realistiske præmisser.

Det er i øvrigt også et lidt besynderligt spørgsmål at stille og en mærkværdig problemstilling at rejse fra Socialdemokraternes side, når man selv har været med til at vedtage vedtagelsen fra den 20. februar i år, som jo opfordrer regeringen til inden den 1. oktober i en redegørelse i Folketinget at fremlægge de muligheder, der er for på en samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt afbalanceret måde at sikre, at staten får en større andel af værdierne i forbindelse med den nuværende og fremtidige udnyttelse af olie- og gasressourcer i Nordsøen. Og det forventes herunder, at der samtidig kan ske drøftelser med bevillingshaverne af de koncessioner, der udløber i 2012, med henblik på en mulig forlængelse.

Kl. 16.40

Det er det, regeringen har leveret, det var det, bl.a. Socialdemokratiet bad om, det er det, der er et svar på. Jeg har sagt, at vi er interesseret i at modtage og behandle alle seriøse henvendelser også fra statsretseksperter. Vi er ikke indstillet på, at denne sag skal trækkes unødigt i langdrag ved høringer, som skal bruges til forskellige positioneringer. Men statsretseksperter og andre kyndige er naturligvis meget velkomne til at fremkomme med deres bemærkninger og deres kritik, og så vil vi forholde os sagligt og seriøst til det.

Men inden jeg slutter, vil jeg gerne have lov til at stille et enkelt spørgsmål til Socialdemokraterne: Hvad vil Socialdemokraterne egentlig?

Jeg forventer ikke, at man i dag skal svare ja eller nej til aftalen, men hvad vil Socialdemokraterne have af provenu til det danske samfund? Hvad er det, der ikke er godt nok i den indgåede aftale? Det ville være rart med et klart svar fra Socialdemokraterne.

Formanden:

Hr. Kim Andersen har siddet i Folketinget så mange år, at han ved, at når den røde knap lyser, er taletiden forbi. Jeg har vist stor tålmodighed, når man har overtrådt tiden en lille smule, men det er op mod 2 minutters taletid. Det er uacceptabelt. Der er jo visse regler, vi er nødt til at overholde bare sådan nogenlunde.

Fru Aase D. Madsen for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning). **Aase D. Madsen (DF):**

Man kan altså ikke lade være med at trække på smilebåndet, når man hører hr. Svend Auken's store bekymring for kompensationsparagraffen.

Jeg står her med et udklip fra Berlinske Tidende fra den 18. juni, og det er netop i forbindelse med, at forhandlingerne gik i gang med A.P. Møller-koncernen. I denne artikel truer hr. Mogens Lykketoft med at ændre den kommende aftale efter et valg, hvis partiet ikke får indflydelse, og samtidig ønsker hr. Mogens Lykketoft altså en særskat på 15 pct. Mener hr. Svend Auken ikke, at denne trussel om at ændre på en indgået aftale netop har været med til at skabe en velbegrundet frygt for, at hvis der kom et andet flertal her i Folketinget, ville aftalen kunne ændres, og at man netop derfor har taget sine forholdsregler i forbindelse med kompensationsparagraffen? Jeg tror, hr. Svend Auken's parti selv er grunden til, at den kompensationsparagraf er blevet sådan, som den er.

Formanden:

Så har jeg forstået det sådan, at det er hr. Svend Auken, der svarer. Derefter bliver det hr. Peter Christensen for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning). **Svend Auken (S):**

Først til hr. Keld Albrechtsen: Jeg tror, at vores formål er fælles, og jeg vil gerne sige, at vi selvfølgelig ikke vil opgive forestillingen om at få sådan en høring. Hvis der var noget, der ville være relevant, er det selvfølgelig, at Folketinget får lejlighed til at udspørge specialister på området, uafhængige specialister, om, hvordan forholdet er mellem aftalen og grundloven.

Jeg kan slet ikke tage hr. Kim Andersens i øvrigt lidt pompøse udgydelser - det er vist en venlig betegnelse - som udtryk for, at regeringspartierne på forhånd vil afskære Folketinget fra at lave en høring om grundlovmæssigheden af det her. Det har jeg ingen fantasi til. Hr. Kim Andersen var jo i sin tid ikke engang tilhænger af, at det skulle i Folketingssalen, men der måtte han dog bøje sig for ønsket om, at det kom i Folketingssalen.

Med hensyn til skatten er den relevante sammenligning med hensyn til, hvor god eller hvor dårlig den her aftale er, selvfølgelig en eller anden - og det indrømmer jeg blankt - subjektiv vurdering af, hvad et flertal i Folketinget, hvis ikke man havde lavet aftalen, kunne være blevet enig om. I retning af at stramme beskatningen i Nordsøen havde et flertal jo sagt, at det var man indstillet på at gøre, men det har hr. Kim Andersen jo ret i at man ikke kan sige med sikkerhed.

Så har jeg svært ved helt at forstå, hvad det er fru Aase D. Madsen mener. Man kan jo sagtens lave sikkerhed i en aftale uden at gribe til et instrument, der betyder, at man sætter Folketingets handlefrihed, hvis det er det, der ligger i det, ud af spillet helt frem til 2042. Man kunne have lavet en politisk aftale mellem regeringspartierne og gerne deres politiske støtteparti, Dansk Folkeparti, og Socialdemokratiet og andre partier, hvor vi havde givet alle garantier for, hvis man i øvrigt var enig om aftalen, at den ville kunne holde i fremtiden. Det var absolut en metode. Jeg har lagt vægt på - det tror jeg ministeren senere vil kunne bekræfte - hele vejen igennem at have en saglig dialog og givet mine råd til, hvordan det her kunne gøres, og hele tiden udtalt mit ønske om, at vi kunne indgå en aftale. Jeg havde ikke fantasi til at forestille mig, at man indgik den, samtidig med at man lavede et afsnit 6. Det er stadig væk det, der giver problemet.

Kl. 16.45

(Kort bemærkning). **Peter Christensen (V):**

Socialdemokratiet lægger vægt på, at en aftale medfører, at der kommer en væsentlig større andel af værdierne til statskassen, og at den er juridisk holdbar. Det bliver leveret, og derfor skulle det jo så ikke være nogen sag at kunne blive enig om aftalen.

Men jeg bliver alligevel bekymret, når jeg hører hr. Ole Stavad fra Socialdemokratiet begynde at sætte spørgsmålstejn ved de økonomiske gevinster, der er ved aftalen, for så mener jeg, hr. Ole Stavad taler mod bedre vidende. Grunden til, at jeg også bliver bekymret, er, at det får mig til at tænke på, om Socialdemokratiet ønsker at opfinde en knage, så de ikke skal være med i aftalen, for anderledes kan det ikke opfattes.

Når der bliver henvist til, at der ikke er tale om et reelt merprovenu på 31 mia. kr., så læser man ikke hele aftalen, for det fremgår klart af side 19, som hr. Ole Stavad selv henviste til, at beregningseksemplet har haft baggrund i, at man fastsætter den nuværende kulbrintebeskatning til ca. 25 mia. kr.

Alle må vide - især hr. Ole Stavad, og det er derfor, jeg mener, han taler mod bedre vidende - at den nuværende kulbrinteskate aldrig ville give 25 mia. kr. Det, der så står, er, at det tal i øvrigt er sat for højt, og hvis det er for højt sat, så vil det reelle merprovenu være højere, når man sænker den nuværende kulbrinteskate.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ja tak, så er taletiden udløbet, endda til den gode side. Jeg tror, man skal prøve at stille nogle konkrete spørgsmål i starten, for ellers overskrider man taletiden alt for meget.

Så er det hr. Keld Albrechtsen.

(Kort bemærkning). **Keld Albrechtsen (EL):**

Jeg vil gerne spørge hr. Svend Auken, hvad vi stiller op med den situation, der nu er opstået, en ret fantastisk situation, hvor ordføreren for partiet Venstre tilsyneladende ikke engang vil være med til at afholde en høring.

Jeg ved ikke, om det er, fordi man frygter, at det, man har lavet, ikke kan holde til at blive udsat for en nærmere gennemgang af uvildige juridiske eksperter, men jeg synes i hvert fald, det er helt

uhørt.

Jeg håber da egentlig, ministeren vil tage ordet og tilkendegive, at det i hvert fald ikke er regeringen, der har noget imod, at vi får mulighed for at udspørge uvildige eksperter, og at Folketingets formand også på et selvstændigt grundlag får lejlighed til at vurdere, om det, ministeren er kommet med, kan holde - også i byretten og længere op i retssystemet. Det skulle nemlig ende med, at det hele til syvende og sidst blev forkastet af Højesteret.

Jeg vil gerne spørge hr. Svend Auken, om ikke det er en særdeles alvorlig situation med de meldinger, som kommer fra partiet Venstre i den her debat.

(Kort bemærkning). **Kim Andersen (V):**

Jeg skal i modsætning til hr. Auken undlade at kommentere eller søge at give karakterer for det, som hr. Auken siger heroppe fra talerstolen.

Men jeg vil gerne gentage mit spørgsmål til hr. Auken:

Hvad er det, der er i vejen med aftalen? Hvor mange procent skat er det, Socialdemokratiet vil have ud af Nordsøen? Hvad er det for nogle værktøjer, der skal tages i anvendelse for at nå det resultat, som Socialdemokratiet åbenbart søger efter?

Er mandatet fra den 20. februar til regeringen ikke godt nok, og er det ikke efterlevet? Det synes jeg hr. Auken skulle søge at give et svar på heroppefra i stedet for at have så travlt med at bruge sin tid på at karakterisere andres udtalelser.

Så har jeg sagt, at Venstre ikke ser noget behov for, at vi laver en høring om det her spørgsmål. Lad mig sige det helt ærligt: Vi ønsker ikke at lægge stemmer til, at oppositionen skal træne den her sag yderligere. Jeg har været fortalere for, at B 7 skulle i Folketingssalen, at vi skulle have en udvalgsbehandling. Jeg har heroppefra sagt, at alle eksperter naturligvis er velkomne til at komme med alle deres kritiske spørgsmål. Så vil vi forholde os til dem, og det står jeg ved.

Kl. 16.50

(Kort bemærkning). **Svend Auken (S):**

De mere skattemæssige dele af hr. Peter Christensens spørgsmål vil hr. Ole Stavad selvfølgelig have lejlighed til at svare på.

Jeg vil bare sige, at et af de problemer, der er, er, at ingen af os jo kan forudse, hvad der sker om 30 år eller 25 år. Hvis det nu eksempelvis viser sig, at statsandelen ikke bliver over 60, som ministeren har forhandlet sig frem til i god tro, men måske væsentlig lavere, ligesom den er blevet væsentlig lavere i de foregående år i forhold til, hvad vi havde regnet med, så er afsnit 6 sådan udformet, at så kan staten ikke gøre noget for at genvinde det. Kompensationsaftalen har den svaghed, at den kun beskytter den ene del, det er kun den ene part, der er beskyttet, samfundet er ikke beskyttet af voldgiftsretten. Det er et af hovedproblemerne, synes jeg, i den konstruktion.

Med hensyn til en høring: Jeg anser det for givet, at vi selvfølgelig får en høring. Vi afholder jo høring om alt muligt herinde i Folketinget. Skulle vi så ikke kunne afholde en høring om et af de allerstørste spørgsmål, som skal række 40 år frem i tiden og drejer sig om mange milliarder kroner? Jeg har ikke fantasi til at forestille mig, at det ikke sker. Jeg er ked af det, hvis hr. Kim Andersen blev stødt, men jeg synes, meget af den retorik virkede oppumpet. Først hører man, at partiet Venstre under ingen omstændigheder vil medvirke til at stemme for et forslag, som er imod grundloven. Men når folk så kommer og siger, om vi skal undersøge, om det er i overensstemmelse med grundloven, eller om der er problemer eller ting, vi skal rette til, så siger man, at det vil man end ikke afholde en høring om; en høring, som er noget af det mest uskyldige, man kan afholde i Folketinget. Jeg nægter at tro, at det ikke bliver gennemført

i praksis. Socialdemokratiet har ikke sagt, at vi har et ønske om bestemte procenter. Jeg har faktisk støttet økonomi- og erhvervsministeren undervejs i forhandlingerne. I øjeblikket undersøger vi, om resultatet er så godt, som man tror, og vi undersøger også, hvad de juridiske rammer er. Det synes jeg er Folketingets opgave. Der er en fortælling om, at hr. A.P. Møller ... nej, nu står formanden op, så det kan jeg sige næste gang. Men der er en god fortælling om, hvad hr. A.P. Møller sagde, umiddelbart efter aftalen blev indgået i 1962, som man skulle holde sig i sinde.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg har forstået, at hr. Ole Stavad også lige har et par bemærkninger, værsgo.

Ole Stavad (S):

Problemet er jo lidt, når der er to sager, der skal henvises til to forskellige udvalg.

Hr. Peter Christensen stillede et konkret spørgsmål til mig med baggrund i det, jeg havde sagt i ordførertalen. Jeg vil gerne understrege meget stærkt, at Socialdemokratiet bestemt ikke har brug for at finde nogen knage for at kunne sige nej. Vi er gået ind i hele denne proces med henblik på at få det her afdækket i forhåbningen om, at resultatet havde et indhold, så vi kunne slutte med at sige ja. Det har været hele forløbet hos os.

Men det er lidt bemærkelsesværdigt, at først er det ministeren i avisen i dag og derefter hr. Peter Christensen, der klandrer mig og Socialdemokratiet, fordi vi uden nogen former for forsøg på at lave forandringer holder os til regeringens egne forslag med dens egne bemærkninger. Jeg har ikke benyttet et eneste tal eller en eneste bemærkning, som ikke fremgår fuldstændig præcist af regeringens egen forelæggelse. Hvis det er sådan, at der er fejl i det, og at der er nye oplysninger, må vi jo se på det. Så ville det da være interessant. Så synes jeg, det er lidt vigtigt, at Folketinget får de rigtige oplysninger.

(Kort bemærkning). Aase D. Madsen (DF):

Først vil jeg gerne lige sige til hr. Svend Auken, at det jo er naivt at tro, at sådan en trussel fra hr. Mogens Lykketoft

i forbindelse med forhandlingerne ikke bliver hørt på Esplanaden. Det var en meget, meget voldsom trussel, og jeg synes, det var ærkedumt at komme med den på det tidspunkt. Socialdemokratiet har jo ikke selv været for ivrige efter at få et provenu fra Nordsøen. Forhenværende skatteminister Frode Sørensen har gentagne gange afvist at sætte olieskatten op med henvisning til, at det ville få Danmark til fremstå som en utroværdig forhandlingspartner ved de kommende udbudsrunder. Ja, tak. Hr. Svend Auken var selv minister på det område, og det må hr. Auken jo så have taget til efterretning, og det har kostet den danske statskasse 9 mia. kr. Vi fik ikke noget provenu i 2001. Vi fik ikke noget provenu i 2002. Vi fik ikke noget provenu i 2003. 9 mia. kr., fordi man har lavet denne fuldstændig uacceptable trippevals på stedet med hensyn til beskatning af Nordsøen.

Kl. 16.55

(Kort bemærkning). Kim Andersen (V):

Jeg skal ikke skjule, at det har en vis underholdningsværdi, når hr. Auken forsøger at give den som revyskuespiller heroppefra. Men sagen er jo i og for sig ganske alvorlig.

Jeg vil gerne understrege for hr. Auken og Socialdemokratiet, at enhver tvivl om grundlovmæssigheden i denne her aftale vil vi naturligvis tage overordentlig seriøst og forholde os til, og selvfølgelig skal aftalen være i overensstemmelse med grundloven, før vi kan stemme den igennem. Det er der overhovedet ingen morsomheder i. Sådan er det. Men hvad er det, Socialdemokratiet vil have? Hvor høj en

afkastningsgrad skal samfundet have for Nordsøolien? Det har jeg nu spurgt hr. Auken om to gange og har ikke fået noget svar endnu. Det vil jeg egentlig gerne have. Jeg er normalt oprigtig tilhænger af den form for mindretalsbeskyttelse, som vi opererer med herinde i vores parlamentariske arbejde, og er meget åben over for høringer. Det tror jeg også Socialdemokraterne vil vide fra andet udvalgsarbejde. Jeg har også været tilhænger af, at det her forslag skulle behandles i salen, men når hr. Auken foreslår en høring lige netop i dette spørgsmål, så minder det for mig at se umiddelbart mest om et forsøg på trænering. Lad eksperterne komme med deres indsigelser både til udvalget og i offentligheden, så forholder vi os til det seriøst og sagligt derfra. Men selvfølgelig arbejder vi parlamentarisk. Er der et flertal for en høring, så medvirker vi i den. Men vi støtter den ikke.

(Kort bemærkning). **Peter Christensen (V):**

Jeg blev nu ikke overbevist om i det svar, hr. Ole Stavad kom med, at Socialdemokratiet ikke bare søger efter en knage til ikke at ville være med i aftalen, selv om den er så god, som den er, for når man har travlt med at cykle rundt i citater fra avisen og mistænkeliggøre det merprovenu, som aftalen indeholder, vel vidende at det er forklaret i lovforslaget, hvad der reelt er merprovenu, så må det være, fordi man ønsker at skabe tvivl om aftalen og derved nemmere kan sige nej til den.

Ellers forstår jeg ikke, hvad grunden er, for hr. Ole Stavad kan ikke fastholde, at der ikke står i lovforslaget på side 19, at når netop den gamle kulbrinteskatt teknisk set bliver sat til 25 mia. kr., er det ikke et tal, der vel har noget med virkeligheden at gøre, og det kan man se historisk. Og netop af historiske grunde burde hr. Ole Stavad være klar over det. Så det er bevidst vildledning om, hvor god den her aftale er, og den eneste grund til - og det er det, mit spørgsmål går på - at Socialdemokratiet bevidst må ønske at vildlede befolkningen, er vel, at man ønsker at skabe en eller anden grund til, at man ikke kan være med i aftalen.

(Kort bemærkning). **Svend Auken (S):**

Fru Aase D. Madsen ved jo udmærket godt, at der ikke var flertal i Folketinget for at gennemføre den aftale i 2001. Det ved hun udmærket godt. Venstre og De Konservative var jo ikke engang for det nu her. Da hr. Kim Andersen talte i februar måned, var han jo imod en genåbning eller at forhandle. Det var da kun, fordi fru Aase D. Madsen - jeg er ked af at minde hende om hendes fortids dyder - holdt med os andre, at der var et flertal, der tvang hr. Kim Andersen og hans minister til bordet. Det er jo kendsgerningen.

Til hr. Kim Andersen: Jeg er målløs over, at man ikke vil holde en høring, hvor vi sætter et par timer af til at stille spørgsmål til eksperter, som vi i øvrigt er enige om at spørge, ligesom vi gør det på alle mulige andre områder. Det kan være, at hr. Kim Andersen kan forhindre det i Det Energipolitiske Udvalg. Jeg håber ikke, det også kan forhindres i Skatteudvalget.

Jeg vil i hvert fald i Udvalget for Forretningsordenen - hvis ikke vi kan gøre det andre steder - sørge for, at vi får lavet sådan en høring. Det er fuldstændig utroligt at høre hr. Kim Andersen sige det, han gør, så det vil jeg slet ikke forholde mig til.

Kl. 17.00

Jeg vil snarere bede den konservative ordfører og selvfølgelig også Dansk Folkepartis ordfører og ministeren om at forholde sig til dette spørgsmål. At vi ikke engang kan få en eftermiddag til det, hvor vi kan få lov at spørge folk, det virker på mig overraskende.

Med hensyn til hr. Peter Christensen, leverer hans indlæg, som hr. Ole Stavad vil svare på substansen i, jo et overbevisende argument for, hvorfor denne her kompensationsaftale er problematisk. Han siger, at en aftale, en skat, som vi alle sammen troede var glimrende i

begyndelsen af 1980'erne, har vist sig helt ubrugelig, og derfor laver man den selvfølgelig om. Det kan vi ikke med den kompensationsaftale; dér kan vi ikke rette det. Det er det, der er problemet.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole Stavad for at svare, og derefter har jeg skrevet fru Aase D. Madsen op for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning). **Ole Stavad (S):**

Jeg må sige til hr. Peter Christensen, at de to gange i hele det her forløb, hvor jeg har været kort citeret i nogen avis

- så vidt jeg selv har opdaget det - har det været på forespørgsel fra journalister og ikke på henvendelse fra mig. Jeg synes måske, hr. Peter Christensen skulle tænke på det gamle ordsprog »for smed at rette bager«, for det, han skælder ud over, er jo tilsyneladende det lovforslag, ministeren har leveret. Jo jo, jeg har holdt mig rent til det. I bemærkningerne står der i en fodnote til hovedbudskabet - det her med de 25 mia. kr.: »... vurderes at være højst usikre som følge af incitamentet til skattemotiverede investeringer.« Det vil sige, at der er indregnet alle de investeringer, som jeg forstår der skal til, for at få det forløb, man har regnet på. Men der er en risiko, siger de kloge folk i Skatteministeriet, for, at man borer huller, selv om der aldrig kommer noget ud af dem, fordi der er en gevinst ved det her. Der er altså et hul i skattelovgivningen, der kan misbruges til at undgå beskatning - og med det ene formål. Hvad plejer vi at gøre ved det? Normalt plejer vi da at kunne blive enige om, at sådan nogle lukker vi. Så sent som i går havde skatteministeren da et forslag af den karakter, desværre godt nok først efter, at han tilsyneladende har lukket 2 mia. kr. ud, fordi han har sovet i timen. Men her kunne vi måske sørge for at gøre det inden.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Aase D. Madsen, og jeg har ikke skrevet flere op til korte bemærkninger. Hr. Auken ...

Aase D. Madsen (DF):

Jeg forst...

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

... kommer op og svarer efterfølgende.

(Kort bemærkning). **Aase D. Madsen (DF):**

Jeg var lidt hurtig på aftrækkeren, undskyld hr. formand.

Jeg forstår altså ikke hr. Aukens argumentation med hensyn til flertal eller ikke flertal. Hr. Auken havde da et flertal med SF og Enhedslisten, da hr. Svend Auken var minister, og det kunne man da bare have benyttet, ligesom Dansk Folkeparti har gjort til at trække Venstre og Konservative til truget for at få et øget provenu hjem. Hvorfor gjorde hr. Svend Auken og den tidligere regering dog ikke det? Det er da en fatal fejltagelse, der har kostet mange milliarder for samfundsøkonomien; det er da en fatal fejltagelse.

Hvad er det egentlig talt, Socialdemokratiet vil have ud af en aftale? Så vidt jeg ved, har Socialdemokratiet i sit finanslovsforslag for 2004 indregnet et provenu på 3 mia. kr., og det må jo så være det, man ønsker. De 3 mia. kr. er jo faktisk nøjagtig det samme, som hvis man regner med 26 dollar pr. tønde, som mere eller mindre vil være det provenu, vi får hjem med den aftale, der foreligger nu.

(Kort bemærkning). **Svend Auken (S)**:

Den historie, jeg lovede at fortælle, vil jeg nu gerne fortælle; det skal folk ikke snydes for.

Det fortælles, men det kan jo være en skrøne, at da A.P. Møller kører fra Statsministeriet og passerer Niels Juel - det var dengang, ingen troede den kunne flyttes - på vej tilbage til sit hovedkontor på Kongens Nytorv, sidder han sammen med Iver Hoppe, og så siger han efter overleveringen:

Denne Viggo Kampmann, det er vist en dygtig mand - meeeen er han ikke lidt hurtig?

Hvis han har ret i den kritik af Viggo Kampmann ifølge overleveringen, tror jeg ikke, at vi skal gentage Viggo Kampmanns fejl. Vi skal give os den fornødne tid til at undersøge tingene grundigt, herunder både juraen og skatten. Vores ønske er at sige ja. Der var i øvrigt ikke flertal i 1999 eller 2000 for forhandlinger om forlængelse af aftalen. Det var ikke noget ønske hverken hos SF eller Enhedslisten at gøre dette. Det kunne kun gøres, hvis Socialdemokratiet, Venstre og Konservative dengang samarbejdede om at gøre det, og Venstre og Konservative var ikke tilhængere af at gøre det. Det ved enhver.

Sådan var forholdet på daværende tidspunkt, og derfor er det selvfølgelig urimeligt at komme med det nu.

Kl. 17.05

Jeg er derimod skuffet over, at fru Aase D. Madsen ikke benyttede lejligheden til at give helhjertet støtte til tanken om i det mindste at sætte tid af i Det Energipolitiske Udvalg til at gennemføre den nødvendige høring omkring de grundlovsmæssige aspekter af denne her sag.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det hr. Keld Albrechtsen for en kort bemærkning, og det bliver nummer tre.

(Kort bemærkning). **Keld Albrechtsen (EL)**:

Det er bare til det historiske. Jeg vil bare minde hr. Svend Auken om, at det ikke var Enhedslisten og SF, der var skyld i, at der ikke skete en skærpet beskatning dengang. Det er bare, fordi jeg tror, hr. Svend Auken kom til at nævne det specielle punkt på en forkert måde.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så ser det ud til at være sat på plads.

Så er det fru Aase D. Madsen som ordfører.

Aase D. Madsen (DF):

Det er jeg glad for at høre, for i alle de notater, jeg har læst i den seneste tid, har SF og Enhedslisten presset på igennem flere år netop for at få et øget provenu fra Nordsøen.

Jeg er ordfører på L 48. Dette lovforslag behandles sammen med L 62, som omhandler kulbrinteskatteloven, og begge forslagene er et led i udmøntningen af økonomi- og erhvervsministerens aftale med A.P. Møller - Mærsk A/S, der blev indgået den 29. september 2003, og som Dansk Folkeparti har tilsluttet sig, og derfor kan vi i Dansk Folkeparti også tilslutte os det foreliggende lovforslag.

Regeringens beslutningsforslag om selve aftalen, B 7, blev førstebehandlet den 23. oktober 2003 i Det Energipolitiske Udvalg. Der er stillet 68 opklarende spørgsmål, og ministeren er indkaldt i samråd om udmøntningen af aftalens komplicerede kompensationsbestemmelse.

Den underskrevne kompensationsaftale har vi i øvrigt modtaget fra ministeren i går aftes.

Med aftalen af 29. september forlænges A.P. Møllers eneretsbevilling til indvinding af olie og

gas i Nordsøen med

30 år fra 2012 til 2042. Denne forlængelse nødvendiggør, at ministeren får hjemmel til at udvide den nuværende maksimumgrænse på 50 år yderligere, når eneretsbevillingen udløber i 2012. Herudover indeholder forslaget en mulighed for, at også andre koncessionshavere kan få forlænget bevillingsperioden, »når særlige omstændigheder taler herfor«, som det hedder i lovteksten. Dette mener Dansk Folkeparti er positivt af hensyn til muligheden for at udnytte reserverne i Nordsøen så effektivt som muligt. Men der er et spørgsmål, jeg gerne vil stille: Hvordan bliver Folketinget inddraget i selve beslutningen om en forlængelse af bevillingsperioden? Det vil Dansk Folkeparti gerne oplyses om. Det har i øvrigt været afgørende for Dansk Folkeparti, at aftalen med A.P. Møller - Mærsk A/S har skabt klarhed for og ro om forholdene i Nordsøen, når den nuværende bevilling udløber i 2012. Efter de gældende regler skal en ny aftale om bevilling efter 2012 behandles i god tid inden bevillingens udløb. Det har den foregående socialdemokratiske regering da også prøvet kræfter med, men desværre uden resultat, og derved er statskassen blevet unddraget et stort milliardbeløb. At den nuværende regering har formået at sejle aftaleskibet væk fra den oprørte Nordsø og ind i smult vande, er vi i Dansk Folkeparti derfor meget tilfredse med. Muligheden for forlængelse ud over 2012 af eneretsbevillingen vil øge incitamenterne til at udbygge felterne og allerede nu begynde at investere milliarder i det avancerede udstyr, som er helt nødvendigt for at opnå en optimal ressourceudnyttelse af de svindende olie- og gasreserver i Nordsøen efter 2012, hvor staten kommer ind i DUC-selskabet med en ejerandel på 20 pct. Alt i alt må man vel sige, at dette omfangsmæssigt meget lille tekniske lovforslag er af meget stor betydning for det danske samfund og dermed for samfundsøkonomien i forbindelse med olieaktiviteterne fremover. Derfor er vi i Dansk Folkeparti glade for, at vi også med dette lovforslag om nordsøaktiviteterne kan se frem til en meget grundig udvalgsbehandling.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Mikkel Dencker - også som ordfører.

Kl. 17.10

Mikkel Dencker (DF):

L 62, som her behandles sammen med L 48, er den skattemæssige udmøntning af den aftale, som økonomi- og erhvervsministeren med mandat fra en enigt Folketing i sidste samling har forhandlet og indgået med A.P. Møller - Mærsk A/S den 29. september i år.

I Dansk Folkeparti bakker vi, som fru Aase D. Madsen allerede har oplyst det, op om aftalen og kan dermed også tilslutte os dette lovforslag. Udgangspunktet for ændringerne inden for skatteområdet var, at staten fremover skal have en større andel af værdierne i Nordsøen. Denne opgave mener vi er meget tilfredsstillende løst med denne aftale. Den skattemæssige del af aftalen går bl.a. ud på, at kulbrintefradraget med virkning fra 2004 nedsættes fra 25 pct. årligt i 10 år til 5 pct. i 6 år, hvilket med andre ord vil sige fra 250 pct. til at være 30 pct. Som en direkte følge af den ændring ophæves den såkaldte pay back-regel. Samtidig ophæver man feltbeskatningen fra 2004, sådan at man fremover beskatter alle borefelter under et frem for som nu felt for felt. Den ændring er i god tråd med almindelige principper for beskatning, hvor man sambeskatter under et, medmindre specifikke forhold kan begrunde noget andet. Som en sidegevinst ved dette opnås en ganske vist beskeden administrativ lettelse både for virksomheder og for myndigheder. Ved ophør af udvinding efter en koncession vil selskaberne blive kompenseret, hvis der skulle være resterende skatteværdi af fjernelsesomkostningerne tilbage. Som følge af det lavere kulbrintefradrag sænkes kulbrintebeskatningen tilsvarende fra 70 pct. i dag til 52 pct. Som jeg allerede har sagt, kan Dansk Folkeparti støtte dette lovforslag.

(Kort bemærkning). **Keld Albrechtsen (EL):**

Jeg vil gerne spørge, om man i Dansk Folkeparti har regnet grundigt på, hvad virkningen af at nedsætte kulbrinteskatten vil blive? Nu har ministeren jo lagt til grund for *sine* beregninger - tror vi nok, vi kender dem jo ikke endnu, og derfor er det også forbløffende, at nogen kan tage stilling til lovforslaget på det grundlag, vi kender i dag - at der vil komme en vældig masse investeringer, og at der derfor, hvis man fortsatte med det nuværende fradrag, ikke ville blive nogen kulbrintebeskatning; det har ministeren hævdet.

Men fradragene er jo ved at være opbrugt, og hvis de investeringer ikke kommer, ja, så vil nedsættelsen af kulbrintebeskatningsprocenten betyde et voldsomt tab for statskassen. Vi har endnu til gode hos ministeren at få regnet disse ting grundigt igennem, det vil jeg gerne medgive, så Enhedslisten har ikke på forhånd et bud på, hvor stort tabet vil blive, men har Dansk Folkeparti overvejet, hvor stort et tab det kan blive, før man tog stilling til, om man ville stemme for det her?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hvem svarer på det? ... Fru Aase D. Madsen, ser det ud til.

(Kort bemærkning). **Aase D. Madsen (DF):**

Vi har sandelig gjort os mange overvejelser, og vi gør os mange overvejelser med det her. Det er jo derfor, vi er så glade for den procedure, vi er inde i nu.

I Det Energipolitiske Udvalg er der stillet 68 spørgsmål, og nu går man så i gang i Skatteudvalget, og dér kan vi stille 68 spørgsmål til, og så ser vi, hvad resultatet bliver. Det er da helt logisk. Hvorfor er der stillet alle disse spørgsmål? Det må jo netop være, for at vi skal få belyst det her, og det er en helt normal procedure. Det er en ganske normal procedure, når man går i gang med et lovforslag, der er så kompliceret som det her. Vi får vendt alle sten, og så kan vi jo hver især tage politisk stilling til, om det er godt nok, og så kan vi trykke på den røde eller den grønne knap, når den tid kommer.

(Kort bemærkning). **Keld Albrechtsen (EL):**

Jeg spurgte bare fru Aase D. Madsen, fordi jeg opfattede Dansk Folkepartis ordfører sådan, at man havde taget stilling til forslaget, man behøvede ikke at afvente beregningen, man sagde: Vi støtter regeringens forslag. Sådan hørte jeg det, det må fru Aase D. Madsen undskylde, men jeg er da glad for, hvis det var hørt forkert og man først ville se, om man havde købt katten i sækken, før man købte den.

Men nu siger fru Aase D. Madsen, at der skal regnes en masse ting igennem, før man tager stilling. Hvis det er Dansk Folkepartis opfattelse, så synes jeg da, det er særdeles klogt; jeg havde bare opfattet det sådan, at man havde truffet sin afgørelse, og så måtte man se bagefter, om det, man gjorde, var klogt, eller om det ikke var klogt. Det er gambling; det ligger ikke så meget til mig, men det ligger måske til fru Aase D. Madsen.

Kl. 17.15

(Kort bemærkning). **Svend Auken (S):**

Som jeg hørte fru Aase D. Madsens sidste indlæg, nærmer hendes holdning sig meget den holdning, som jeg har givet udtryk for, nemlig at nu skal vi undersøge alting til bunds, og så skal vi tage stilling. Og det er jeg faktisk glad for.

Hr. Keld Albrechtsen er ikke den eneste i Danmark, der har fået det indtryk, at uanset hvad svarene gik ud på, så ville Dansk Folkeparti støtte forslaget. Men det er jo ikke det, fru Aase D. Madsen siger her i dag, og det synes jeg er positivt. Man skal altså have undersøgt tingene. Jeg

forstår også, at andre partier, der har sagt ja, tilsvarende som Dansk Folkeparti også lægger vægt på at se svarene.

Så er der dette spørgsmål om grundloven, og der tror jeg, at den hurtigste og nemmeste og mest effektive og betryggende måde at få det klaret af på faktisk er ved at lave en høring, som jo kan afvikles over nogle få timer i udvalget.

Og der vil jeg gerne spørge fru Aase D. Madsen som udvalgets formand og dermed som ansvarlig for, at der netop er en proces som den, hun har beskrevet, om hun ikke også vil støtte det ønske.

(Kort bemærkning). **Aase D. Madsen (DF):**

Jamen hr. Auken ved jo lige så godt som jeg, at udvalgets formand er en mødeleder, som retter sig efter udvalgets flertal. Og hvis hr. Auken ønsker en høring, jamen så må hr. Auken - og oppositionen i øvrigt - forsøge at overbevise flertallet i Det Energipolitiske Udvalg om, at det er relevant.

Kom med et ordentligt stykke papir, så vi kan se, at det virkelig er relevant, at det virkelig er nødvendigt, at vi skal afholde sådan en høring. Så tager flertallet stilling til det, og så bliver det sat på dagsordenen. Hr. Auken ved jo udmærket, hvordan det foregår; det er også udvalget, der bestemmer, hvad der skal sættes på dagsordenen efter en helt normal og demokratisk proces.

Med hensyn til at Dansk Folkeparti gambler: Nej, vi gambler ikke. Vi vil bare gerne have et bedre vidensniveau, navnlig på grund af alle de spørgsmål, der er nu. Det svirrer jo om ørerne på os med en masse tal.

Det er klart, at selve grundlaget bakker vi hundrede procent op, men hvad er der dog i vejen med at få et bedre vidensniveau? Det synes vi i Dansk Folkeparti er helt normalt og helt relevant.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Keld Albrechtsen for sin tredje og dermed sidste korte bemærkning til fru Aase D. Madsen:

(Kort bemærkning). **Keld Albrechtsen (EL):**

Så håber jeg, at hr. Dencker måske kan svare på spørgsmålet om en høring som ordfører for sit parti.

Fru Aase D. Madsen har vel også påhørt den diskussion, vi har haft med ministeren, som er kommet med et lovforslag, hvor der står 25 mia. kr., og så oplyser han i Folketingssalen, at det nok var forkert. Sådan er der jo altså skabt meget stor tvivl om grundlaget. Der forsvandt også pludselig to tredjedele af indtægterne, ved at det viste sig, at det var nogle forudsætninger, ministeren havde indbygget, som bare byggede på, at det kun er A.P. Møller, der forstår at pumpe olie. Og når man sådan går det efter i fugerne, så forsvinder milliarderne.

Derfor vil jeg godt spørge fru Aase D. Madsen: Hvis det nu viser sig, at jeg har ret i, at det faktisk er katastrofalt at nedsætte kulbrinteskattesatsen, hvis det nu faktisk viser sig, at det koster mange milliarder kroner, og det betyder, at aftalen bliver rigtig dårlig, når vi får den kigget efter i sømmene, vil de tal så indgå i Dansk Folkepartis overvejelser, eller *har* man besluttet sig på forhånd?

(Kort bemærkning). **Svend Auken (S):**

Jeg tror, jeg selv var ude om det, da jeg gjorde det for let for fru Aase D. Madsen. Hun er jo også sit partis ordfører, og derfor er det jo meget vigtigt, at hun lægger sit lod i vægtskålen for det synspunkt, der hedder, at hver sten skal vendes.

Så nu glemmer jeg, at hun er udvalgets formand og spørger hende så som ordfører for Dansk Folkeparti: Er hun interesseret?

Jeg vil gerne sige, at det papir, hun især skal være optaget af, er dateret den 5. juni 1953: Danmarks Riges Grundlov, og det er navnlig bestemmelserne omkring beskatningsretten. Der er det nemlig sådan, at der allerede nu har været en meget interessant diskussion. Henrik Zahle siger, at det vil være grundlovsmedholdeligt, det, man nu har aftalt, hvis der ikke gives fuld kompensation. Det tror jeg ikke, eksempelvis Esplanaden er klar over - at der ikke skal gives fuld kompensation i tilfælde af tab. Staten har argumenteret for, at det var grundlovsmedholdeligt, fordi der var et loft over den samlede kompensation.

Alle de spørgsmål skal vi da have vendt og dykket ned i. Jeg er ikke jurist, og jeg er bestemt ikke forfatningsekspert på det her område, men jeg skal jo sammen med mine kolleger tage en beslutning til sin tid, og der må vi være interesseret i at have det bedst mulige grundlag.

Så spørgsmålet er: Vil man være med, eller vil man sammen med Venstre og De Konservative blokere for den mulighed?

Kl. 17.20

(Kort bemærkning). **Aase D. Madsen (DF):**

Jamen hr. Auken ved lige så godt som jeg, at den 19. november har vi et samråd med ministeren, og det er Dansk Folkeparti, der har indkaldt ministeren til samråd netop om kompensationsparagraffen. Hr. Svend Auken kan så lægge alle beviserne frem for relevansen af en høring ved den lejlighed. Det er derfor, jeg har indkaldt til dette samråd; det er netop for, at vi så kan »grave« i kompensationsparagraffen.

Der er overhovedet ingen, der kan forstå, hvad der står i den redegørelse, vi har fået. Der er 7, 8, 10 linjer med indskudte sætninger i sådan et juristsprog, som der ikke er nogen her i verden, der forstår. Så vi må nok bede ministeren om at få en oversættelse til dansk før samrådet, for ellers kan vi overhovedet ikke overskue det. Her kan vi så tage stilling til, om det har relevans at gå videre med andre ting. Med hensyn til grundloven synes jeg nu altså ikke, at den professor, hr. Auken omtaler, sådan har min store tillid, for han farer jo op - undskyld, jeg siger det - om morgenen, og siger, det er grundlovsbrud, og om eftermiddagen siger han, det ikke er grundlovsbrud. Så lad os nu lige spise brød til.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Svend Auken for sin tredje og sidste korte bemærkning - og nu har jeg også noteret hr. Morten Homann.

(Kort bemærkning). **Svend Auken (S):**

Jeg håber ikke, det skader økonomi- og erhvervsministeren for meget, når jeg siger, at jeg har fuld tillid til hans viden, også på det juridiske område, men derfra og så til at betegne ham som uvildig ekspert i grundloven er der måske et spring, og det er ikke økonomi- og erhvervsministeren, der tager stilling til, om Folketinget skal afholde en høring om grundlovs-mæssigheden; det er Folketinget; det er Folketingets ansvar. Det er, som hr. Keld Albrechtsen meget rigtigt sagde, formanden og Præsidiets, der har et særligt ansvar her, men det enkelte udvalg, det enkelte medlem, det enkelte valgte medlem af Folketinget har et særligt ansvar for at få undersøgt grundlovs-mæssigheden af det her.

Der skal vi selvfølgelig spørge ministeren, men hvis vi selv føler, at vi også har behov for at spørge nogle, der ikke har del i aftalen, så er det selvfølgelig vores ansvar at gøre det, og den mest elegante måde og den nemmeste måde og den normale måde at gøre det på er selvfølgelig ved at afholde en høring i udvalgsregi.

(Kort bemærkning). **Morten Homann (SF):**

Netop når det, som fru Aase D. Madsen ganske rigtigt refererer til, er ekstremt kompliceret og der, som debatten også viser, er meget delte meninger om, hvordan man skal fortolke spørgsmålet om forholdet mellem aftalen og grundloven, så forstår jeg ikke, hvordan det kan være så svært at tage stilling til, om det er noget, man skal have undersøgt på bedst mulige måde, herunder både ved et samråd og en høring, eller om man bare skal tro på det notat, som foreligger.

Derfor kan jeg ikke forstå, hvorfor det skal være så svært for fru Aase D. Madsen at tage stilling og give et tilsagn om, at der skal afholdes en høring om det her spørgsmål.

Det andet, som det kunne være lidt interessant at få et klart svar på, er: Når vi nu skal igennem denne her proces med de 68 spørgsmål, som jeg kan forstå at fru Aase D. Madsen også vil være behjælpelig med at stille, og når vi har været igennem den proces og fået svar, vil de spørgsmål så kunne gøre et indtryk på fru Aase D. Madsen, som vil ændre hendes konklusion omkring aftalen?

(Kort bemærkning). **Aase D. Madsen (DF):**

Der må jeg skuffe hr. Morten Homann. Nej, det vil ikke ændre vores syn på aftalen, men det vil ændre vores syn - måske - på aftalens konsekvenser. Sådan er det svar, og det ændrer jeg ikke.

Med hensyn til høring eller ikke høring: Jamen altså vi skal da have noget at afholde høring om, og jeg ser ikke i øjeblikket nogen relevante ting, som begrundet en høring. Det er jo det, vi så skal se på, når vi i samrådet får en forklaring på kompensationsparagraffen. Så skal vi se, om det så har relevans, og om vi yderligere vil grave i de juridiske ting. Det kan vi jo så se på til den tid.

(Kort bemærkning). **Morten Homann (SF):**

Nu bliver jeg forvirret på et lidt højere niveau. Jeg mener:

Én ting er at have den holdning, som hr. Kim Andersen har; den kan man være meget uenig i, men det er trods alt med skyklapper på og fuld fart ud over stepperne: Vi har indgået en aftale, og den står vi ved. Og stort set uanset hvad konsekvenserne måtte være, så ved vi allerede, hvad de er, og vi stemmer for det uanset hvad.

Det er én holdning, og det kan man have respekt for.

Man kan også have den modsatte holdning, som f.eks. SF har givet udtryk for, nemlig at man synes, aftalen er meget problematisk.

Kl. 17.25

Men jeg kan ikke forstå den mellemposition, hvor fru Aase D. Madsen sætter sig mellem to stole og siger: Det er meget tvivlsomt, vi er meget forvirrede over, præcis hvad forholdet til grundloven er, det kan vi ikke gennemskue - f.eks. notatet fra justitsministeren. Der er mange ting, som er uklare omkring det her, så vi ved faktisk ikke, hvad det er for en sæk, vi køber, men vi gør det under alle omstændigheder, uanset om der skulle være en kat nede i sækken. Den position forstår jeg ikke. Altså enten er man for uanset konsekvenserne, eller også er man imod uanset konsekvenserne, men at være i tvivl som fru Aase D. Madsen og så sige: Uanset hvad, så vil jeg alligevel stemme for i sidste ende; det må fru Aase D. Madsen kunne forklare noget bedre.

(Kort bemærkning). **Ole Stavvad (S):**

Fru Aase D. Madsen gav udtryk for, at hun var i tvivl om, hvad der skulle afholdes høring om. Der er selvfølgelig, som det har været nævnt af hr. Svend Auken, grundlovsspørgsmålet.

Men selv hvis vi nu forestiller os, at der skulle være enighed om, at det her ikke er et direkte grundlovsproblem, er fru Aase D. Madsen så ikke enig med os andre i, at vi står over for en

principiel og meget, meget afgørende beslutning om, hvorvidt et flertal i dette Folketing med en beslutning skal kunne sætte kommende Folketing - og dermed vælgerne - ud af kraft frem til 2042, altså i de kommende 39 år, uanset hvordan vælgerne stemmer?

Er det ikke et spørgsmål af en principiel karakter, som vi skylder hinanden, inden vi indskiber os i det, at få en ordentlig belysning af?

(Kort bemærkning). **Aase D. Madsen (DF):**

Jeg kan altså ikke rigtig forstå denne dans om juletræet, denne her cirkeldans hele tiden om det, for hvis jeg og Dansk Folkeparti nu ikke føler, efter at vi har gennemgået kompensationsparagraffen, at der er et behov for yderligere høringer og svar osv. osv., jamen så er det da op til Dansk Folkeparti at bestemme, om vi vil danse efter oppositionens pibe. Det er da alene Dansk Folkepartis egenhændige afgørelse; ingen tvivl om det.

Hvis der er noget, så kom med beviserne, kom med beviserne på, at det er grundlovsstridigt, kom med beviserne for alle de andre spørgsmål, I gerne vil have belyst. Det kan vi se på under udvalgsarbejdet; det er ganske normalt.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Morten Homann for sin tredje og sidste korte bemærkning.

... Ja ja, alle kommer til.

(Kort bemærkning). **Morten Homann (SF):**

Nu gav fru Aase D. Madsen ikke bare én gang, men gentagne gange, udtryk for, at der var mange spørgsmål, som skulle afklares, det er jeg fuldstændig enig med hende i, både omkring det juridiske forhold til grundloven og med hensyn til, hvad kompensationsklausulen betyder for mulighederne for kommende Folketing for at rette op på tidligere tiders synder. Hvad bliver de økonomiske konsekvenser af en lavere skattesats på kulbrinteskatten osv.?

Der er alle de her løse ender, som stadig væk står tilbage, forstod jeg meget, meget klart, og vi vil sikkert kunne gå tilbage i referatet og se, at det er fru Aase D. Madsen og Dansk Folkeparti også interesserede i at få svar på.

Så spørger jeg bare: Hvad er konsekvensen af de svar, som fru Aase D. Madsen vil få? Socialdemokraterne har tilkendegivet, at konsekvensen af svarene faktisk vil afgøre, om partiet vil kunne støtte aftalen eller ej. Det er sådan set et forståeligt synspunkt. Men hvis det ikke får nogen indflydelse på, hvad fru Aase D. Madsen vil beslutte sig for i sidste ende, hvorfor så alle de her bekymringer over, hvad det egentlig betyder? Hvis man allerede har pantsat sin stemme, hvorfor så bruge alle de kræfter på at få besvaret sine spørgsmål?

(Kort bemærkning). **Anne Grete Holmsgaard (SF):**

En mulighed er jo, at fru Aase D. Madsen efter et samråd synes, at hun og Dansk Folkeparti har fået svar på alle spørgsmål og er fuldt tilfredse, men at vi andre ikke synes, at vi har fået fyldestgørende svar.

Kl. 17.30

Det vil jo normalt være sådan i et udvalg, at man er liberal over for et stort mindretal, som ønsker at få sagen undersøgt nærmere. Det er vi faktisk i begge sider af salen, så jeg vil gerne spørge fru Aase D. Madsen, om hun ikke er indstillet på at fortsætte den tradition, der siger, at hvis der er et stort mindretal, som ønsker en sag nærmere belyst, fordi de ikke føler, at de har fået

fyldestgørende svar på deres spørgsmål, bakker man selvfølgelig op, at det kan ske, f.eks. i form af en høring.

(Kort bemærkning). **Ole Stavad (S):**

Jeg vil godt gå et lille skridt længere end fru Anne Grete Holmsgaard. Ét er os herinde, men det, vi står med her, er faktisk et meget stort spørgsmål om, hvordan vi skal forvalte Danmarks befolknings ejendom i vores undergrund, og dermed hvordan vi skal indrette tingene, så vi sikrer, at vi rent samfundsmæssigt får det ud af den, vi skal have, samtidig med at det selvfølgelig også skal være en ordentlig og fornuftig forretning, hvis det er sådan, at man skal være interesseret i at være den, der har bevillingen. Det er jo sådan, at hvis vi forestiller os, at vi får grebet det galt an og må erkende på et tidspunkt, at vi har konkluderet forkert og ikke får den rimelige samfundsandel, som vi bør have, er konsekvensen jo, at de milliarder, vi kommer til at mangle, enten skal udskrives i skatter på den danske befolkning eller gennemføres som nedskæringer på udgiftssiden. Derfor bør det ikke være sådan, at vi bare siger, at nu skal vi selv være tilfredse. Høringen skal selvfølgelig være offentlig, så befolkningen også kan følge med i, hvad det er, vi foretager os. Derfor synes jeg, at selv om fru Aase D. Madsen skulle nå til den konklusion, at hun synes, hun har fået tilfredsstillende svar, burde vi kunne være enige om, at også alle de, der har sat os herind, og som vi skal gøre et forsøg på at repræsentere, skal gives en mulighed for at følge med og få ordentlige svar.

(Kort bemærkning). **Aase D. Madsen (DF):**

Jeg og Dansk Folkeparti påtager os da gerne ansvaret for alt det, ministeren har lavet, og alt det, ministeren gør. Men jeg mener nu også, at ansvaret må ligge lidt på ministeren, for det er jo også ministeren, der har ansvaret for denne lovgivning, så mon ikke vi skal stille nogle ekstra spørgsmål til ministeren med hensyn til alle de finesser, som hr. Stavad kom ind på?

Til hr. Homann vil jeg gerne sige, at det er jo en ganske normal procedure her i Folketinget, at ethvert lovforslag fremlægges, og under førstebehandlingen tilkendegiver vi vores stillingtagen. Det har Dansk Folkeparti gjort ved alle de tre forslag, der ligger her, og vi har tilkendegivet, at vi støtter dem. Selvfølgelig gør vi det. Det er også helt normalt, at man siger, at selv om man støtter et forslag, er der ting, man gerne vil have yderligere belyst under udvalgsarbejdet. Det er den måde, det kører på.

Men vi støtter da forslaget. Tænk engang, hvis vi, hver gang vi gik på talerstolen ved en første behandling, sagde:

Vi støtter forslaget, og vi stiller nogle spørgsmål, men vi vil ikke stemme for forslaget, når vi har fået de oplysende svar. Det er vist meget sjældent, det er set her i det danske Folketing.

(Kort bemærkning). **Ole Stavad (S):**

Jeg vil bestemt ikke forsøge at vælte ministerens ansvar over på fru Aase D. Madsen, for jeg mener ikke, fru Aase D. Madsen har et større ansvar som medlem af Folketinget i denne sag, end jeg har. Det er vi fælles om.

Men den aftale, ministeren har indgået, indeholder en bestemmelse om, at selv om ministeren har underskrevet den, har den først retsgyldighed, når den er tiltrådt af Folketinget. Derfor har vi, fra nu af og indtil vi skal stemme, et meget stort ansvar for at sørge for, at vi selv synes, at vi har fået alle oplysninger.

Kl. 17.35

Vi er jo amatører af Guds nåde og må betjene os af de oplysninger, vi kan få udefra i meget indviklede sager. Men når vi har stemt endeligt i denne sag, har vi bundet den danske befolkning og

det danske Folketing indtil 2042, stort set uden muligheder for at justere sagen. Derfor har både fru Aase D. Madsen og jeg selv et tungere ansvar i sagen her end i ret mange andre sager.

(Kort bemærkning). Anne Grete Holmsgaard (SF):

Der er jo ved en normal lovbehandling mulighed for flere faser, hvor man kan blive klogere på det, der er indholdet og konsekvenserne af en given lovgivning, og i dette tilfælde er det meget vigtigt af flere årsager. En af årsagerne er, at selve indholdet af beslutningsforslaget ikke har været sendt i høring, så vi rent faktisk ikke har fået de kommentarer, vi normalt plejer at få fra de forskellige høringsparter. Jeg vil gerne spørge, om fru Aase D. Madsen ikke vil forholde sig konstruktivt til muligheden for en høring, for jeg synes faktisk, at selv om fru Aase D. Madsen og Dansk Folkeparti måtte opleve, at det hele er godt belyst, er det vigtigt at give den mulighed, der er for at få det hele ordentligt belyst, set i betragtning af hvor virkelig vidtrækkende den lovgivning, der er lagt på bordet, er. Jeg kan faktisk ikke komme på noget andet eksempel på, at vi herinde har besluttet eller kommer til at beslutte noget så vidtgående som det, der er lagt på bordet her.

(Kort bemærkning). Aase D. Madsen (DF):

Jeg er frygtelig ked af at høre, at hr. Stavad bærer så tunge byrder på sine skuldre, at de næsten ikke er til at bære. Men hr. Ole Stavad er jo medlem af Skatteudvalget, og Skatteudvalget er først lige gået i gang med proceduren, så hr. Stavad kan jo stille spørgsmål til Skatteudvalget og se, om svarene er tilfredsstillende.

Med hensyn til høringen har ethvert folketingsmedlem, også fra Dansk Folkeparti, da ret til at sige: Jeg synes ikke, der er behov for en høring. Det er min ret, og det er også min pligt, hvis jeg ikke finder, der er behov for en høring, og Venstre og De Konservative har også ret til at sige: Vi synes ikke, der er behov for en høring. Sådan er det i det danske Folketing.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Så går vi over til ordførerrækken, og den næste ordfører er fru Helle Sjelle.

Helle Sjelle (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi, som det jo allerede er blevet sagt ved tidligere lejligheder, positive over for den aftale, som regeringen har indgået med A.P. Møller. Vi mener, der er blevet lavet en god og langsigtet aftale, der skaber de nødvendige stabile rammer for fremtidens olieindvinding, samtidig med at den sikrer, at staten får en højere indtægt fra selskabet fremover. Men for at den aftale kan føres ud i livet, er det nødvendig med lovændringer, og netop lovforslagene nr. L 48 og L 62 skal være med til at skabe muligheden for tilvejebringelse af disse ændringer.

L 48 giver mulighed for at give tilladelse til efterforskning og indvinding i et længere tidsrum end den lovgivning, som gælder p.t., giver mulighed for, samt mulighed for, at tilladelse kan forlænges ud over de 50 år.

L 62 har til formål at gennemføre ændringer af skattelovgivningen, som efter vores opfattelse klart bliver ændret til det bedre. Det handler om ændringer i kulbrinteskatteloven og i loven om ansættelse og opkrævning m.v. af skat ved kulbrinteindvinding, og det handler også om, at kulbrintebeskatningen ændres med hensyn til den indtægt, som opnås i forbindelse med eneretsbevillingen og de nye koncessioner som følge af udbudsrunderne, som træder i kraft pr. 1. januar eller senere. Hovedelementerne i lovforslaget er, at kulbrinteafdraget bliver nedsat fra 250 pct. til 30 pct. af investeringerne, og at

feltbeskatningen bliver ophævet, så et eventuelt underskud i forbindelse med opbygning af et felt modregnes i overskuddet fra et felt i produktion. Selskaberne bliver kompenseret for en eventuel uudnyttet skatteværdi af fjernelsesomkostningerne ved ophøring af al produktion efter en koncession, rørledningsafgiften modregnes i kulbrinteskatten, pay back-reglen ophæves, og endelig nedsættes kulbrinteskattesatsen fra 70 pct. til 52 pct.

Kl. 17.40

Derudover indeholder lovforslaget nogle særlige skatteregler for parterne i overgangsperioden, til de nye regler træder i kraft, og staten indtræder som partner i 2012.

I Det Konservative Folkeparti støtter vi aftalen med A.P. Møller, og derfor er det også meget naturligt, at vi støtter disse implementeringsforslag.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Fru Charlotte Dyremose. (*Ophold*). Så går vi videre i ordførerrækken med fru Anne Grete Holmsgaard.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

SF er, som det vil være de fleste bekendt, meget kritisk over for den aftale, der er indgået mellem A.P. Møller og regeringen.

Vores absolut primære kritik af aftalen handler om kompensationsparagraffen eller kompensationsklausulen. Vi finder det uhørt, hvis et flertal herinde virkelig vil tiltræde, stemme ja til en kompensationsklausul, der rækker frem til 2042, og som betyder, at ethvert nuværende eller kommende Folketing er afskåret fra at ændre i beskatningen for Nordsøen, medmindre man betaler kompensation til A.P. Møller.

Jeg må egentlig sige, at det er fantastisk, at man overhovedet har kunnet få den tanke undervejs - ja, ikke at man har kunnet få tanken fra selskabets side, for det er jo klart nok, men at man fra den anden forhandlingspart, nemlig ministerens, side, overhovedet er gået ind på det.

Vi er også kritiske over for det provenu, der ser ud til at komme ud af aftalen. Det er klart, at det ville være meget mindre slemt, hvis et andet flertal efterfølgende havde mulighed for at lave om på vilkårene, men hvor graverende det er, mangler vi endnu svar på, fordi vi ikke har fået svar på de mange spørgsmål, vi har stillet i udvalget.

Der er en enkelt ting i selve undergrundsloven, som jeg godt vil hive frem her. I bemærkningerne til undergrundsloven skrives der, at Danmark har en særlig dispensation eller en særlig undtagelse fra EU's udbudsprocedure. Hvis man kigger i direktivet, fremgår det imidlertid klart, at man er undtaget fra udbudsproceduren, hvis man forlænger en aftale, men at aftalen skal tildeles på grundlag af objektive og ikkediskriminerende principper. Men det fremgår ikke af bemærkningerne til lovforslaget. Man skal kigge i selve direktivet.

Mit spørgsmål til ministeren er: Når man laver en forlængelse, hvordan kan man så godtgøre, at den forlængelse er sket på objektive og ikkediskriminerende principper i forhold til andre selskaber? Så vidt jeg kan se, er det meget vanskeligt at gøre, og derfor har vi foreslået, at man alternativt lod koncessionsperioden efter 2012 gå i udbud og samtidig ændrede beskatningsreglerne her og nu, for det er faktisk muligt inden for den nuværende koncession.

Det er ikke bare en videreførelse af det, der hidtil har været gældende på koncessionsområdet. Det er faktisk en væsentlig indskrænkning, for det er ikke en del af den nuværende koncession, at man ikke kan ændre skattelovgivningen.

Morten Homann (SF):

Jeg vil lige knytte nogle mere specifikke bemærkninger til L 62 vedrørende skattedelen. Den er jo en del af et større kompleks omkring aftalen med DUC, og der er ikke nogen tvivl om, at man ikke kan tage de enkelte elementer og se dem uden forbindelse med konteksten. Også skatteaftalen kan kun vurderes i forbindelse med de øvrige elementer. Det er en ret unik aftale, vi har med at gøre. Det er ikke hver dag, man oplever, at en regering eller for den sags skyld en anden skatteudskrivende myndighed beslutter at sætte sig ned med en enkelt skatteyder og forhandle om, hvad den skatteyder skal betale i skat de næste 40 år frem i tiden.

Kl. 17.45

Det er en ret unik situation, som det ikke er overraskende at A.P. Møller er ganske godt tilfreds med. Man har også kunnet se ganske tydeligt siden aftalens indgåelse, at der med få undtagelser kun har været en vej for selskabets aktier, og det har været opad.

Man kan spørge sig selv, hvem der har snydt hvem i forhandlingerne. Jeg er ikke sikker på, at det er Esplanaden, som har mest at være ked af. Jeg synes, at jo flere oplysninger, der kommer frem, jo mere tyder alt på, at det er den danske befolkning, de danske borgere, som afgiver en del af deres undergrund, der har grund til at føle sig snydt her.

Selve beskatningen og vurderingen af beskatningen er jo tæt bundet op på den kompensationsklausul, som binder fremtidige Folketing på hænder og fødder i skattepolitikken. Det drejer sig både om, som vi har været inde på tidligere, muligheden for at kunne rette op på tidligere tiders fejl, hvis det viser sig, at man ikke har fået tænkt alle tænkelige ender og kanter igennem i denne aftale, og det drejer sig om fremtidig udvikling i teknologi, som måske ændrer hele billedet af, hvad man kan og ikke kan i Nordsøen med inddrivning af kulbrinter.

Det drejer sig om fremtidige krav om en måske skærpet miljøbeskatning, måske endda, at også Nordsøaktiviteten skal betale den samme CO₂-afgift som resten af samfundet. Der er mange forskellige elementer, hvor man skattepolitisk binder Folketinget på hænder og fødder de næste 40 år frem i tiden.

Ser man på de konkrete elementer i aftalen, vil jeg godt medgive, og det skal der ikke være nogen tvivl om, at der skal være stor ros til økonomi- og erhvervsministeren for at have fået pillet ved kulbrintefradraget. Det har været påpeget utallige gange både af kulbrinteudvalget og af SF, at det hidtidige kulbrintefradrag på 250 pct. var urimeligt.

Når det er sagt, så synes jeg, det er svært at få øje på de bragende positive sejre i aftalen sådan set med skattebrillerne på. Som det også har været fremhævet i debatten tidligere, er det højst tvivlsomt, hvor stor gevinst staten vil få ud af det med den langt lavere kulbrinteskattesats. Et er, at fradraget bliver lavere, det er sådan set fornuftigt nok, og det har kulbrinteudvalget peget på, men at man samtidig sænker skattesatsen, som jo så også kommer til at gælde for nogle af de allerede foretagne investeringer, kan i hvert fald ikke udelukke, at det vil betyde et væsentligt tab for de danske borgere, de danske skatteydere, og der er i hvert fald ikke nogen af de dokumenter, vi hidtil har fået udleveret, der sandsynliggør, at det ikke vil blive tilfældet.

Så også når man vurderer skatteelementet ud af den store kabale, som den her aftale udgør, er SF's vægtskål endt på den måde, at vi på det foreliggende grundlag vil stemme imod den her aftale.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Hr. Martin Lidegaard som ordfører.

Martin Lidegaard (RV):

De to lovforslag, vi har i salen i dag, hænger jo meget tæt sammen med beslutningsforslag nr. B 7,

som vi har haft lejlighed til at diskutere tidligere, som omhandler den aftale, regeringen har forhandlet med A.P. Møller - Mærsk.

Som Det Radikale Venstre tidligere har tilkendegivet her fra talerstolen, forholder vi os positivt til den aftale. Den har en arkitektur, som vi finder fornuftig, fordi den bygger på en frivillig aftale frem til 2012 og efter 2012 sikrer staten en fast andel af overskuddet på to tredjedele, uanset hvor stort overskuddet bliver, på en langt mere enkel og robust måde end det beskatningssystem, vi har i dag. Den sikrer staten en ejerandel fra 2012 og frem til da en fast del af overskuddet på 20 pct. Endelig sikrer den en bedre udnyttelse af den olie, vi nu engang har ude i Nordsøen.

Det betyder, at vi ikke føler, at hverken befolkningen eller A.P. Møller - Mærsk bliver snydt med den her aftale. Vi føler, at den samlede kage, der bliver at dele, bliver større ved denne aftale, og derfor vinder begge parter ved den.

Da vi havde førstebehandlingen af beslutningsforslag nr. B 7, anførte vi også fra radikal side, at vi selvfølgelig forudsatte, at der ikke var nogen problemer med grundloven i denne her aftale, og at der heller ikke var nogen problemer med miljøregler. Vi har så siden da fået en kompensationsaftale, vi har fået den i går, og vi har kigget på den i Det Radikale Venstre. Der er selvfølgelig nogle spørgsmål, vi gerne vil have besvaret, men umiddelbart synes vi også her, at der er mange fornuftige ting.

Kl. 17.50

Efter vores opfattelse, og altså også efter Justitsministeriets opfattelse kan vi se, er der ikke nogen problemer med grundloven. Man er ret utvetydig i sin konklusion fra Justitsministeriets side, fordi man gør opmærksom på, at der med kompensationsaftalen kun skabes en rettighed for DUC-selskaberne til i givet fald i visse nærmere opregnede tilfælde at kunne kræve kompensation inden for rammerne af den nettofordel, som staten opnår.

Vi forstår, at også Kammeradvokaten er enig i den vurdering. Jeg vil gerne bede ministeren om at bekræfte, at Kammeradvokaten også har sagt god for den kompensationsaftale, der foreligger, og om muligt vil vi også gerne se Kammeradvokatens vurdering.

Men jeg vil også gerne sige, at Det Radikale Venstre har den opfattelse, er vi er åbne over for den høring, som er blevet foreslået af foreløbig et mindretal i salen. Vi har den principielle opfattelse, at når så stort et mindretal er i tvivl, og når man har at gøre med en så væsentlig lov som denne her, så bør man principielt give mindretallet mulighed for at få en sådan høring, så alle tvivlsspørgsmål er fejlet af bordet. Det tror jeg sådan set at alle parter er bedst tjent med. Man kunne fristes til at sige, at alene den tid, vi har brugt i dag på at diskutere, hvorvidt man skal have en sådan høring, kunne have været brugt til at afholde den. Vi vil altså forbeholde os ret til at være åbne over for det, selv om vi altså ud fra de oplysninger, vi har til rådighed i dag, ikke tror, der er problemer. Så er der miljøreglerne, hvor man jo eksplicit siger her i kompensationsaftalen, at adfærdsregulerende beskatning og generelle nye beskatninger af CO₂-kvoter ikke er omfattet af kompensationsbestemmelsen. Det opfatter vi også positivt. Men det er klart, at vi som flere andre partier nu vil gå kompensationsaftalen igennem med en tættekam for at sikre os, at alle sten er vendt, og at alle spørgsmål bliver besvaret, men som udgangspunkt altså et positivt signal herfra.

(Kort bemærkning). Keld Albrechtsen (EL):

Det glæder mig, at hr. Martin Lidegaard har den opfattelse, at vi skal høre de uvildige eksperter, i hvert fald af den grund, at et stort mindretal i Folketinget ønsker det, således at Det Radikale Venstre ikke deltager i den koldfront, som vi har mærket fra Dansk Folkeparti og Venstre.

Nu må vi jo se, hvordan flertallet ligger i udvalget. Jeg vil bare sige, at det er en sort dag for demokratiet, hvis et flertal i udvalget virkelig er til sinds at afvise et sådant ønske fra et stort mindretal.

Så vil jeg gerne spørge hr. Martin Lidegaard om det med Kammeradvokaten. Det Radikale Venstre lægger åbenbart meget vægt på, hvad specielt Kammeradvokaten mener i det her spørgsmål, og vil gøre det til den sidste instans i bedømmelsen. Er det nu også forsvarligt? Kammeradvokaten er statens advokat, det er ministerens advokat, og Kammeradvokaten har til opgave at finde alle de juridiske argumenter, man kan finde til støtte for ministerens synspunkt. Det er jo fair nok, sådan en advokat skal man selvfølgelig have ret til at have, men det er da ufatteligt, hvis Det Radikale Venstre vil lade sin bedømmelse af aftalens jura afhænge af, hvad specielt Kammeradvokaten når frem til.

Jeg kan i øvrigt godt hviske hr. Martin Lidegaard i øret, hvad Kammeradvokaten når frem til; det er jeg godt i stand til at forudse.

(Kort bemærkning). **Svend Auken (S):**

Hr. Martin Lidegaard lægger i sin positive indstilling til aftalen om forslagene her i dag en helt afgjort forudsætning ind. Han siger, at statens andel skal bevares, altså at det er under forudsætning af, at vi kan bevare en statsandel på, jeg tror han sagde to tredjedele, at man er positiv. Det var det, der blev sagt.

Hvis hr. Martin Lidegaard tænker tilbage på, hvad der er sket i de sidste 10 år, så er statens andel faktisk faldet år for år, og en af grundene til det er det internationale pres for at nedsætte selskabsskatterne. Det pres kan man godt frygte også vil fortsætte i de kommende år, og det vil sige, at som tingene i dag ser ud, er det et problem for at bevare andelen, statsandelen.

Derfor er mit spørgsmål til hr. Martin Lidegaard: Mener hr. Martin Lidegaard ikke, at vi i fællesskab skal bruge ganske mange kræfter på at finde ud af, hvordan vi sikrer, at statens andel ikke bliver sænket som følge af eksempelvis den internationale nedsættelse. Hvis det er den afgørende forudsætning, så burde vi altså kunne være enige om i fællesskab at sikre statens andel.

Kl. 17.55

(Kort bemærkning). **Morten Homann (SF):**

Når nu hr. Martin Lidegaard, som også hr. Svend Auken var inde på, lægger stor vægt på, at statens andel kommer til at ligge på det her niveau, hvordan vil hr. Martin Lidegaard så forholde sig til den situation, at det viser sig om f.eks. 8-10 år, at statens andel vil være væsentlig lavere? Det kunne være, at statens andel var en tredjedel og ikke de to tredjedele, som hr. Martin Lidegaard forudsætter.

Howdan vil hr. Martin Lidegaard så forholde sig til den situation, at han har bundet både sit eget parti, de øvrige partier, det Folketing, som sidder på det tidspunkt, til ikke at ændre beskatningsreglerne, så man faktisk får de to tredjedele, som er afgørende for hr. Martin Lidegaard?

Er der ikke et problem i, at man ikke binder sig til at opnå en bestemt andel, men til helt bestemte beskatningsregler, uanset hvilken government take det giver i sidste ende?

(Kort bemærkning). **Martin Lidegaard (RV):**

Til hr. Keld Albrechtsen, der spørger: Hvorfor lægge så stor vægt på Kammeradvokaten?

Det er jo rigtigt, at Kammeradvokaten er statens og regeringens advokat, men spillereglerne er nu engang sådan, at regeringen fremsætter et forslag, som den står inde for holder juridisk, og de, der garanterer regeringen, at det er sådan, er Justitsministeriet og Kammeradvokaten. Så står regeringen til ansvar over for Folketinget. Det er jo demokratiets spilleregler, sådan er det på alle

områder, og derfor er det jo ikke helt ligegyldigt, hvad Kammeradvokaten siger. Man kan sige, at det jo er regeringen og hverken hr. Keld Albrechtsen eller undertegnede, der har et enormt problem, hvis det viser sig ikke at holde i retten.

Jeg tilkendegav, at hvis der er et flertal, som for en sikkerheds skyld gerne vil have andre uvildige til at kigge på det, så for Det Radikale Venstres skyld ingen alarm; det kan jo kun kvalificere beslutningen yderligere.

I forhold til beskatningen vil jeg her holde mig til efter 2012, hvor den ifølge regeringen er sat til 67 pct. med de nuværende skatteregler, om jeg så må sige. Altså den beskatning, der lægges op til, er jo en langt enklere beskatning, end vi har haft indtil nu, og derfor er faren for huller også mindre. Der er en ejerandel på 20 pct., der er en kulbrintebeskatning på 52 pct. og kun mulighed for 30 pct. fradrag. Dertil kommer selskabsskatten. Jeg tror, at den bekymring, som både hr. Morten Homann og hr. Svend Auken giver udtryk for her, er, hvad der vil ske, hvis det danske Folketing måtte vælge på et tidspunkt at sænke selskabsskatten, måske på grund af pres udefra eller hvad ved jeg. I den situation har jeg ikke fantasi til at forestille mig andet, end at man vil finde på kompenserende skatter for at hente det provenu ind, som man måtte sænke selskabsskatten med. Jeg tror nu ikke rigtig selv på, at man vil komme til at sænke den med 5 eller 10 pct., men lad os nu bare forudsætte, at det måtte ske. For det første er der så tale om en generel nedsættelse af selskabsskatten for alle virksomheder i Danmark. For det andet vil det provenu, man derved taber, efter al sandsynlighed skulle hentes ind på en anden form for beskatning af erhvervslivet. Det er i hvert fald sådan, vi har gjort indtil nu, når vi har nedsat selskabsskatten. Det ligger nemlig i kompensationsaftalen, at den gennemsnitlige stigning i erhvervsskatten, der i givet fald måtte komme, kan man hente ind, og derfor kan jeg i og for sig ikke se problemet. Vi vil jo hente det provenu ind på en anden måde sandsynligvis gennem andre former for erhvervsskat, og det er i hvert fald noget, Folketinget selv beslutter, det er overhovedet ikke omhandlet i kompensationslovgivningen her.

(Kort bemærkning). **Keld Albrechtsen (EL):**

Jeg vil godt spørge hr. Martin Lidegaard: Hvis vi nu skal finde en løsning på det problem, som er forholdsvis enkel, kunne hr. Martin Lidegaard så ikke være med til at stille et ændringsforslag, som går ud på, at der også bliver en kompensationsbestemmelse for staten? Det er jo den enkle løsning.

Hvis der er sådan en aftale, var det så ikke rimeligt, at der også var en opsigelsesfrist i den?

Det er jo almindeligt, at aftaler kan opsiges med en eller anden frist. Det er jo ikke almindeligt, at de indgås for 39 år.

Er Det Radikale Venstre villig til at drøfte andre sådanne ændringsforslag med os andre?

Kl. 18.00

(Kort bemærkning):

Morten Homann (SF):

Nu var hverken den radikale ordfører, gætter jeg på, eller jeg på det tidspunkt specielt involverede i at følge beslutningerne særlig tæt, men da man traf beslutning om at lave de nuværende skatteregler tilbage i starten af 1980'erne, tror hr. Martin Lidegaard så, at man havde gjort sig forestillinger om, at resultatet ville blive sådan, som det er i dag? Tror hr. Martin Lidegaard, at man havde forudset, at det ville gå, som det nu engang er gået?

Hvis det ikke var planen, at det skulle gå sådan her, illustrerer det så ikke meget godt, at det ikke er muligt med fuldstændig skråsikkerhed at spå om, hvordan et givent sæt skatteregler vil virke for tid og evighed? For der er jo en masse forudsætninger, som er ubekendte, bl.a. den internationale konkurrence på det her område, som hr. Martin Lidegaard selv nævner, der er

selskabsbeskatningen, og man kunne også nævne miljøbeskatningen, teknologien bag indvindingen og sådan noget.

Der er mange variable i det her spil, og når man ikke kan sige de her ting med sikkerhed, når man ikke kan gardere sig mod alle tænkelige udfald, ligesom man heller ikke kunne i 1981, er det så ikke ret uhensigtsmæssigt at binde Folketinget på hænder og fødder frem til 2042?

(Kort bemærkning). **Ole Stavad (S):**

Som jeg hørte det, mener jeg faktisk, at hr. Martin Lidegaard i sin ordførertale konkluderede ganske fornuftigt, hvor han i forhold til kompensationsaftalens fortolkningsdel, som vi jo først lige har fået, holdt åbent, at nu skulle vi have det hele vendt, hvilket jeg så er enig i. Derfor vil vi også stille en række spørgsmål for at få klarhed over eksempelvis den problemstilling, som hr. Martin Lidegaard var inde på, nemlig den situation, hvor vi mere eller mindre frivilligt tvinges til at sænke selskabsskatten, for hvordan er stillingen så? Med den måde, som kompensationsaftalen er formuleret på, kan det i hvert fald forstås på meget forskellig måde, og derfor tror jeg, det er meget vigtigt, at vi i fællesskab er optagede af at få klarhed over, hvad fortolkningen er hos dem, der har indgået aftalen. Jeg er nemlig ikke, desværre, helt enig i hr. Martin Lidegaards vurdering af risikoen for nedsættelse af selskabsskatten, for hvis vi ikke får flertalsafgørelser, hvis vi ikke får fælles regler i EU, er det eneste, man desværre næsten kan konkurrere på, lav selskabsskat, for vi har fået ret godt styr på statsstøttereglerne. Derfor tror jeg, det er vigtigt, at vi i fællesskab er optagede af det. Jeg vil bare spørge hr. Martin Lidegaard, om jeg hørte det rigtigt, at vi er enige om, at vi skal have det hele analyseret, og så forholder vi os til svarene, når vi kender dem.

(Kort bemærkning). **Martin Lidegaard (RV):**

Først til hr. Keld Albrechtsen: Jeg tror, at jeg vil overlade til hr. Keld Albrechtsen at skrive de ændringsforslag, som hr. Keld Albrechtsen finder relevante, da det nok er Enhedslisten og hr. Keld Albrechtsen, der har større problemer med aftalen, end vi har.

Når det er sagt, vil jeg også sige, at hvad der måtte komme på bordet af gode ideer og forslag, vil vi altid kigge åbent på - det gør vi altid - men som helhed synes vi, at arkitekturen i det, der ligger, er fornuftig.

Så vil jeg sige til hr. Morten Homann, at det ville være voveligt at stå her og udstede en skråsikker garanti for, at vi har gennemskuet alt, hvad der kan gennemskues i denne her lovgivning, men én ting kan vi dog gennemskue, nemlig at den er langt enklere og mere robust end det beskatningsgrundlag, vi har haft tidligere. Så meget tør jeg godt sige, og det tror jeg også at hr. Morten Homann vil give mig ret i. Nu er det svært at spå om fremtiden, men der er slet ikke basis for de huller, der har været i den tidligere skattelovgivning.

Over for hr. Ole Stavad vil jeg bare gerne bekræfte, at i Det Radikale Venstre vil vi selvfølgelig nøje følge alle de spørgsmål, der bliver stillet, og medtage dem i vores samlede vurdering.

(Kort bemærkning). **Morten Homann (SF):**

Det kan da godt være, at den model, der ligger i aftalen, er mere enkel end den nuværende, men det er jo sådan set ikke det, der er relevant for spørgsmålene.

Det, der er relevant, er det, hr. Martin Lidegaard selv samler op, nemlig at man ikke kan spå om, hvordan det her vil udvikle sig, hvordan det her vil virke 15-20 år ud i fremtiden. Det er det, der er konklusionen. Det kan være, at det går præcis som forudset, og det kan være, at det går på en anden måde.

Problemet er, og det ville jeg godt spørge hr. Martin Lidegaard om: Er det ikke nødvendigt at

kunne være skråsikker med hensyn til, hvordan den virker i fremtiden? Hvis man står om 10, 15, 20 år, og det viser sig, at den virker ekstremt uhensigtsmæssigt, og det danske samfund ikke kan være tjent med den, kan A.P. Møller med god ret stå og sige, at hver eneste ændring, vi måtte lave, skal kompenseres krone for krone. Man har altså bundet sig på hænder og fødder til en fremtid, som man overhovedet ikke kan forudsige.

Kl. 18.05

(Kort bemærkning). **Martin Lidegaard (RV):**

Nu får hr. Morten Homann det til at lyde, som om det danske Folketing overhovedet ikke kan lave nogen som helst skatteregler i fremtiden uden at spørge A.P. Møller. Sådan er aftalen altså ikke lavet. Der står eksplicit, at alle miljøregler, alle generelle beskatningsregler og CO₂-kvoter kan Folketinget fuldstændig frit og uden kompensation gå ind og lovgive omkring. Det skal man dog ikke så tvivl om.

Det, vi diskuterer, er, om vi kan komme i en situation, hvor staten får langt mindre end de to tredjedele, som ifølge ministeriet er forudsætningen for aftalen. Og her er det, jeg siger: Hvis man har 20 pct.s ejerandel, hvis man har 52 pct.s kulbrintebeskatning og oven i det har en selskabsskat, som man selv styrer, og hvis man begynder at skrue den ned, kan man selv bestemme, hvordan man skal lægge provision på provenuet, har jeg altså svært ved at se, at man skal kunne komme meget længere ned end to tredjedele. Jeg må indrømme, at det rækker min fantasi ikke til. Det kan være, at det er, fordi den er utilstrækkelig, men så må man forsøge at udvide min horisont.

(Kort bemærkning). **Svend Auken (S):**

Det er desværre ikke helt så godt, som hr. Martin Lidegaard har fået indtryk af. Lad mig give et konkret eksempel: I dag er der en undtagelse for CO₂-beskatning på Nordsøen. Det gør eksempelvis, at vi ikke beskatter de danske kulbrinteaktiviteter på den danske del af Nordsøen med en CO₂-skat. Det gør man derimod i Norge.

Det er rigtigt, at det ikke bliver berørt af CO₂-kvoter, hvis de til sin tid bliver omfattet. Det står direkte i aftalen. Men det er eksempelvis et meget åbent spørgsmål, hvad der sker, når man efter en overgangsperiode vil til at tage penge for kvoterne, om det så ikke vil være omfattet af kompensationsaftalen. Det tror jeg desværre at det vil være. Det er i hvert fald et af de steder - ja, ministeren ryster næsten hurtigere på hovedet, end jeg kan få det sagt - hvor det er meget svært. Man kan godt lave CO₂-kvoter uden kompensation, men spørgsmålet er, om man i fremtiden, om nogle år, også kan tage pengene for det.

Den sidste ting, jeg lige vil sige til hr. Martin Lidegaard, er: Det er jo ikke provenumæssigt tiden efter 2012, der i første række påkalder sig interessen. Det er tiden indtil 2012, for det er dér, de store beløb ligger.

(Kort bemærkning). **Martin Lidegaard (RV):**

Jeg er meget enig med hr. Svend Auken i, at det ikke mindst er tiden frem til 2012, der er interessant. Og hvis man nu knytter det til hele diskussionen om selskabsskatten, og jeg siger, at sandsynligheden for, at vi skulle nedsætte den med 10 pct., er meget lille, så tænker jeg netop også på perioden frem til 2012. For jeg er sådan set enig med hr. Ole Stavad i, at set i et perspektiv på 40 år kan meget ske i forhold til selskabsskatten. Så nævner hr. Svend Auken CO₂-kvoter. Jeg må sige, at de er jo lige præcis eksplicit nævnt i kompensationsaftalen. Jeg vil også sige om CO₂-afgiften, at det fremgår jo, at hvis man kun - det står faktisk sort på hvidt - lægger den på danske kulbrinter, er den omfattet af kompensationsaftalen, men hvis den også bliver lagt på importerede kulbrinter, er den ikke. Det står helt eksplicit i aftalen.

Det er fint nok at spørge osv., men det står rent faktisk i den. Og uanset om man nu læser den på den ene eller den anden måde, rokker det stadig væk ikke ved, at to tredjedele af overskuddet vil gå til staten. Og det er det, der er afgørende.

(Kort bemærkning). **Svend Auken (S)**:

Miljømæssige reguleringer, der ikke har et fiskalt sigte, er ikke omfattet. Der er så nævnt en række eksempler, herunder bl.a. CO₂-kvoter. På et senere tidspunkt kan de meget vel i aftaleforstand få et fiskalt sigte, nemlig når de til sin tid bliver solgt. Der mener jeg i hvert fald, at noget af det, vi skal have undersøgt meget grundigt, er, om det kan udløse kompensationskrav. Jeg vil ønske, at ministerens hovedrysten og hr. Martin Lidegaards insisterende svar kan følges op af et holdbart svar, som præciserer den normale procedure, hvor vi får slået det her fast.

Kl. 18.10

Jeg nævnte det bare som et af de mange eksempler på ting, vi skal have undersøgt, hvor jeg bare beder hr. Martin Lidegaard - han og jeg deler jo en fælles grundlæggende positiv opfattelse til selve det at lave en aftale, der har vi en positiv fælles indstilling - om, at denne positive fælles indstilling ikke gør ham blind, når det drejer sig om at komme ned i detaljerne og finde ud af konsekvenserne, herunder også de bindinger, der bliver sat for Folketinget i de næste 39 år. Det er alene det, jeg beder ham om. Og det er faktisk ment som en venlig opfordring.

(Kort bemærkning). **Martin Lidegaard (RV)**:

Som jeg allerede har tilkendegivet over for hr. Svend Aukens partifælle hr. Ole Stavad, vil vi selvfølgelig med lige så stor interesse som alle andre partier stille spørgsmål og læse alle de svar, der bliver givet, og selvfølgelig medtage det hele i vores endelige vurdering.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Så vender vi tilbage til ordførerrækken, og det er hr. Keld Albrechtsen.

Keld Albrechtsen (EL):

Indledningsvis vil jeg lige minde både hr. Martin Lidegaard og hr. Svend Auken om, at hvis vi får svar fra ministeren på nogle af de overordentlig interessante spørgsmål, som har indgået i debatten, f.eks. CO₂-kvoter og betaling for dem, er det jo ikke nødvendigvis svar, der holder i byretten eller rettere sagt ved voldgiften.

Hvis de svar skal lægges til grund for noget, skal der indhentes høring hos A.P. Møller, for hvis A.P. Møller ikke er enig i den fortolkning, som ministeren kommer med, kan det godt være en opfattelse, som ministeren har, men så er det ikke nødvendigvis det, der gælder. Det var bare for, at vi skal huske at få det med i de spørgsmål, vi stiller i Folketingets Energipolitiske Udvalg, når nu sagen går til udvalgsbehandling.

Efter Enhedslistens opfattelse forelå der alle muligheder i foråret, da vi her i Folketinget nåede til en enig holdning, der tvang regeringen til at indlede forhandlinger med A.P. Møller. Vi havde alle muligheder for at få en aftale, hvor vi også kunne lære af alle de fejltagelser, som er begået i dansk oliepolitik lige fra starten. Ideen var sådan set, at nu skulle vi ind og lave noget, der var fremtidssikret og holdbart, hvor vi lærte af de fejltagelser, som var begået tidligere.

Det var et flertal, som dengang bestod af SF, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Enhedslisten, som fremtvang den forhandling, som så kom hen over sommeren.

I løbet af sommeren begynder det så at gå galt. Vi hører ingenting fra Dansk Folkeparti, der formentlig har haft sine egne møder med regeringen. Det ved jeg ikke noget om. Det er måske

foregået i det dulgte. Vi andre bad om at få møder med ministeren. Det kunne vi ikke få. Jeg har læst i pressen, at hr. Svend Auken f.eks. bad om at få forskellige oplysninger, hvilket blev afvist. Vi sendte forslag til regeringen og spurgte: Ønsker regeringen ikke at få et mere klart mandat til disse her forhandlinger til støtte for regeringens position over for A.P. Møller? Men det ønskede ministeren ikke. Ministeren kørte det hele selv. Så mindes vi jo alle sammen den eklatante fejltagelse, fru Aase D. Madsen kom til at begå, da hun udtalte til pressen, at hun såmænd var tilfreds med en enkelt milliard kroner. Det var ikke ligefrem noget, der påvirkede forhandlingerne gunstigt i de afgørende timer. Hvad sker der så? Så kommer ministeren tilbage med et resultat, som for hver dag, der går, bliver mere og mere tvivlsomt. Både når det gælder økonomien, og når det gælder juraen, for slet ikke at tale om det moralske i, at man sætter befolkningens mulighed for at øve indflydelse på dansk politik på dette her helt afgørende og vigtige spørgsmål ud af spillet i 39 år. Til den tid er det muligt, at der slet ikke er mere olie i det store område af Nordsøen, som vi her diskuterer. Det vil sige, at man i denne sag erstatter demokrati med kapitalmagt i 39 år. Alene af den grund er det indlysende, at Enhedslisten ikke kan støtte de to forslag, der her er fremsat.

Jamen det er rigtigt, må jeg sige til ministeren, alene af den grund at man kobler demokratiet ud, at man deponerer sin beslutningsret i en voldgiftsret, hvis afgørelse man naturligvis ikke kan være sikker på, og som vil basere sig på, hvad der ligger af udtalelser fra Justitsministeriets Lovafdeling, eventuelt fra Kammeradvokaten, og fortolkninger og så de opfattelser og analyser af det, som vil komme henne fra Esplanaden.

KL. 18 15

En ting skal man aldrig nogen sinde undervurdere i dansk oliepolitik, og det er den fremragende dygtighed til at forhandle de her sager, som A.P. Møller-selskabet er i besiddelse af. Det må vi anerkende. Det selskab har dokumenteret årti efter årti, at det er i stand til at trække danske politikere rundt ved næsen, således at det nærmer sig det farceagtige. Det er så at sige som at tage slik fra små børn.

Og nu sker det igen for vore øjne, fuldstændig gennemskueligt og åbenlyst, at A.P. Møller-selskabet endnu en gang har taget fusen på en dansk regering. Det er rimelig sørgeligt.

Vi har fra Enhedslistens side beskæftiget os med den her sag, siden vi kom i Folketinget i 1994. Min forgænger her på Tinge, hr. Preben Wilhjelmsen, som repræsenterede VS som energiordfører, forsøgte i sin tid at gøre Folketinget opmærksom på, at det var galt, hvad man aftalte, også gasaftalen osv. Det havde ingen effekt. År efter år havde det ingen effekt.

Og så endelig, endelig i foråret 2003 får vi så en vedtagelse i Folketinget, der ser ud til at bane vejen for et rimeligt og retfærdigt grundlag også under respekt for demokratiet. Og hvad kommer ministeren så tilbage med?

Han kommer tilbage med et forslag, som - og det er ministerens egne tal, jeg nu refererer til - siger, at der er

31 mia. kr. i samlet gevinst i forhold til den nuværende situation, hvis man fortsætter uden at foretage sig noget. Så viser det sig, når man går ned i aftalen, at de 21,3 mia. af de 31 alene skyldes en antagelse om, at A.P. Møller vil gøre det bedre med hensyn til at udvinde olie, end hvis man f.eks. overlod det til DONG. Det er i øvrigt en frækhed over for DONG. Det er også en frækhed over for de øvrige selskaber i Nordsøen, Amarada Hess f.eks., at man insinuerer, at det kun er A.P. Møller-selskaberne, der er i stand til at bore efter olie. Det er et meget provinsielt synspunkt, vil jeg sige. Ude i verden tror jeg, det er et synspunkt, man ville trække på smilebåndet af. Der findes andre selskaber, der er i stand til at bore efter olie. Men

man siger, at alene fordi man har foræret A.P. Møller olien fra 2012 og frem til 2042, alene fordi de har fået eneretsbevillingen forlænget, og man har foræret arvesølvet væk, tjener staten 21 mia. kr. Jamen det er det, ministeren har indbygget i sin beregning. Det kan enhver jo se ingen steder holder. Selvfølgelig ville andre selskaber, herunder ikke mindst det meget dygtige statslige selskab, vi da heldigvis stadig væk har, og som jeg håber vi kan beholde, nemlig DONG, kunne gøre det lige så godt. Hvorfor skulle de ikke kunne det? Det er da et dygtigt selskab. Ministeren har også måttet bekræfte her i Folketinget, at DONG faktisk er et dygtigt selskab. Og derfor er den antagelse om, at man ved at forære A.P. Møller eneretsbevillingen i yderligere, ja, hvad bliver det, næsten 30 år, skulle indbringe staten 21 mia. kr. selvfølgelig ikke holdbar. Og så er der 10 mia. tilbage - 10 mia., som bygger på en antagelse om, at den nuværende ordning ikke kan indbringe mere i kulbrinteskatt i de kommende år på grund af fradraget. Det er også en antagelse, som jeg tror at vi vil børe yderligere i i udvalget, men som jeg tror er meget politisk bygget op, for de fradrag er jo godkendt, de er opbrugt i alt væsentligt. Vi kan få at vide af ministeren, hvor meget de er opbrugt. Der ligger nogle af dem i en overgangsordning, det ved jeg godt. Men så sætter man kulbrinteskatten ned netop i en situation, hvor fradragene er ved at være opbrugt. Da vi endelig var nået frem til det punkt, hvor kulbrinteskatten begyndte afgørende at give indtægter, så sætter man den ned.

KL. 18.20

Jeg kan godt forstå, hvorfor A.P. Møller synes, at det er en god idé at sætte den skatteprocent ned nu, hvor fradragene er ved at være opbrugt. Det kan jeg godt forstå. Men at få os andre til at tro på, at det skulle være en god idé, kræver en del regnekunst, men det må vi jo så bede ministeren om at få i udvalget.

Jeg ved ikke, hvad ministerens motiver har været til at lave den her aftale, om ministeren har haft det udgangspunkt, at hvad der er godt for A.P. Møller, er også godt for Danmark. Eller om ministeren simpelt hen bare er blevet snydt. Den mulighed er der jo også, for som jeg var inde på tidligere, så er de dygtige forhandlere derhenne, og det har de dokumenteret gang på gang. Så det ved jeg ikke.

Men det burde ikke være afgørende for Folketinget. Det afgørende for Folketinget burde være indholdet i den her aftale, og det er ganske enkelt ikke godt nok og især ikke, hvis man sammenligner med det forslag, som kulbrinteskatteudvalget fremkom med for nogle få år siden, og som vi har fået regnet på, og som vi håber at få regnet igennem under udvalgsarbejdet - vi har stillet spørgsmål om det - så vi kan sammenligne med, hvad der ville være kommet ind, hvis man havde brugt kulbrinteskatteudvalgets forslag og så den aftale, ministeren er kommet med.

Og ja, jeg tror, det ville have givet et helt anderledes gunstigt resultat for samfundet, ikke mindst hvis man havde ladet være med at bortskænke eneretsbevillingen efter 2012 til A.P. Møller og i stedet ladet DONG overtage produktionen og dermed sikre staten hele indtægten efter 2012.

Betina Hoffmann (KD):

Vores ordfører på sagen kan desværre ikke være til stede, derfor vil jeg på hendes vegne fremføre vores holdninger til begge forslag.

Angående L 48 giver lovforslaget ministeren mulighed for at give tilladelse til efterforskning og indvinding af kulbrinter i en længere periode end de højst 50 år, som den gældende lov giver mulighed for. Det nævnes i bemærkningerne, at det er hensigten med lovforslaget at forlænge kulbrintetilladelser ud over 50 år i de tilfælde, hvor indvindingen allerede foregår og kan forventes opretholdt i længere tid, end det oprindeligt er forudsat.

Lovforslaget er et element i aftalen om efterforskning og indvinding af kulbrinter i Nordsøen, og

vi kan stemme for forslaget. Kristendemokraterne kan tilslutte sig den aftale, som økonomiministeren har indgået med A.P. Møller om olie- og gasressourcerne i Nordsøen.

Med lovforslaget L 62 gennemføres de skattemæssige ændringer, som er nævnt i aftalen. Kristendemokraterne kan derfor stemme for lovforslaget, naturligvis medmindre aftalen er i modstrid med grundloven.

Ved ændring af beskatningen af A.P. Møller-selskaberne og partnerne i DUC øges skatteindtægterne af overskuddet for olie- og gasudvindingen i Nordsøen i forhold til i dag. Det er et punkt, Kristendemokraterne har været optaget af. Ifølge bemærkningerne til lovforslaget stiger statens indtægter med 1,1 mia. i 2004 og 2,1 mia. i 2005 som følge af lovforslaget.

Vi er dog optaget af, at der bliver ryddet ordentligt op, når felter lukkes ned. Vi kan derfor tilslutte os de forbedrede regler vedrørende skattemæssig behandling af fjernelsesomkostninger, der giver bedre mulighed for, at fjernelse af anlæg vil ske miljømæssigt rigtigt.

Vi vil gerne være med til, at der for alle boreplatforme gives de samme muligheder for skattemæssig behandling af fjernelsesomkostninger, som gælder efter dette lovforslag.

Som sagt kan vi umiddelbart stemme for dette lovforslag.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne på regeringens vegne takke ordførerne for de bemærkninger, der nu er kommet til de to fremsatte lovforslag.

Med afsæt i Folketingets vedtagelse nr. V 54 af 20. februar i år om at sikre staten en større andel af værdierne

i Nordsøen er det lykkedes for regeringen den 29. september at indgå en langsigtet aftale herom med bevillingshaverne til eneretsbevillingen fra 1962. Der er kommet klare meldinger fra ordførerne for Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne i dag, tak for det. Aftalen indeholder jo en række hovedelementer om fortsættelse af eneretsbevillingen i 30 år, statsdeltagelse fra 2012, øget kulbrinteskate og en kompensationsordning for virkningerne af ændringer i love på skatteområdet, som specifikt rammer producenter af olie og gas. Det er min klare opfattelse, at denne aftale skaber stabile og også langsigtede rammer på området og på væsentligt strammere vilkår for A.P. Møller end hidtil.

Kl. 18.25

Jeg har også givet udtryk for dette under debatten om beslutningsforslaget i tilknytning til min redegørelse om Nordsøen. Aftalen med A.P. Møller forudsætter, at der gennemføres de nødvendige lovændringer. Dette lovforslag indgår som led heri og skal muliggøre en forlængelse af eneretsbevillingen på de nye og skærpede vilkår. Lovforslaget vil i den forbindelse kun begrænse den nødvendige forudsætning for, at man kan udmønte aftalen.

Forslaget skal skabe den lovmæssige ramme for en udvidelse af de hidtidige maksimale tidsrum for tildeling og forlængelse af koncessioner. Hovedformålet er at muliggøre en fortsættelse af virksomheden i Nordsøen efter 2012. Det fremgår af bemærkningerne til forslaget om ændring af undergrundsloven, at hensigten jo er at give hjemmel til at forlænge koncessioner ud over det tidsrum, som den nuværende lov har som maksimum, nemlig 50 år, samt at kunne udstede nye koncessioner med en længere varighed, end det er muligt i dag.

Det har ikke hidtil været aktuelt at benytte et længere tidsrum. Bortset fra eneretsbevillingen er der dog ikke nogen aktuelle planer om at benytte muligheden. Men det kan ikke udelukkes, at f.eks. teknologiske fremskridt på området kan begrunde forlængelse af denne art de kommende år, og så er den lovmæssige mulighed herfor til stede.

Vi har i dag haft en debat om redegørelsen; vi har valgt at lægge denne sag herved i Folketinget,

så der kan stilles alle de spørgsmål, som Folketinget ønsker.

I forbindelse med indgåelsen af aftalen med bevillingshaverne i Nordsøen er der jo foretaget bunkevis af beregninger både i Skatteministeriet og i Økonomi- og Erhvervsministeriet. Der er gennemført beregninger, som kan ses både i redegørelsen og i kulbrinteforslaget. Jeg har også forståelse for, at det kan være vanskeligt at få et samlet overblik. Jeg vil gerne gøre det helt klart, at der ikke er forskel på de tal, der er oplyst i redegørelsen og i lovforslaget. Der er tale om en forskel i, hvor detaljeret de præsenteres. Det er sagt fra flere ordførere heroppefra i dag, at det er provenuet før 2012, der er ret afgørende. Så vidt jeg erindrer, var det hr. Svend Auken og hr. Lidegaard, der sagde, at det er store ressourcer, der kommer op frem til 2012. Så er det vel også tid til at tænke på, om der skulle gøres noget på det her område for, at staten fik en større del af værdierne. Det var egentlig også en af de ting, der var meget med, da vi havde diskussionen omkring redegørelsen. Der kom helt klare meldinger i dag fra Enhedslisten. Hr. Keld Albrechtsens forslag er jo kendte. Vi hørte endda i dag, det var provinsielt. Det er måske, fordi ministeren kommer fra provinsen, men det gør hr. Keld Albrechtsen da også, så det går nok endda. Men der er ingenting, der er godt nok. SF og Enhedslisten er jo enige om, at det her skulle i udbud i 2012. Alle andre partier her i Folketinget har den opfattelse, at det giver et stort provenu, som det også fremgår af redegørelsen, at vi udnytter, at der bliver investeret langsigtet, så man ikke går ud og »creamer« felterne, altså prøver på at skamride, goldmalke felterne. Men den holdning har man ikke i SF og heller ikke hos Enhedslisten, og det må vi så respektere. Jeg synes, jeg har hørt positive toner fra hr. Svend Auken i dag omkring arkitekturen i aftalen. Der var så lidt bekymringer om, hvorvidt det statsretligt var i orden, om det holdt sig på den rigtige side af grundloven, og der var også en kompensationsaftale og miljømæssige aspekter. Jeg synes faktisk, det var en lille smule positivt. Derfor kan jeg godt blive en lille smule bekymret, når jeg hører hr. Ole Stavad, for så er det, som om nok ikke er nok. Men det kunne måske være interessant at høre, hvornår nok er nok for Socialdemokratiet i denne sag. Jeg håber selvfølgelig, at det er et bredt flertal her i Folketinget, der står bag den aftale, som nu er lagt ned i Folketinget. Der har været indgået en aftale. Der var et andet flertal tidligere. Det er jo fair nok. Både SF og Enhedslisten har jo i dag tilkendegivet, at de var klar til at stramme skatteskruen uden ret store betingelser. Socialdemokratiet har nok ment, at der var en aftale. Nu har vi en aftale, og jeg synes, det kunne være interessant at få at vide, hvor knæpunktet ligger for Socialdemokratiet i denne sag.

Kl. 18.30

Vi har fremlagt lødige beregninger. Med udgangspunkt i et basisscenarie har vi fremlagt analyser af, hvordan vi mener, det her er. Vi har brugt meget, meget forsigtige tal fra Det Internationale Energiagentur med godt 22 dollar pr. td. Vi har brugt en dollarkurs, som man også kan forholde sig til. Vi har fremlagt de her basisscenarier, middelscenarier. Så det kunne egentlig være interessant at høre, hvor højt vi skal op, før nok er nok.

Jeg synes, det er tankevækkende, når vi nu ved, at med denne aftale er det meget vigtigt, at vi kommer ind og får fat inden 2012. Vi har på forespørgsel i øvrigt fra Socialdemokratiet regnet på, haft mange folk til at sidde og arbejde med det, hvad det havde betydet for de seneste 3 år. Det er så i størrelsesordenen 7 mia. kr.

Når jeg så hører hr. Ole Stavads meninger i dag om, at denne her skærpelse faktisk ingenting giver, vil jeg sige:

Det er rigtigt, at der ligger tekniske beregninger for gældende regler, men der er jeg også nødt til at sige til hr. Stavad, at med de tekniske beregninger er der næsten 25 mia. kr., som forventes at komme ind i kulbrintebeskatning. Det er sådan det tekniske. Men den viden, vi har igennem de sidste

20 år, viser jo, at der ikke er betalt kulbrinteskot. Det ved hr. Ole Stavad ganske nøje. Derfor kan jeg være lidt bekymret over, om det udsagn, der er kommet fra Venstres ordfører i dag, er den knage, som Socialdemokratiet vil hænge sin hat op på hen ad vejen. Jeg håber det ikke; jeg håber, at den positive tilgang, vi hørte fra hr. Svend Auken, er den, der slår igennem i det her. Jeg mener faktisk, at vi har fået en god og en solid aftale, en aftale, som, hvis det giver flere penge til A.P. Møller, også giver flere penge til staten; og en marginalsat på 73. Så er der også sat spørgsmålstejn fra flere partier i dag ved at nedsætte procentsatsen for kulbrintebeskatningen. Der har jeg bare det at sige, at det er bedre at få et bredt skattegrundlag og få 52 pct., end det er at få 70 pct. af ingenting. Det er jo netop det, der er sket igennem en årrække, fordi man med et fradrag på 250 pct. har haft mulighed for at investere sig ud af det at betale kulbrinteskot. De, der har betalt kulbrinteskot indtil nu, skal næsten have skolepengene tilbage. Men lad os nu se, hvad det kører på. Vi har som sagt fremlagt lodige beregninger i denne her sag, forsigtige beregninger. Vi kan jo stille scenarier op med adfærdændringer og uden adfærdændringer, og vi er i omegnen af de 30 mia. kr. Der kommer masser af spørgsmål: Hvad nu, hvis olieprisen er 100 dollar pr. td.? Vi skal nok besvare alle de her spørgsmål, og jeg er sikker på, at der stadig kommer masser af spørgsmål. Jeg mener også, vi selvfølgelig skal tage os tid til at få behandlet den her sag ordentligt. Det er en stor aftale. Det er det også, når vi skal stemme om en traktat næste år, det bliver også en stor afgørelse. Når man bygger en bro på tværs af Øresund eller Storebælt, er det også en stor beslutning. Det her er også en stor beslutning. Men det er også rart nok, at vi nu kommer ind og får en del af det provenu fremover. Alle, der sidder her i salen, ved jo, at for at indgå den her aftale, hvor arkitekturen i øvrigt blev rost fra Socialdemokratiets side, med 20 pct.s overskudsdeling, med en statsdeltagelse fra 2012, skal man have en vis sikkerhed for med langsigtede investeringer, at man ikke bare laver et eller andet lige pludselig. Det er årsagen til, at der er lavet en kompensationsaftale, som man også får mulighed for at komme i samråd om og stille masser af spørgsmål til, og de vil selvfølgelig også blive besvaret. Med hensyn til hele den debat, der har været her i dag, vil jeg gerne sige, at Justitsministeriet har afgivet en klar udtalelse om de statsretlige aspekter af Nordsøaftalen, som Folketinget har fået over. Jeg vil gerne sige, at jeg synes, at den udtalelse er ret klar, den er helt klar. Jeg kan samtidig oplyse, at Justitsministeriets udtalelse har været forelagt Kammeradvokaten, som er enig i konklusionen om, at der ikke er problemer i forhold til grundloven.

Kl. 13.35

Der er altså ingen grund til at sætte spørgsmålstejn ved den statsretlige vurdering af sagen, og det er heller ikke mit indtryk, at der fra statsretligt sagkyndiges side har været givet udtryk for, at aftalen skulle give anledning til problemer i forhold til grundloven.

Jeg vil også gerne sige, at alle medlemmer her i Tinget jo kan stille spørgsmål til Justitsministeriet og få udtalelser om, hvad man mener omkring grundlovsspørgsmålet. Det tror jeg at justitsministeren vil være helt klar til at svare på.

Det er selvfølgelig Folketinget, der har beslutningen, men jeg kan kun bakke op om de ordførere, der i dag har tilkendegivet, at de ikke ser noget grundlag for, at der skulle iværksættes en høring af den art, som hr. Auken var inde på.

Vi har valgt at lægge denne aftale her i salen. Vi har holdt en forespørgselsdebat om den redegørelse, der er afgivet. Vi har de to lovforslag liggende her nu. Vi har beslutningsforslaget om selve aftalen. Det kan vel snart ikke gøres bedre med hensyn til de spørgsmål, som Folketinget til enhver tid kan få lov til at stille til den her aftale.

Jeg håber selvfølgelig, at et bredt flertal, når alle spørgsmålene er besvaret omkring selve aftalen, omkring kompensationsaftalen, kan bakke op om en aftale, som regeringen har indgået. Det er jo rigtigt, at det ikke er før, Folketinget har godkendt den, at den er på plads, men det er en aftale, der

vil give et solidt provenu, der gør op med et usundt skattesystem med et fradrag på 250 pct., så der aldrig har været betalt kulbrinteskate på det nærmeste under 1 mia. kr., fordi man kunne investere sig ud af det.

Det er fakta omkring de forhold her, og derfor håber jeg på at få en velvillig behandling af de to lovforslag, og så er vi selvfølgelig klar både i Skatteministeriet og også i Økonomi- og Erhvervsministeriet til at besvare spørgsmål i denne sag.

(Kort bemærkning). **Keld Albrechtsen (EL):**

Jeg synes, det er helt uhørt og utrolig uklogt, at en regering, allerede før et folketingsudvalg har drøftet, om dette folketingsudvalg ønsker at arrangere en høring, forsøger at stoppe en sådan høring.

Men jeg forstår, at der foreligger et regeringsdiktat, og at fru Aase D. Madsen er omfattet af dette diktat, og det vil man så gå i Det Energipolitiske Udvalg og gennemføre. Demokrati kan man ikke sige det er udtryk for. Det synes jeg man må fastslå.

Så skal jeg bare gøre opmærksom på, at for Enhedslisten var det altså ikke en hjertesag at få udbud i 2012 - vi så hellere, at DONG overtog driften i 2012 - men en nødløsning, hvis man ikke kunne komme igennem med det her, og vi støttede SF's forslag om udbud, da det trods alt var bedre end ministerens model. Men det var bare til korrektion, fordi ministeren blandede Enhedslistens holdning til det spørgsmål sammen med SF's. Vi er ofte enige med SF, men ikke altid.

(Kort bemærkning). **Svend Auken (S):**

En del af vanskelighederne ved det her er jo, at der er sådan nogle lidt bizarre træk ved denne her aftale, som skyldes, at den modpart, staten har, ikke er en sædvanlig forretningsmæssig modpart, som man i øvrigt kender det i andre forhold. Derfor denne kompensationsaftale, som for et demokrati af vores udviklingsgrad er helt usædvanlig. Når vi har ønsket en diskussion om det grundlovmæssige, er det jo ikke kun spørgsmålet om overholdelse af grundloven eller ej, det er selve spørgsmålet om: Hvor langt rækker denne forpligtelse i forhold til Folketinget? Hvad kan fremtidige Folketinget overhovedet foretage sig?

Det er, som om ministeren forestiller sig, at han skal sidde alene med et flertal med Dansk Folkeparti i en fuldstændig ubegrænset periode, så han bare kan nikke; at han aldrig mere kommer i mindretal her i Folketinget, og at han aldrig mere har brug for, at et flertal tager hensyn til hans ønske om at få drøftet principielle spørgsmål. Det var en meget, meget uklog afvisning; jeg ved slet ikke, om vicestatsministeren har adkomst til at gøre det, men jeg synes, det var meget, meget ukloge bemærkninger, han kom med.

Kl. 18.40

Det mærkelige ved denne aftale er kompensationsaftalen, det er dette, at staten i modsætning til alle andre aftaler ikke er en del af bevillingen; det er dette, at overskudsdelingen fratages i skatten, i stedet for at det tages af overskuddet efter skat osv. Der er en række helt ejendommelige ting ved denne her aftale, og det er selvfølgelig det, der gør, at selv om vi er positive over for arkitekturen, og selv om vi har et oprigtigt ønske om at være med i det her, er vi nødt til at stille kritiske spørgsmål.

Der synes jeg altså ikke, det ligner noget - havde jeg nær sagt - det ligner i hvert fald ikke den økonomi- og erhvervsminister, jeg plejer at samarbejde med omkring det her spørgsmål, at han på forhånd siger nej til en samlet oppositions ønske om at kunne diskutere de grundlovmæssige aspekter i en høring.

(Kort bemærkning). **Anne Grete Holmsgaard (SF):**

Jeg må sige, at det er meget lidt klædeligt, at ministeren går herop og begynder at blande sig i, hvad et flertal i Folketinget skal drøfte i udvalget med hensyn til en høring. Det synes jeg var uklædeligt af ministeren.

Men ud over det vil jeg gerne have svar på et spørgsmål, jeg stillede i mit ordførerindlæg, hvor jeg spurgte til den særlige undtagelse, Danmark har med hensyn til EU's udbudsdirektiv, hvor det fremgår, når man går ned i selve direktivet, at hvis man skal forlænge eller give en tilladelse, skal det ske på grundlag af objektive og ikkediskriminerende principper. Der vil jeg gerne have at vide, hvordan regeringen havde tænkt sig at sikre det.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Det er korrekt, at jeg ikke fik svaret fru Anne Grete Holmsgaard.

Det er sådan, at vi ikke ønsker at diskriminere nogen af de mennesker, der har en koncession i Nordsøen i denne her sag. Vi har nu lavet en aftale med A.P. Møller, og hvis den godkendes her i Folketinget, betyder det jo, at der er ændrede regler for beskatning i Nordsøen. Nye fremtidige koncessioner vil også blive mødt med det regelsæt, og så er det jo sådan, at de, der er i Nordsøen i dag, får mulighed for at henvende sig og få nøjagtig de samme regelsæt at arbejde efter, så vi ikke diskriminerer dem, der borer og udvinder olie i Nordsøen.

Så vil jeg sige til hr. Keld Albrechtsen: Hr. Keld Albrechtsen mener altså, at man skal komme med en klar melding om, at staten overtager i 2012, og så må vi se, hvad der sker, og hvor meget olie der kan nå at pumpes op, hvor mange kulbrinter der kan pumpes op inden år 2012. Det er vi decideret meget, meget uenige i, fordi vi mener, at folk vil gå ud og »creame« felterne, og det vil sige, at man ikke får den olie ud, som man egentlig kunne få.

På samme måde svarer jeg SF på SF's ønske om udbud i 2012. Vi mener, at en aftale er det mest givtige for det danske samfund, og der er kommet en aftale, som jeg mener er en god aftale for Danmark. Jeg mener også, det er en god aftale for A.P. Møller, fordi man nu kan investere på sigt. Jeg vil også gerne sige, at statens beskatningsret ikke anfægtes af denne her aftale. Vi er klar til at gå dybere ned i denne her kompensationsaftale. Hr. Svend Auken kan jo have de holdninger, han har til, hvordan kagen skæres med hensyn til overskudsdeling og selskabsskat. Det, der har været vigtigt for regeringen, er, at man jo ved historisk, hvor stor en part staten har fået, og hvor stor en part DUC har fået, men i dag må vi jo konstatere, at de tal er løbet meget fra hinanden. Jeg mener, der ligger meget saglige beregninger til grund for det provenu, som staten kan få i fremtiden, og som regeringen gerne ser vi kommer i gang med i god tid før 2012.

(Kort bemærkning). **Anne Grete Holmsgaard (SF):**

Jeg kan forstå på ministeren, at en af priserne for at slippe uden om det lille problem med, at det skal være objektive og ikkediskriminerende principper, man indgår aftalen på i forhold til andre selskaber, indebærer, at de andre selskaber, der opererer i Nordsøen, også vil få en kompensationsklausul. Det må være sådan, jeg forstår det, at den vil de få tilbudt. Så vil jeg gerne vide, om det er fra her og nu, eller hvornår det skal gælde fra.

(Kort bemærkning). **Keld Albrechtsen (EL):**

Jeg lagde mærke til, at ministeren ikke kommenterede vores kritik af hans uhørte indblanding i udvalgets arbejde, og det var i og for sig klogt, tror jeg, af ministeren ikke at kommentere det.

For det kunne jo tolkes som udslag af, at ministeren måske godt kan se, at det, han gik op og sagde, ikke var heldigt, og hvis det er tilfældet, skal ministeren også have lov til at gå på retræte, helt

sikkert. Det er jo før sket for ministeren inden for den menneskelige hukommelses rækkevidde. Så det kan jo gøres igen.

Kl. 18.45

Så vil jeg bare sige til ministeren, at vi får en diskussion under udvalgsarbejdet af, hvornår der er størst risiko for, at man skummer fløden ved at pumpe inden år 2012. Jeg tror altså, at ministerens skattemodel, hvor man nedsætter kulbrinteskatten, giver en risiko for rovdrift, for ellers ville man blive ramt hårdere af kulbrinteskatten i forhold til den nuværende lovgivning.

Men lad os kigge på det. Det er jo meget, meget kompliceret. Så meget vil jeg godt medgive ministeren. Jeg tror faktisk, vores skatteforslag vil give mindre risiko for rovdrift end ministerens.

(Kort bemærkning). **Svend Auken (S):**

Det der kompensationsafsnit er jo en mærkelig ting. Jeg havde nær sagt, havde det ikke været der, så tror jeg, vi havde haft en meget kortere og meget hurtigere diskussion af alle de her spørgsmål og meget hurtigere var blevet enige.

Nu er det der, og det er jo ikke noget, nogen her i Folketinget har opfundet. Det er noget, der er blevet sat ind i en aftale, ministeren har indgået med bevillingshaveren, og derfor er det selvfølgelig Folketingets opgave at undersøge det til bunds, herunder også at spørge nogle, der *ikke* er en del af den aftale, og det vil sige uafhængige sagkyndige, som vi jo gør det fuldstændig normalt. Hvis ikke det spørgsmål havde været så stort og kontroversielt, havde ministeren jo overhovedet ikke blandet sig. Så ville vi have sagt: Selvfølgelig skal man have de høringer. Vi holder høringer om hvad som helst i Folketinget. Men hvis spørgsmålet er rigtig stort, kan man ikke holde det. Vi kan jo alle sammen komme til at sige noget, man måske ikke skulle have sagt, fordi vi har siddet længe og ventet på at svare og sådan - det vil jeg ikke helt udelukke at jeg har gjort i min tid som minister - men jeg synes alligevel, at det ville være klogt, hvis ministeren eftertænkte, om ikke det var rigtigt, at vi fik lejlighed til at drøfte de her ting til bunds. Det vil jeg gerne give ham mulighed for at svare på.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne sige til fru Anne Grete Holmsgaard, at vi selvfølgelig vil gå i dialog med de øvrige koncessionshavere på Nordsøen, og vores antagelse er, at vi i løbet af foråret 2004 kan få en melding om, at man ønsker at overgå på de her vilkår, som nu tilbydes A.P. Møller, inklusive en aftale. Der er ingen tvivl om, at parterne på Nordsøen skal behandles ens, og derfor vil vi også give de øvrige firmaer derude den samme besked.

Så vil jeg gerne sige til hr. Keld Albrechtsen endnu en gang, at et bredere skattegrundlag, hvor man får 52 pct., er bedre end at få 70 pct. af ingenting.

Og til hr. Svend Auken vil jeg gerne sige, at jeg har fuld respekt for, at denne kompensationsaftale skal undersøges til bunds. Jeg er også nødt til at sige til Folketinget, at der ikke var kommet nogen aftale med A.P. Møller, hvis det ikke var, fordi der også skulle ligge en kompensationsaftale.

Det er de her trusler, vi har hørt fra det ene og det andet sted: Nu skruer vi på det, og nu skruer vi på det. Her må jeg bare sige, at Socialdemokratiet jo har haft den mulighed, hvis man sammen med den øvrige venstrefløj havde ønsket at skrue på det. Det var vi andre ikke enige i, fordi det var en aftale. Og jeg husker tydeligt, hvad hr. Anders Samuelson sagde her fra talerstolen, da vi havde redegørelsesdebatten.

(Kort bemærkning). **Svend Auken (S):**

Jeg tror, at hvis man havde lavet en kompensationsaftale på nogle få år, havde problemerne været til at overskue, men det er 39 år! Bare inden for de 30 år, den nugældende aftale har løbet, har vi revideret den tre gange, og nu reviderer vi den altså igen. Og hvad med de næste 39 år? Vi kan jo i mangfoldige spørgsmål, med oprydningen derude, komme til at stå med totalt ændrede forudsætninger. Ingen kan udelukke, at vi måske kommer i en national desperat situation, hvor vi er nødt til at kalde på alle dele af den danske befolkning for at få støtte, men A.P. Møller kan så på forhånd sige: Vi skal ikke betale af vores olieindtægter, for vi har et skattestop, der varer 39 år.

Det er jo det, der er en lidt bizar konstruktion og en helt usædvanlig konstruktion. Derfor skal vi selvfølgelig have mulighed for at diskutere: Hvad betyder det egentlig for det folkelige liv? Hvad betyder det som fortilfælde, når det drejer sig om indgåelse af aftaler med andre? Kan andre privatpersoner, erhvervsorganisationer også tilkøbe sig et skattestop i 40 år?

Kl. 18.50

Det er da nogle helt fundamentale spørgsmål for hele vort demokratiske liv, og det synes jeg at økonomi- og erhvervsministeren må være interesseret i at deltage i. Så må man jo afveje de forskellige forhold, men først efter at man har været det hele igennem.

Og så vil jeg gerne sige til ministeren, at det oprindeligt ikke engang var ministerens hensigt, at den skulle have været i Folketingssalen. Det var oppositionen i Det Energipolitiske Udvalg, der krævede, at det blev sat i Folketingssalen og kraftigt rådede regeringen. Så bøjede man sig. På samme måde bør man lytte til fornuftens røst og bøje sig for at lade uafhængige sagkyndige få lov til at deltage i en dialog med Folketingets medlemmer om alle de forfatningsmæssige aspekter af denne helt usædvanlige aftale.

(Kort bemærkning). **Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):**

Jeg vil da gerne afkræfte den misforståelse, at der skulle være et skattestop på Nordsøen i alle de år. Det er jo ikke det, der fremgår af denne sag.

Det, der fremgår af denne sag, er, at generelle skatter, der sættes op, også rammer Nordsøen. Nu er der i kompensationsaftalen jo også et afsnit om, at hvis selskabsskatten nedsættes og man skal til at finansiere, som man tidligere har gjort på land, så behandler man hinanden lige, ligegyldigt om man er på Nordsøen eller man er på land. Det er altså en fair aftale.

Med hensyn til det der med, at der skulle være skattestop, har jeg også sagt miljøtiltag af den ene og den anden art, blot det ikke har et fiskalt sigte.

Så kan man strides om, hvem der har fået den ned i salen. Regeringen var enig i, at denne sag skal i salen, så der er mulighed for at stille alle spørgsmål og få Det Energipolitiske Udvalg til at behandle den som et beslutningsforslag, sideløbende med at vi behandler de her to forslag.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Vi går så til anden runde.

Ole Stavvad (S):

Jeg har bedt om en anden runde med et par minutter ekstra, fordi økonomi- og erhvervsministeren jo brugte en meget stor del af sin replik til at beskæftige sig med det, jeg sagde under min ordførertale.

Det er lidt vigtigt, synes jeg nok, at vi i hvert fald ikke taler forbi hinanden. Jeg så godt, at der var en anelse ophidselse i det ene af ministerens øjne, som ellers er så venlige, da jeg holdt min tale.

Hvis jeg må have lov til at citere fra lovforslag nr. L 62:

»Den øgede kontinuitet og stabilitet i de fremtidige koncessionsvilkår som følge af koncessionsforlængelsen skønnes at medføre en samlet gevinst til fordeling mellem staten og selskaberne i størrelsesordenen 27 mia. kr. i nutidsværdi for perioden 2004-2042 i forhold til en situation uden en aftale. Statens andel heraf udgør 21,3 mia. kr., jf. tabel 1.«

Og går man over til tabel 1, kan man se i regeringens eget lovforslag - det er godt nok skatteministerens, men jeg forstår, at det er økonomiministeren, der kommenterer på begges vegne - at den samlede gevinst er 31 mia. kr. ifølge regeringens egne oplysninger i den tabel 1, der henvises til, og at kun de 9,7 mia. kr. hidrører fra andet end ændringerne i forløbet, som følge af at man indgår en aftale. Det er altså ikke noget, jeg finder på. Det er ikke noget, andre har fundet på. Det er alene oplysninger, som regeringen har givet Folketinget som vores grundlag for behandling og vurdering af det lovforslag og denne aftale. Det er så rigtigt, at i den samme tabel 1 fremgår det i en fodnote, at i perioden 2004-2042 er der indregnet ca. 25 mia. kr. i kulbrinteskatt i nutidsværdi, som vurderes at være højst usikkert som følge af incitamentet til skattemotiverede investeringer.

Kl. 18.55

Her er det jo så, at man må spørge: Hvis det er sådan, at det, der står her, er, at man fuser sig til et fradrag - det er jo det, som økonomi- og erhvervsministeren selv siger: at man skal have sine skolepenge tilbage, hvis man overhovedet betaler kulbrinteskatten - så må vi vel kunne være enige om, at så må vi rette på det.

Så det, vi kan få ud af det, er, at hvis nu vi forestillede os, at vi uden videre forlængede aftalen og kun reparerede, så man ikke kunne misbruge 250-pct.-fradraget, men i øvrigt opretholdt det for nøgterne investeringer, så ville der kun være en forskel i gevinsten her på 9,7 mia. kr. Anderledes kan tallene ikke læses.

Dertil kommer, at jeg er dybt forundret over, vil jeg godt sige, de scenarier, som man sammenligner, for man forudsætter her to ting, som jeg synes er fuldstændig urealistiske.

Man forudsætter, at man intet som helst foretager sig før i 2012, og at man derefter i 2012 laver et udbud, og at udbuddet vil vindes af en anden end den nuværende eneretsbevillingshaver. Med de meget, meget store gevinster, som regeringen selv påviser, er det vel næsten usandsynligt, at nogen andre skal kunne give et bud, der er bedre end dem. De vil kunne give et langt bedre bud end andre med regeringens egne forudsætninger og selv få langt større gevinst end nogen andre. Som det ene.

Som det andet: Det ville jo være i uoverensstemmelse med den nuværende aftale, hvis det er sådan, at man ventede til 2012, da det jo fremgår af den, at der i god tid inden - i god tiden inden i den her sammenhæng er ikke i 2012, det er nogle år inden - skal findes en afklaring her.

Derfor kan jeg ikke tolke det her anderledes, end at regeringen har lavet det ringest mulige sammenligningsscenario for at få den her aftale til at se ud, som om den giver en større gevinst, end den reelt gør.

Jeg glæder mig til, at vi kan få nogle svar på de spørgsmål, vi stiller under udvalgsbehandlingen.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg ved ikke, om hr. Stavvad er ved at banke den knage op, som hr. Christensen talte om tidligere i dag. Det kunne næsten lyde sådan.

Men i den tabel, som hr. Stavvad henfører til, er der jo tale om de her såkaldte gældende regler. Så bruger man udtrykket fuser sig til et fradrag. Aldrig har jeg dog hørt noget lignende. Man bruger de gældende regler. Man har altså regler for 250-pct.-fradrag for investeringer. Er det fuseri at bruge gældende regler? Jeg har da aldrig hørt noget lignende.

Vi må altså blot konstatere, at der er lavet en teknisk fremskrivning, og den står jo flot, som den

skal. Men hr. Ole Stavad må jo komme herop og så fastholde, at de 9,7 mia. kr., som skulle være det eneste provenu for en skattestramning, jævnfør det, der ligger her, er forudsat, at der betales næsten 25 mia. kr. i kulbrinteskate, en kulbrinteskate, der ikke er betalt hidtil. Det var altså sådan en adfærdsændring, og man kan regne med adfærdsændringer både den ene og den anden vej. Adfærdsændringen var, at nu ville man lige pludselig til at betale kulbrinteskate efter gældende regler med et fradrag på 250 pct., hvor der aldrig tidligere er betalt. Jeg er lige så dybt forundret som hr. Ole Stavad.

Det, jeg hører nu her, er, at man næsten begynder at sætte spørgsmålstegn ved den forhandling, vi har haft i god tid inden. Vi synes faktisk, det er ret rimeligt at sige, at nu går vi ind og laver en forhandling i god tid inden, når man i dag, jævnfør i hvert fald de beregninger, som er lavet for årene 1, 2 og 3, kan dokumentere, at hvis det regelsæt, vi nu indfører, havde været gældende i 3 tidligere år, havde der været 7,5 mia. kr. mere. Jeg synes, det er rart nok i god tid inden at komme i gang før 2012.

Så med hensyn til at vi er kommet for tidligt i gang, og at der er masser af god tid: Jeg tror, at både finansministeren og andre vil være tilfredse med, at vi frem mod 2012 allerede nu ved en aftale kan gå hen og få flere penge i statskassen, for det er jo det, det ret beset drejer sig om.

Kl. 19.00

Det er korrekt, at på den lange bane er det svært at spå om fremtiden. Vi har benyttet meget, meget forsigtige scenarier i beregningen af både dollarkurs og oliepris og om de bliver dygtigere eller de ikke bliver dygtigere derude. Men det er, som om argumentationen murer sig op i et hjørne nu, ferniserer sig op i et hjørne og siger: Det giver kun 10 mia. kr. i skattestramninger. Men det er jo under forudsætning af, at kulbrintebeskatningen var 25 pct.

(Kort bemærkning). **Ole Stavad (S):**

Jeg tror, jeg vil huske det her som en mærkedag. Jeg har været her i Folketinget i næsten 24 år, men det er første gang, jeg er blevet skældt ud af en minister for det, ministeren selv har skrevet i sit lovforslag. Det har jeg ikke været udsat for før.

De 25 mia. kr., som ministeren nu harcelerer over, er jo ikke mit tal. Det er regeringens tal, det fremgår af lovforslaget. Når jeg siger, at de 21,3 mia. kr. alene skyldes kontinuitet og stabilitet som følge af, at man laver en aftale, er det ikke mine tal. Det er regeringens tal, så jeg ved ikke rigtig, hvad det er for et ærinde, ministeren er ude i.

Derudover har jeg ikke på nogen måde kritiseret, at regeringen var tidligt ude med forhandlingerne. Det har vi selv opfordret til, det har vi selv stemt for i en vedtagelse.

Det, der undrer mig, er, at man forudsætter, at hvis man ikke havde denne aftale, ville der ikke ske noget som helst før i 2012, og så ville den med fuldstændig sikkerhed overgå til en anden. Det hænger ikke sammen. Ministeren modsiger sig selv, ministeren tager afstand fra sit eget lovforslag, men lad være med at skælde mig ud for det.

(Kort bemærkning). **Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):**

Jeg skælder ikke ud. Jeg siger bare, at der er en tabel i lovforslaget, hvor der i øvrigt står:

»Merprovenuet ved aftalen er ovenfor beregningsmæssigt opgjort til ca. 31 mia. kr., jf. tabel 1. Ved vurdering heraf skal man være opmærksom på, at beregningerne på basisscenariet resulterer i kulbrinteskate efter gældende regler.«

Det er derfor, tabellen fremskriver. Der er intet i vejen med lovforslaget, det beskriver gældende regler, og så står der også det, som hr. Ole Stavad jo ikke noget om:

»Dette provenu er særdeles usikkert og skyldes primært, at de forudsatte investeringer alene er

baseret på tekniske forhold og ikke på økonomiske forhold. Der er tale om et provenu fra kulbrinteskatten på ca. 25 mia. kr. i nutidsværdi for perioden 2004-42, jf. tabel 2. Det er utvivlsomt udtryk for en overvurdering af de fremtidige indtægter fra kulbrinteskatten efter gældende regler ...«.

Der er ikke noget forkert i lovforslaget, overhovedet ingenting. Det er, som det skal være. Men når man taler om adfærdsændringer, har adfærden de sidste 20 år altså været, at når man tildeler folk et fradrag på 250 pct. for investeringer, kalder jeg det ikke at fuske at anvende fradraget. Så kalder jeg det at anvende gældende regler, og i den tid, hr. Ole Stavad selv var skatteminister, har man jo selv tilkendegivet, hvad det her ville betyde.

(Kort bemærkning). **Ole Stavad (S):**

Nu kan jeg forstå, at økonomi- og erhvervsministeren godt nok er tilfreds med lovforslaget, men stadig væk synes, det er forkert, at vi fæster lid til det.

Jeg har kun sagt, hvad der står deri, også om usikkerheden. Men hvis det er sådan, at økonomi- og erhvervsministeren på noget tidspunkt havde beskæftiget sig med skattespørgsmål, ville han vide, at hvis det er sådan, at der står »som følge af incitamenter til skattemotiverede investeringer«, er der mulighed for at spekulere. Det er heller ikke nogen stor nyhed, og derfor er det, jeg siger, at hvis det er sådan, at vi fjerner spekulationsdelen, fordi økonomi- og erhvervsministerens eget ministerium tilsyneladende ikke er i stand til at sige nej til investering med fradragsret, som ellers er en del af forudsætningen i loven, sådan husker jeg det, siger økonomi- og erhvervsministeren: Da mit ministerium ikke kan løfte den opgave, som Folketinget har pålagt dem, vil det tal skride.

Virkeligheden er, at regeringen har givet nogle faktuelle saglige oplysninger. Det takker vi for, og vi beder bare om, at regeringen vil forholde sig til sit eget grundlag og sine egne oplysninger.

Kl. 19.05

(Kort bemærkning). **Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):**

De tal, der står i både redegørelsen og i lovforslagene, er helt, som de skal være, og det, jeg bare beder om, er, at man ikke prøver at skævvride debatten og bilde folk ind, at efter det gældende regelsæt vil der blive betalt 25 mia. kr.

Det er korrekt, at det er den tekniske fremregning, men der er vel ingen, der tror på, at der lige pludselig skulle ske den adfærdsændring, at man ville begynde at betale kulbrinteskate med et fradrag på 250 pct. Så var det sket for mange år siden. Vi har været gennem 20 år, hvor man har haft et fradrag, som regeringen nu er enig i skal nedsættes, og det skal altså nedsættes til de 30 pct., som vi synes er godt, fordi vi har måttet konstatere, at den kulbrintebeskatning, vi har haft, ikke har givet noget provenu. Og som jeg har sagt til hr. Keld Albrechtsen tidligere i dag: Det er bedre at få 52 pct. af et bredere skattegrundlag, end det er at få 70 pct. af ingenting.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er vi vist ved at være færdige. Det er hr. Ole Stavad for sin sidste korte bemærkning, og så har jeg en god nyhed bagefter.

(Kort bemærkning). **Ole Stavad (S):**

Ministeren forsøger jo at snakke udenom. Jeg har i hvert fald ikke nogen sinde tidligere været udsat for, efter hvad jeg husker, at en regering har lavet nogle grundige bemærkninger og opført noget i tabeller, og man derefter får skældud, fordi man fæster lid til det, der bliver oplyst, og til de tal, det fremgår af.

Ministeren siger, at man nærmest er utidig og forsøger at finde argumenter imod forslaget, fordi

man knytter sine vurderinger til de oplysninger, regeringen selv har givet. Det hænger ikke sammen, det hænger ikke sammen. Oplysningerne fortæller deres meget præcise historie, som vi også vil tage udgangspunkt i for de spørgsmål, vi stiller, og som vi går ud fra vi kan få nogle gode svar på. Så kan vi i fællesskab se, om ikke vi kan blive enige om konklusionen, og det håber jeg meget vi kan.

Så undrer jeg mig egentlig over, at ministeren slet ikke har kommenteret sammenligningsscenarioet. Det ene scenario, det uden en aftale, bygger på nogle forudsætninger, som åbenbart er forkerte, og det er tilsyneladende med det formål at få en større gevinst, end man ellers ville nå frem til.

(Kort bemærkning). **Økonomi- og erhvervsministeren** (Bendt Bendtsen):

Regeringen vil fastholde, at det her er en solid og god aftale. Det er en aftale, som nedsætter kulbrintebeskatningen fra 250 pct. til 30 pct., men det er en aftale, der giver mere provenu.

Så må jeg beklage, hvis jeg er blevet en lille smule ophidset her i dag. Jeg mener ret beset inderst inde, at det er en rigtig god aftale, både for Danmark og for A.P. Møller. Det er en god aftale for begge parter. Men jeg kan jo høre, at hr. Ole Stavad er dybt, dybt skeptisk over for alt det materiale, der ligger her, og det bekymrer mig, om det er den knage, der er ved at blive skruet op, som hr. Peter Christensen sagde tidligere på dagen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslag nr. L 48 henvises til Det Energipolitiske Udvalg, og at lovforslag nr. L 62 henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Dermed går vi videre i dagsordenen, men inden da holder vi pause til 19.25. Det er lykkedes os at skaffe sandwich frem, og ikke mindst skatteministeren og jeg sætter stor pris på, at vi nu kan få mulighed for at få noget at spise. Men også alle de ordførere, der er til stede, inklusive økonomi- og erhvervsministeren, er hjertelig velkomne til at komme ind og få en sandwich.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 19.25.

Mødet udsat kl. 19.09

Kl. 19.25

Mødet genoptaget kl. 19.25

Referat af Folketingets 2. behandling af L 48 den 16. december 2003

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Anden behandling af lovforslag nr. L 48:

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund. (Implementering af aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og A.P. Møller - Mærsk A/S om efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund). Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen). (Fremsat 5/11 2003. Første behandling 12/11 2003. Betænkning 10/12 2003).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen. Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges:

14) Anden behandling af lovforslag nr. L 62:

Forslag til lov om ændring af kulbrinteskatteloven og lov om ansættelse og opkrævning m.v. af skat ved kulbrinteindvinding. (Ændringer af skattelovgivningen, som er lagt til grund for aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevillingen af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund). Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand). (Fremsat 5/11 2003. Første behandling 12/11 2003. Betænkning 11/12 2003).

Der var stillet 6 ændringsforslag i betænkningen. Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagene og ændringsforslagene sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Ole Stavad (S):

Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger på Socialdemokratiets vegne til disse to lovforslag her ved andenbehandlingen. Efter vores opfattelse bør vi tage den samlede debat om Nordsøaftalen på fredag, hvor vi også har B 7 til anden behandling og endelig vedtagelse, for da de tre forslag udgør en helhed, er man nødt til at have hovedingredienserne, som netop er i B 7, med i den samlede debat, da det vil være det rigtigste ifølge Folketingets forretningsorden. Derfor skal jeg nøjes med at sige, at Socialdemokratiet støtter begge de to forslag, der er til behandling her.

L 48 indeholder en forlængelse af koncessionen for den nuværende bevillingshaver, og som det er fremgået af tidligere debatter, er Socialdemokratiet tilhænger af en aftalemæssig forlængelse.

Vi tror på, at vi gennem den metode får det bedste udgangspunkt for at få flest muligt af de ressourcer, der tilhører den danske befolkning i den danske undergrund, op til fælles gavn. Og derfor vil vi i naturlig forlængelse af den holdning også stemme for L 48.

Kl. 14.45

Når vi tilsvarende ser på L 62, som er skattedelen i den her pakke af lovforslag og beslutningsforslag, stemmer Socialdemokratiet også der for. Det gør vi, fordi vi ikke er i tvivl om, at det skatteforslag, som ligger her, er bedre end det, der erstatter, at der efter vores opfattelse ikke sagligt bør kunne sættes spørgsmålstegn ved, at en vedtagelse af L 62 vil betyde, at Danmark får en større andel af det, der findes i den danske undergrund. Da det har været vores ærinde helt fra starten af, ligger det i naturlig forlængelse af den holdning, at vi også stemmer for L 62. Det betyder ikke, at vi ikke har nogle kritiske bemærkninger. Der er ting, vi synes måske er for gunstige i forhold til den fordeling af ressourcerne, som ligger i aftalen, men det vender vi alt sammen tilbage til på fredag. Den sidste bemærkning, jeg skal gøre til L 62, er, at vi undrer os såre over med de besvarelser, vi har fået fra skatteministeren og fra økonomi- og erhvervsministeren, som siger, at bestemmelserne om 250 pct. fradrag, som i sig selv er problematiske, fordi fradraget er alt for højt, og at det derudover også giver anledning til skattetænkning. Det fremgår direkte af besvarelserne underskrevet af ministrene, at de pågældende regler vil kunne bruges til skattetænkning. Økonomi- og erhvervsministeren har endda udtalt sig så firkantet to gange her i Folketingssalen, har jeg registreret, at hvis man overhovedet betalte den skat, så skulle man nærmest have sine skolepenge tilbage. Derfor må vi altså undre os over, at regeringen lader disse bestemmelser stå for alle andre koncessionshavere. I den debat, vi havde for et øjeblik siden om L 27, hvor vi jo kan citere statsministeren - vi kan finde det rigtige skriftsted i Folketingstidende - at ethvert skattehul skal lukkes, og det skal lukkes med det samme, har regeringen altså selv sagt, at der er et skattehul, som er udsat for skattetænkning, men alligevel siger regeringen, at den intet vil foretage sig. Det er end ikke lykkedes at få et svar under et åbent samråd i Folketingets Energiudvalg fra hverken skatteministeren eller økonomi- og erhvervsministeren, som begge var i samråd, om en lukning af det hul ville være i strid med regeringens skattestop, som regeringen definerer det. Det synes jeg viser, hvad det er for et problem, regeringen også har på det her punkt. Men konklusion: Socialdemokratiet vil stemme for såvel L 48 som L 62. De ændringsforslag, der er stillet, er, så vidt vi kan læse, for at sikre, at forslaget kommer frem til tredjebehandlingen i den bedst mulige form. Derfor vil vi også kunne støtte disse ændringsforslag.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Morten Homann som ordfører.

Morten Homann (SF):

SF vil ved tredjebehandlingen stemme imod både L 48 og L 62, og jeg skal lige gøre nogle korte bemærkninger specielt omkring L 62 her ved andenbehandlingen.

Grunden til, at SF afviser L 62, som selvfølgelig også indeholder fornuftige elementer, det skal selvfølgelig siges, er, som hr. Ole Stavad gjorde opmærksom på for et øjeblik siden, at det er en del af et samlet større kompleks, som også aftalen, herunder kompensationsbestemmelsen, er en del af. L 62 lægger, uanset at der måtte være forbedringer, dermed beskatningen af Nordsøaktiviteterne fast for en næsten 40-årig periode på et niveau, som klart er til fordel for DUC, og som simpelt hen giver staten, giver samfundet, giver den danske befolkning for lidt.

Kl. 14.50

Samtidig er det ikke lykkedes under udvalgsarbejdet at give et betryggende svar på, om kombinationen af at man nedsætter kulbrinteskattesatsen og så det gamle store kulbrintefradrag på 250 pct. vil give nogle muligheder for at lave spekulationer. Endelig er det, som også hr. Ole Stavad gjorde opmærksom på, blevet ganske klart under udvalgsarbejdet, at der er indtil flere skattehuller

tilbage

i den her lovgivning. Så uanset at der også kan være positive elementer i det her, er den samlede afvejning for SF's vedkommende, når det drejer sig om skattedelen også faldet ud til fordel for at stemme imod lovgivningen. Dertil kommer så de ting, som vi også vender tilbage til under debatten på fredag ved behandlingen af B 7, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt det er rimeligt at forære Mærsk Olie og Gas en så stor del af Danmarks undergrund og binde fremtidige Folketing, fremtidige generationer de næste 40 år frem i tiden til den her aftale, som klart er til ugunst for den danske befolkning og til fordel for Mærsk Olie og Gas.

(Kort bemærkning). **Ole Stavad (S):**

Kun lige for at undgå en misforståelse eller en risiko for en misforståelse.

Hr. Morten Homann sagde, at vi med vedtagelse af L 62 fastlagde beskatningen 40 år frem i tiden. Hvis det havde været indholdet af L 62, så havde Socialdemokratiet stemt imod.

Der er intet i det forslag, der lægger noget fast, længere end til Folketinget måtte beslutte sig for at ændre. Men det risikerer at blive fast, hvis man vedtager B 7 på fredag. Det er B7.

Derfor vil Socialdemokratiet også stemme imod B7, som indeholder de bindinger, der lægges på Folketinget, på befolkningen ved alle kommende valg frem til 2042, fordi man ikke kan ændre end ikke lukke huller uden at blive stillet over for et modkrav.

Men det er ikke indeholdt i L 62. Det synes jeg er meget vigtigt, så der ikke opstår misforståelser om Socialdemokratiets tilkendegivelse.

(Kort bemærkning). **Morten Homann (SF):**

Jeg kan berolige hr. Ole Stavad med, at jeg ikke tror, der er risiko for, at der opstår tvivl om Socialdemokratiets tilkendegivelser. I så fald er det ikke undertegnede's fortjeneste.

Det er fuldstændig korrekt, at den binding, der ligger, formelt set ligger i B 7, som bliver behandlet på fredag. Min bemærkning var blot, at L 62 indgår i det samlede kompleks. Og uanset at den beskatning, som ligger i L 62, som på nogle måder er en forbedring, på nogle måder indeholder problematiske elementer i sig selv ville kunne ændres af kommende Folketing, vil den utilstrækkelige beskatning set i sammenhæng med B 7 blive låst fast i det næste par år. Det er den baggrund, der er, for at SF er nået frem til den konklusion, at vi vil stemme imod L 62.

Men jeg har fuld forståelse for, at hr. Ole Stavad har en anden vurdering og derfor alene vil stemme for B 7, som selvfølgelig indeholder bindingen og kompensationsklausulen de næste 40 år frem i tiden.

(Kort bemærkning). **Ole Stavad (S):**

Jeg har tilsvarende respekt for, at SF og andre partier har valgt en anden vurdering, så man siger: Vi vil betragte de tre forslag som en pakke og stemme samlet om de tre forslag.

Socialdemokratiet har bare valgt at sige, at vi ikke vil stemme imod et skatteforslag, som rent faktisk trækker i den retning, som Socialdemokratiet har ønsket, og som bidrager med yderligere økonomi til det danske samfund fra den danske undergrund. Derfor stemmer vi for det forslag.

Men man kan begrunde noget andet også. Det har SF valgt. Socialdemokratiet har valgt at sige, at vi ikke vil gå imod et yderligere bidrag fra den danske undergrund til det danske samfund, som vi har arbejdet ihærdigt for.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Keld Albrechtsen som ordfører.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil allerførst gerne takke hr. Ole Stavad for den meget klare tilkendegivelse i forbindelse med det forslag til skattelovændring, som ligger her, og som måske bliver vedtaget på fredag. Det gælder jo, indtil et nyt Folketing måtte vedtage et andet skattelovforslag. Det synes jeg er en meget vigtig tilkendegivelse fra Socialdemokratiets side.

Kl. 14.55

Det Radikale Venstre har jo også tilkendegivet, at der efterfølgende kan blive tale om at ændre skattelovgivningen. Det synes jeg er vigtige tilkendegivelser, både fra Det Radikale Venstre og fra Socialdemokratiet med henblik på at holde fremtiden åben.

Det, vi har oplevet efter førstebehandlingen, har jo været, at det er blevet krystalklart, tror jeg, for alle, der har fulgt den her debat, at de to lovforslag, der nu ligger til behandling, indeholder et meget kraftigt gaveelement. Der er en bestemt skatteyder her i Danmark, som nu kan se frem til at få en kolossal julegave, nemlig ejeren af Dansk Undergrunds Consortium. Endda en julegave, som er langtidssikret næsten 40 år frem i tiden. Man har i hvert fald gjort sig alle tænkelige anstrengelser for at prøve at forhindre, at der i fremtiden kan komme en mere rimelig aftale.

Men det, jeg så også synes kan understreges, er, at det under den udvalgsbehandling og den høring, som vi jo fik - ganske vist ikke den høring, som vi havde foreslået fra mindretallets side i Folketinget, men en høring, som flertallet vedtog dagsordenen for - på trods af alle flertallets bestræbelser på at forhindre, at der kom væsentlige ting til diskussion alligevel jo ikke kunne holdes tilbage, at det generelle indtryk var, at de eksperter, der udtalte sig, fastslog, at den aftale, ministeren har indgået med A.P. Møller, er uforståelig.

Det er en aftale, som er bygget på en fremgangsmåde, som normalt anvendes i de mest politisk ustabile stater her i verden, hvor regeringer somme tider føler sig tvunget til at indgå aftaler med multinationale selskaber på meget, meget ufordelagtige vilkår.

Regeringen her i Danmark har jo så følt, at den stod i en sådan ydmygende situation som f.eks. regeringerne i Kasakhstan og Georgien, og har derfor valgt at give A.P. Møller/Mærsk-selskabet en kæmpestor julegave.

Vi andre havde ikke den bedømmelse, at den danske regering stod i en sådan håbløs forhandlingsposition. Vi havde faktisk lagt op til - oprindeligt sammen med et flertal her i Folketinget, som eksisterede i foråret - at regeringen skulle gå til forhandlinger på det grundlag, at der var et flertal, der ville have en ordentlig aftale. Det ville regeringen så ikke.

I den forbindelse har jeg jo med interesse fulgt den debat, der så efterfølgende har været om det håndtag, som Det Radikale Venstre mener, der er i denne aftale. Jeg så, at fru Marianne Jelved i Politiken i et interview ganske vist havde ikke så helt nemt ved at forklare teknikken i dette håndtag. Men jeg lagde mærke til, at hun fastholdt, at der var et sådant håndtag. Og hun fastholdt, at hvis det nu skulle vise sig, at aftalen ikke blev så god, som Det Radikale Venstre havde håbet, så var Det Radikale Venstre indstillet på at bruge håndtaget. Jeg synes, det er positivt - det vil jeg gerne sige - at Det Radikale Venstre efterfølgende er indstillet på at lave den her aftale om, men det vanskelige for Det Radikale Venstre vil efter min opfattelse være at overbevise nogen om, hvor det håndtag er. Fru Marianne Jelved blev bedt om at beskrive det, men det synes jeg ikke rigtigt hun var i stand til. Så har jeg også et spørgsmål til Venstres ordfører i den her sammenhæng. For det er jo fremgået af sammenhængen, at regeringens forhandlinger har været ført af en uhyre snæver kreds. Det har officielt været begrundet med hensyn til børshemmeligheden, som man har sat over hensynet til Folketinget. Men noget tyder på, at man også har sat det over hensynet til partiet Venstre. Jeg vil bare i al stilfærdighed spørge Venstres ordfører, om Venstre var involveret i de afsluttende forhandlinger om indgåelsen af aftalen.

Kl. 15.00

Så vil jeg godt stille et par spørgsmål til ministeren, for efter min opfattelse har ministeren i den sidste fase her, hvor han skulle forsøge at bringe sammenhænge ind i sine forklaringer, været ude i en række manipulationer med tallene, en række manipulationer, som jeg synes vi skal have mulighed for at få afklaret, inden der kan blive tale om, at denne sag skal afsluttes.

Ministeren har beregnet den såkaldte interne forrentning, en beregning, som efter min opfattelse er ren manipulation. Ministeren har også beregnet A.P. Møllers forventede fortjeneste, som ministeren fremstiller som nærmest faldende.

Jeg synes, at disse beregninger - vi har bedt om at få yderligere besvarelser, og de spørgsmål har vi fremsendt til ministeren i dag - bør vi have en grundig redegørelse for i udvalget inden tredjebehandlingen, for det, ministeren gjorde, var, at i stedet for at tage afsæt i de 30 mia. kr. i værdi eller aktiver, som A.P. Møller-selskaberne ifølge ministerens egen forklaring har tænkt sig at bogføre i værdi, har han antaget, at de tre selskabers værdier i dag udgør 60 mia. kr., og det er klart, at når man sammenligner det forventede overskud med en værdi på 30 mia. kr., så giver det et ganske andet tal, end hvis man sammenligner med en værdi på 60 mia. kr. Faktisk betyder det, at ministeren fik reduceret afkastet af olieaftalen til kun 9-10 pct. og ikke 28 pct., som regnestykket ville have vist, hvis man havde taget udgangspunkt i de værdier, der rent faktisk var bogført. Sådan forsøger ministeren gennem sine beregninger at sminke den her aftale for at få det til at se ud, som om det nærmest er en foræring fra A.P. Møller til det danske samfund og ikke omvendt. Det synes jeg ikke er tilfredsstillende. Ministeren havde også lavet en beregning vedrørende selve forrentningen og risikopræmien. Med hensyn til risikopræmien har oliebranchen i øjeblikket normalt en risikopræmie på ca. 3 pct. Nu kommer den så op på 7 pct. - altså en meget kraftig forøgelse. Jeg vil godt spørge ministeren, om den eneste risiko, som A.P. Møller løber, i virkeligheden ikke er, at der er mere olie. Hvad er det egentlig for en risiko? Hvis man sammenligner den investering, A.P. Møller har foretaget, så har selskabet allerede i forvejen fået pengene hjem gennem enorme fradrag. Ministeren har selv i forbindelse med skatteforslaget understreget disse enorme fradrag, som skulle væk. Så pengene er allerede betalt tilbage til A.P. Møller, til Dansk Undergrunds Consortium. Derefter siger man nu, at man skal acceptere en risikopræmie - altså ud over det, der svarer til forrentningen af en almindelig statsobligation, skal man acceptere en risikopræmie på hele 7 pct. Og det siger ministeren så oven i købet er et fald, for ministeren har også her lavet en manipuleret beregning, som har fået bragt denne forrentning i perioden fra 1982 til 2003 op på 8 pct., sådan at han kunne sige, at nu er der et fald til 7 pct. Hvis han derimod havde lavet den rigtige beregning fra 1962 og frem til 2003, så havde det givet et andet billede, for så havde risikopræmien kun været 5 pct., og så ville det reelle billede, nemlig at man nu forhøjer den fra 5 pct. til 7 pct., være kommet frem. Der er det, man må sige: Nu, hvor der ikke længere er en risiko - for hvem tør gå herop og påstå, at DUC har en risiko ude i Nordsøen, bortset fra den risiko, at de kan finde endnu mere olie - i den situation accepterer Folketinget, at man sætter risikoprocenten op fra reelt 5 til 7; altså en præmiering for en såkaldt risiko, som ikke eksisterer, og så sættes risikoprocenten tilmed op.

Kl. 15.05

Jeg kan godt forstå, der er radikale medlemmer, der kigger med undren på det, jeg siger her, for de er jo af ministeren blevet bibragt det indtryk, at det var en fantastisk god aftale. Den er i hvert fald fantastisk god for Dansk Undergrunds Consortium, som på den måde får adskillige procent ekstra forrentning - oven i en pæn, almindelig forrentning - som skulle være begrundet i en risiko,

der ikke eksisterer. Det synes jeg altså er noget der burde belyses meget alvorligt i udvalget, og især bør det også belyses, hvorfor ministeren har grebet til sådanne manipulationer i et forsøg på at få tingene til at hænge sammen.

En tredje manipulation skal jeg blot nævne, nemlig at ministeren jo har hævdet, at staten fik en ekstra indtægt på godt 30 mia. kr. To tredjedele af denne ekstraindtægt skyldes alene en påstand på, at det forhold, at man forærer A.P. Møller eneretsbevillingen fra 2012, skulle give en højere olieproduktion.

Den påstand har vi forsøgt at få dokumentation for. Det har naturligvis ikke kunnet lade sig gøre, for ministeren siger samtidig, at de nuværende fradragsregler gør, at selskaberne vil investere sig ud af skatten for at undgå at betale skat. Hvis det er rigtigt, så er det den nuværende aftale, der giver mere produktion, og ikke ministerens.

Det er igen et eksempel på, at ministeren i hele sagsbehandlingen i denne her sag kaster sig ud i den ene manipulation efter den anden for at få det til at fremstå som en pæn og god aftale. Men det kan altså ikke lykkes, hr. minister, for nu har vi altså siddet i udvalget og gennemgået disse her ting meget omhyggeligt tal for tal, og gang på gang falder tallene altså fra hinanden, når vi får dem gennemlyst og gennemregnet.

Hvis man så tager de 21 mia. kr. væk, som alene skyldes en påstand om, at det skulle give mere olie at overlade det hele til A.P. Møller i 2012, så er der 10 mia. kr. tilbage. Vi er næsten nede i den størrelsesordenen, hvor selve den regneusikkerhed, der er tilbage, skulle være fordelen ved den her aftale.

Derfor har det også overrasket mig meget, at Kristeligt Folkeparti og Det Radikale Venstre tilsyneladende vil indskibe sig i det, men det har de jo mulighed for - Det Radikale Venstre dog heldigvis med den klausul, at de efterfølgende vil lave den om. Det kan man jo godt undre sig over logikken i, men i hvert fald glæde sig over, at de vil lave den om efterfølgende.

Vi synes fra Enhedslistens side, at der er meget i den her aftale, som trænger til en grundigere belysning, inden man med rimelighed kan vedtage det.

Vi har jo foreslået, og det vil jeg opfordre til at alle Folketingets medlemmer overvejer meget nøje, at hvis man på fredag vil vedtage en binding af Folketinget i så mange år frem i tiden, en binding som følger af beslutningsforslag nr. B 7 med den klausul, som er deri, og man samtidig med det forslag til undergrundslov, som her er til behandling, vil bortforære værdierne til A.P. Møller-selskaberne fra 2012 og helt frem til 2042 og dermed afskære kommende Folketing fra at gribe ind, så burde man lade befolkningen tage stilling, inden man vedtager det her endeligt, og det er der mulighed for, for så vidt angår undergrundsloven, for hvis et mindretal i Folketinget, 60 medlemmer, underskriver et ønske herom ved tredjebehandlingen eller senest 3 dage derefter, så vidt jeg husker reglerne, så vil det være muligt at få en folkeafstemning om forslaget om bare at forære A.P. Møller eneretsbevillingen. Det synes jeg ærlig talt befolkningen godt kunne have krav på. Eftersom det er befolkningens værdier, man forærer væk, så kunne man da i det mindste spørge befolkningen. Det vil da være rimeligt nok, fordi man jo afskærer befolkningen fra gennem deres stemmeafgivning ved folketingsvalgene efterfølgende at kunne ændre tingene.

Kl. 15.10

Hvis sagen ikke bliver ordentligt belyst frem til tredjebehandlingen, og hvis ministeren bliver ved med at manipulere med tallene, så synes jeg ydermere, at jeg gerne vil opfordre Folketingets medlemmer til, ifald udvalgsarbejdet ikke får afklaret de her ting, da at benytte den bestemmelse, der er i Folketingets forretningsorden om, at man kan kræve en sag udsat fra anden behandling til tredje behandling i 12 søgnedage. Det indebærer ganske vist den risiko, at Folketinget så kan komme til at skulle arbejde imellem jul og nytår, men det er vel noget, vi kan klare, hvis det er

nødvendigt, så det synes jeg i hvert fald ikke skal være et selvstændigt argument imod det forslag.

Det vil jeg bede om til overvejelse, og derfor vil jeg anmode om, at det her forslag sendes tilbage til udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg skal gøre opmærksom på, at vi behandler to lovforslag; det er derfor, der er udvidet taletid; faktisk har hver ordfører 20 minutters taletid, og det overskred hr. Keld Albrechtsen ikke.

Hr. Kim Andersen som ordfører.

Kim Andersen (V):

Når vi behandler de to lovforslag her, er det nyttigt, tror jeg, at have historikken med.

Der var et markant folketingsflertal, der den 20. februar i år pålagde regeringen at sørge for, at det danske samfund på en samfundsøkonomisk afbalanceret måde fik en større andel af værdierne i Nordsøen, og at man samtidig kunne drøfte mulighederne af at forlænge koncessionsperioden, som udløber i 2012.

Det er det, økonomi- og erhvervsministeren har gjort, og som har resulteret i den aftale, som ministeren lagde frem for Folketinget den 29. september, og som er udmøntet i beslutningsforslag nr. B 7, i undergrundslovforslaget, L 48, og i kulbrinteskattelovforslaget, L 62. De skal naturligvis ses som et samlet hele.

Jeg havde forstået det sådan, at der var nogle i salen, der ville have den generelle debat om dette store sagskompleks på fredag, hvorefter man så beder om ordet og åbner op for alt, hvad man har på hjerte, og alt, hvad der måtte være af negativ kritik, og så forventer, at debatten i øvrigt ligger stille til fredag. Jeg havde gerne accepteret den afgrænsning af debatformen, men på den anden side set: Når man ikke selv vil holde den og alligevel øser af karsken bælg af, hvad man måtte have imod den her aftale, så skal det ikke stå uimodsagt hen, så vil vi gerne give dem et svar med på vejen.

I Venstre synes vi, der er tale om en overordentlig god, fornuftig og velafbalanceret aftale, god for det danske samfund og rimelig for A.P. Møller - Mærsk, en aftale, som sikrer, at man ved, under hvilke vilkår man har at drive sin virksomhed, og kan optimere sine investeringer i efterforskning og teknologiudvikling, samtidig med at man får en gennemgribende reform af hele beskatningssystemet, som sikrer det danske samfund et ikke blot større, men også ligeligere fordelt provenu hen over årene. Der er fra alle parter udvist stor seriøsitet og rettidig omhu i forbindelse med disse forhandlinger og den endelige aftales indgåelse. Det er vi i Venstre overordentlig godt tilfredse med. Vi er også meget tilfredse med, at aftalen i sin substans lever op til det, som Folketingets flertal bad om. Det gør den jo til fulde. Vi får over årene et government take til det danske samfund ... Hr. formand, jeg tror, der er en ordfører, der gerne vil skrives op på talerlisten på et tidspunkt. Vi får et government take til det danske samfund i størrelsesordenen 61 pct., 10 pct. mere, end hvad den Socialdemokratiske formand her i forsommeren bad om. Den socialdemokratiske formand, hr. Mogens Lykketoft, har i adskillige interviews tilkendegivet, at for ham og Socialdemokratiet var en rimelig aftale en aftale, der balancerede omkring 50, måske godt 50 pct. til samfundet. Nu får vi altså 61 pct. set over aftaleperioden.

Kl. 15.15

Vi får en merværdi til samfundet fra den 1. januar 2004 og frem til 2012, hvor aftalen udløber - vel at mærke i de år, hvor den store produktion fra Nordsøen finder sted.

Det er set med vores øjne meget tilfredsstillende og helt i overensstemmelse med de intentioner, som folketingsflertallet den 20. februar pålagde regeringen.

Aftalen er jo en aftale mellem den danske stat repræsenteret ved regeringen og en privat

aftalepartner. Det er altså regeringens ansvar at føre disse forhandlinger, det er regeringens ansvar og pligt at indgå aftalen, og den kan så få et flertal med sig eller mod sig - sådan er det.

Regeringen og økonomi- og erhvervsministeren har fra et tidligt tidspunkt valgt at give denne sag størst mulig åbenhed, og jeg må sige, at når nogle i dag taler om, at man ikke har fået alting belyst, og at der ikke har været en saglig og rimelig behandling, så synes jeg, det er overordentlig hul tale. Denne sag har været placeret højt på Folketingets dagsorden siden folketingssamlingens start; der har været megen offentlig debat om sagen; ministeren har besvaret i alt mere end 230 spørgsmål; forslagene har været behandlet i seks udvalgsmøder; der har været samråd, og der har også været en høring, som vi fra regeringspartierne side imødekom oppositionen med på alle de områder, det overhovedet var muligt, så lang tid vi ikke skulle krænke en privat aftalepartners rettigheder.

Så kommer man nu og siger, at man ikke har fået tingene belyst, og Enhedslistens hr. Keld Albrechtsen rumler med nogle fantasier omkring en folkeafstemning og indsamling af 60 underskrifter. Det er jo retorik, der vil noget, og det er også en gratis omgang, for når man ser på betænkningerne, og hvad der er tilkendegivet her fra de politiske partier om, hvordan man vil stemme, er det jo hinsides al fornuft, og alt hvad der er hold i. Der kan naturligvis ikke være baggrund for en folkeafstemning om det her. Det er en sag, der er grundigt belyst, og som har fået en seriøs behandling i Folketinget, i udvalget, og som i den grad er blevet besvaret til fuldkommenhed fra ministrenes side. Ministeren har oven i købet efterfølgende lavet et resumé af de økonomiske konsekvenser af aftalen, og jeg er bekendt med, at ministeren er på trapperne med også at komme med en redegørelse omkring kapitel 6 i selve aftalen, det kapitel, der omhandler selve kompensationsbestemmelsen. Vi må sige, at vi i Venstre synes, vi har en aftale, der lever op til folketingsflertallets udtrykte ønske. Vi har en aftale, der giver samfundet et større provenu på et samfundsøkonomisk afbalanceret grundlag, og vi har med nogle lovforslag at gøre, som er blevet overordentlig demokratisk behandlet, og hvor tingene er foregået i åbenhed og alle de meget vanskelige og kompetente spørgsmål, der er stillet, er blevet seriøst og grundigt besvaret. Tilbage står for os i Venstre blot at sige, at vi naturligvis støtter L 48 og L 62 og de af ministrene stillede ændringsforslag, og jeg skal gerne afsløre, at når vi på fredag også skal behandle B 7, selve aftalen, så vil vi støtte det forslag. Vi synes, der er tale om sammenhæng og helhed, og det er ganske fornuftigt både for det danske samfund og for A.P. Møller - Mærsk, det, der her er aftalt. Sådan skal det også være, når det er en god aftale, som oven i købet er indgået ad frivillighedens vej. Det, der står tilbage at konstatere for os, er, at indvendingerne fra Enhedslistens side, fra SF's side, fra Socialdemokratiets side bedst kan karakteriseres med den gamle historie om ræven og de sure rønnebær. V, K og regeringen har leveret varen. Socialdemokratiet har tilkendegivet, at det i høj grad lever op til den arkitektur, man havde forestillet sig, og endda overkompenserer i forhold til den deal, man ville have mellem rettighedshaverne og samfundet, men man har alligevel fundet et hår i suppen, man ikke er tilfreds med. Det er den gamle historie om ræven og de sure rønnebær. Men det skal ikke reducere vores glæde og tilfredshed med aftalen og med den behandling, som den har fået her i Folketinget. Det er og har været overordentlig tilfredsstillende.

Kl. 15.20

(Kort bemærkning). Ole Stavvad (S):

Jeg vil stadig væk bestræbe mig på at undgå en lang polemik.

I den udstrækning, hr. Kim Andersen har brug for det, vil jeg foreslå, at vi henlægger den til på fredag. Men jeg vil godt gøre en enkelt bemærkning i forhold til hr. Kim Andersens endnu en gang forsøg på at tillægge Socialdemokratiet synspunkter, Socialdemokratiet ikke har og aldrig har haft.

Hr. Kim Andersen kan ikke finde et eneste sted, hvor Socialdemokratiet er kommet med et beløb, der er på niveau med eller mindre end det, som kommer ud af den her aftale efter regeringens egne beregninger, tværtimod er det væsentlig større beløb. Derfor synes jeg, at hr. Kim Andersen skulle holde sig for god til at blive ved med at trække den der gamle slidte krikke, som efterhånden ikke kan gå længere, ud af stalden. Jeg vil så godt stille et enkelt spørgsmål til hr. Kim Andersen, men hvis det er sådan, at hr. Kim Andersen ikke kan besvare det og ministeren hellere vil, så er det i orden for mig. Hr. Kim Andersen nævnte kompensationsaftalen og den fortolkning, som vi blev lovet. Den fortolkning var vi jo lovet inden andenbehandlingen, og jeg undrer mig over, hvorfor den ikke er kommet, og hvorfor ministeren ikke har levet op til det løfte, han har givet Folketinget, for det er jo faktisk et ganske vigtigt dokument i forhold til hele den debat, vi har her, til forståelse af den del af aftalen, hvor selv de eksperter, vi havde indkaldt, strakte armene i vejret og sagde: Vi har meget, meget svært ved at forstå det.

(Kort bemærkning). **Keld Albrechtsen (EL):**

Det overrasker mig, at hr. Kim Andersen kan fremføre den påstand, at den her sag skulle være så overordentlig grundigt behandlet, at der ikke var behov for yderligere for at kunne tage stilling.

Nu nævner hr. Stavad, at der faktisk er et helt samlet notat, der mangler her ved andenbehandlingen. Det er også bl.a. af den årsag, jeg synes, det er fornuftigt at få en ny udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling. Hr. Kim Andersen må vel dog trods alt give mig ret i, at det ikke er heldigt, at vi når frem til anden behandling, uden at de afgørende besvarelser ligger på bordet.

Jeg nævnedede også de tilfælde, hvor der fra ministerens side efter min opfattelse blev manipuleret med en række tal for at forsøge på at sminke aftalen. Så jeg synes, der er god grund til at fortsætte et ihærdigt arbejde i udvalget, og det håber jeg hr. Kim Andersen er med på.

Så vil jeg bare spørge en gang til: Var Venstre involveret i de afsluttende forhandlinger? Var Venstre repræsenteret på nogen måde i de afsluttende forhandlinger?

(Kort bemærkning). **Svend Auken (S):**

Jeg er stadig af den opfattelse, at vi ikke skal tage debatten i dag. Hr. Stavad gjorde på sin vanlige korte og uprovokerende facon netop det synspunkt gældende, at vi ikke tager debatten i dag; han meddelte bare, hvad vores stilling var til lovforslagene. Hr. Keld Albrechtsen har holdt et stort indlæg om sit partis synspunkt, men vi har altså ikke ønsket at holde vores; vi synes, det er rigtigt, at det sker

i forbindelse med hovedsagen, som er B 7.

I den forbindelse vil jeg gerne understrege det, hr. Stavad sagde: Ministeren har lovet udvalget, at der vil blive givet en udførlig redegørelse svarende til den, vi netop har fået som svar på vismændenes kritik, om de samfundsøkonomiske virkninger, om afsnit 6 i aftalen, nemlig den såkaldte kompensationsaftale. Og det er jo umuligt at gennemføre en behandling om det, der er blevet hovedspørgsmålet, før vi har fået denne redegørelse. Derfor er det altså stadig væk mit håb, at vi her i Folketinget først får debatten, når vi har fået det fuldstændige beslutningsgrundlag, herunder den af ministeren lovede store redegørelse om kompensationsbestemmelserne.

Kl. 15.25

(Kort bemærkning). **Kim Andersen (V):**

Hr. Stavad var i god gammel polemisk stil fremme med nogle bemærkninger om, at hvis Kim Andersen havde brug for, at vi ventede til fredag med debatten, så gjorde man gerne det. Det er jo en udmærket, lille illustrativ vinkling på, hvordan hr. Stavad formår ikke mindst i den her sag at

manipulere og gøre sort til hvidt og hvidt til sort og få tingene sat fuldstændig på hovedet.

Jeg bliver altså nødt til at minde hr. Stavad om, at det faktisk var Socialdemokratiet, der lagde op til, at vi i dag skulle have haft en debat om L 48 og L 62 og ikke hele aftalen. Det er ikke noget, som hverken V eller K ... (*Tilråb*). Nå? Nå, siger jeg bare. Det var ikke noget, som V og K havde bedt om. Vi tager gerne den store debat i dag, og vi tager den også gerne på fredag om B 7. Så det er der ikke hold i, hr. Stavad, ligesom der heller ikke er hold i, at vi ikke er kommet med den redegørelse, som er lovet. Det er rigtigt, at ministeren har lovet en redegørelse omkring kompensationsbestemmelsen, og den skal naturligvis foreligge ved andenbehandlingen af B 7. Det er jo i B 7, kompensationsbestemmelsen forekommer, hr. Stavad. Og den redegørelse kommer til at foreligge, hr. Stavad. Den kommer, efter det jeg fået oplyst, til at foreligge i morgen, således at der bliver rigelig god tid til at læse også den inden anden og sidste behandling af B 7 på fredag. Så heller ikke i den sag er der noget at mistænkeliggøre endsige at komme efter.

Til hr. Keld Albrechtsen blot denne slutbemærkning: Hr. Albrechtsen mener, der er manipuleret med tallene. Jamen, det er jo en klassisk bemærkning fra hr. Keld Albrechtsen. Hr. Keld Albrechtsen er altid så dybt bekymret og foruroliget og har aldrig hørt eller set mage, og nu er der så også manipuleret med tallene. Jamen det er jo én lang perlerække af talemåder fra hr. Keld Albrechtsen.

Jeg kan sige til hr. Albrechtsen, at der ikke er manipuleret med et eneste tal. Og hvis der skulle være et enkelt tal eller to, hr. Keld Albrechtsen ikke har kunnet forstå eller gennemskue, så har der jo været rig, rig mulighed for at stille supplerende spørgsmål i udvalget, ligesom der har været mulighed for at få eventuelle tvivlsspørgsmål opklaret i de samråd, der har været med de respektive ministre i denne sag. Der er ingen grund til mytedannelse, sagen er veloplyst og helt klar.

(Kort bemærkning). **Ole Stavad (S):**

Jeg er ked af, at jeg blev misforstået af hr. Kim Andersen. Vi startede faktisk med at sige, at vi syntes, vi skulle tage hoveddebatten på fredag, for det er jo der, vi har de samlede tre lovforslag. Derefter bredte hr. Kim Andersen sig i sit indlæg ganske bredt. Det, jeg jo sådan set i al stilfærdighed gjorde opmærksom på, var, at det agtede jeg sådan set ikke at tænde på ved at gå ind i en lang polemik, men at jeg godt ville gendrive en enkelt påstand, som jeg mener er forkert, og så stillede jeg et, synes jeg, helt ordentligt spørgsmål til en redegørelse, som ministeren har lovet os, og som ud fra den opfattelse, jeg har fået, var stillet os i udsigt skulle være til stede, inden vi tog debatten her i dag.

Bare for nu ikke at se spøgelse ved højlys dag vil jeg sige, at det sådan set var det ærinde, jeg havde. Og det undrer jeg mig lidt over at hr. Kim Andersen kunne tænde så voldsomt på.

(Kort bemærkning). **Svend Auken (S):**

Med en blæsekraft, som må gøre ethvert mekanisk orgel misundeligt, kaster hr. Kim Andersen sig nu over Socialdemokratiet.

Vi ønsker ikke debatten, før vi har alle oplysninger, ligesom vi har lagt vægt på ikke at træffe vores beslutning, før vi havde fået svar på alle vores spørgsmål. Vi synes, vi skal få den redegørelse, som ministeren har bebudet, og som vi nu forstår på hr. Kim Andersen kommer i morgen. Den vil vi behandle sagligt og fornuftigt, og så vil vi tage den store diskussion på fredag.

Det, der er magtpåliggende for Socialdemokratiet, er ikke at udstille hr. Kim Andersen eller for den sags skyld ministeren; det er der så rig lejlighed til andre gange i folketingsarbejdet herinde.

Det, vi vil beskæftige os med, er, hvordan det danske samfund er stillet, henholdsvis ved at man gennemfører den aftale, eller at man siger nej til at gennemføre denne aftale. Det er det, der optager

os. Alt det der med Venstre osv. må vi vente med til bedre lejligheder. Det er alt, alt for alvorligt for det danske samfund.

Kl. 15.30

(Kort bemærkning). **Keld Albrechtsen (EL):**

Jeg lagde mærke til, at hr. Kim Andersen ikke kom med svar på spørgsmålet om, hvorvidt Venstre var involveret i de afsluttende forhandlinger. Det synes jeg da er et interessant spørgsmål, hvis det viser sig, at det er sådan, at ministeren ikke engang har inddraget det største regeringsparti i de afsluttende forhandlinger. Det er der jo åbenbart noget der kan tyde på.

Nu siger hr. Kim Andersen, at jeg kommer med påstande om manipulationer. Det plejer jeg ikke at gøre, det ved hr. Kim Andersen også godt. Det er en alvorlig påstand. Derfor kom jeg også med nogle meget præcise eksempler, f.eks. at ministeren har lavet en helt usædvanlig periodeopdeling med henblik på at få det til at se ud, som om der med aftalen sker et fald i A.P. Møllers risikopræmie, et fald fra 8 til 7 pct., mens man ved den korrekte periodeopdeling når frem til, at der tværtimod er tale om en stigning fra 5 til 7 pct., altså at A.P. Møller faktisk får en højere risikopræmie fremover, selv om der ingen risiko er længere, og ikke et fald, som ministeren har forsøgt at give offentligheden og Folketinget indtryk af. Det er da en manipulation. Det er et helt konkret eksempel på en manipulation. Det vil jeg godt bede hr. Kim Andersen bekræfte.

(Kort bemærkning). **Kim Andersen (V):**

Jeg er glad for at kunne konstatere, at hr. Stavad og hr. Auken nu bekræfter, at det, der har været tilkendegivet i forbindelse med en redegørelse omkring kompensationsafsnittet i kapitel 6 i aftalen, er det, der vedrører det, som vi behandler i B 7, altså selve aftalen, og at den anden behandles på fredag, og at denne redegørelse altså skal foreligge inden den behandling. Så der er altså ikke tale om ting, der ikke er overholdt i den forbindelse. Så vil jeg gerne sige til hr. Auken, at vi er ganske enige i, at det er vigtige ting, vi har med at gøre. Det betyder meget for vores velfærdssamfunds udvikling og vores økonomiske muligheder i de kommende år. Det er også derfor, vi har så ufattelig svært ved at forstå, at Socialdemokratiet i den grad lever op til historien om ræven og de sure rønnebær i denne sag, når Socialdemokratiets egen formand har sagt, at omkring 50 pct. ville være en fair deal, og vi så kommer med et resultat, der over alle årene viser et government take på omkring 61 pct. Til hr. Keld Albrechtsen vil jeg gerne sige, at Venstre har været involveret i disse drøftelser på mange forskellige leder og kanter hele vejen igennem forløbet fra før, vi vedtog folketingsvedtagelsen den 20. februar, og hen over forår og sommer og efterår. Vi føler, vi har været meget godt informeret og vældig godt involveret i de drøftelser, der har fundet sted, og vi føler, at ministeren også på vores vegne har leveret et resultat, som er overordentlig afbalanceret, som lever op til folketingsvedtagelsens intentioner, og som giver koncessionshaveren sikre og fornuftige vilkår at arbejde under i fremtiden.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Martin Lidegaard som ordfører.

Martin Lidegaard (RV):

Det Radikale Venstre har med stor interesse fulgt den offentlige og politiske debat siden førstebehandlingen af de tre lovforslag, der er tilknyttet Nordsøaftalen. Både debatten og besvarelsen af de mange spørgsmål har bekræftet os i, at der her er tale om en god aftale med en rigtig arkitektur og et robust skattegrundlag, og vi kan derfor stadig tilslutte os de to lovforslag, som vi har til diskussion i dag.

Mange har spurgt - også i dag - hvordan De Radikale kunne melde så hurtigt ud om denne her arkitektur, men da den nøje svarer til det, vi på forhånd havde meldt ud at vi ønskede, og den ligger ganske tæt på Kulbrintebeskatningsudvalgets anbefalinger, så fandt vi det ikke så svært. Vi har også noteret os, at Socialdemokratiet af de samme grunde har valgt at støtte både L 48 og L 62.

Langt den største del af den politiske debat har derfor koncentreret sig om den såkaldte kompensationsaftale, og her deler vandene sig som bekendt, og her har De Radikale en anden vurdering end de partier, som vi normalt er enige med i energipolitikken.

Vores støtte til den her kompensationsaftale får vi rig lejlighed til at diskutere på fredag, men hr. Keld Albrechtsen er kommet med nogle konkrete spørgsmål i dag, som jeg synes lige fortjener en kort besvarelse. Når vi støtter også kompensationsaftalen, skyldes det helt kort tre ting. For det første opfatter vi skattedelen, forlængelsen af koncessionen og kompensationsaftalen som en del af det samme aftalekompleks. Vi mener sådan lidt populært sagt ikke, at vi kan tage det søde uden også at tage det sure. Den kompensationsaftale er det, som staten har givet for at kunne sikre en forsvarlig udvinding af olien både før og efter 2012 og med et betydeligt merprovenu inden 2012.

For det andet giver kompensationsaftalen en sikkerhed for koncessionshaveren, som vi også tror vil føre til automatisk investering i ny forskning og udvikling af svært tilgængelig olie også til gavn for staten.

For det tredje - og det har været nok så meget diskuteret - mener Det Radikale Venstre, at hvis alle disse forudsætninger skulle bryde, hvis statens andel pludselig ikke bliver som beregnet af regeringen, hvis et stort skattehul skulle vise sig, så har staten flere håndtag til at få parterne tilbage til forhandlingsbordet.

Lad mig bare nævne to af disse håndtag her. Som det også blev påpeget under den offentlige høring, er der principielt intet til hinder for, at staten, hvis dens indtægter f.eks. kun bliver 40 pct. af overskuddet i stedet for 57 pct. frem mod 2012, hæver kulbrintebeskatningen, så den både kan betale kompensationen og få et ekstra provenu.

Denne mulighed kan man ikke diskutere hvorvidt der er - det er der. Men man kan selvfølgelig diskutere, om man vil benytte den. Her har mange skeptikere måske ret i, at det er mest sandsynligt, at man vil benytte sådan en regel frem til 2010 og 2012, hvor kulbrintebeskatningen skal over 100 pct. for at få et merprovenu til staten. Men heller ikke efter 2012 er der principielt noget som helst til hinder for at gøre det, for nettobeskatningen vil jo stadig være langt mindre end 100 pct. som følge af kompensationsaftalen. Det er ét eksempel.

Et andet håndtag er faktisk et, som Socialdemokratiet har præsenteret i deres eget skatteforslag om at indføre et generelt arbejdsgiverbidrag på 10 pct., der opkræves af den lønsum som virksomhedernes kapitalafkast, eller et generelt arbejdsgiverbidrag på 5 pct. opkrævet af virksomhedernes kapitalafkast. Begge disse forslag vil ramme A.P. Møller forholdsmæssigt hårdere end resten af erhvervslivet, men de vil ikke kræve kompensation, da der er tale om generel lovgivning.

Det Radikale Venstre ønsker kun at benytte disse muligheder, hvis forudsætningerne skulle vise sig at bryde, men vi finder det væsentligt at ødelægge billedet af en fuldstændig forsvarsløs stat, der ingen virkemidler har, efter at denne aftale er blevet indgået.

Endelig står så tilbage hele diskussionen af, om forudsætningerne er gode nok, altså om staten får et tilstrækkeligt udbytte. Her er det især tiden efter 2012, der har været diskuteret. Det Radikale Venstre mener, at 67 pct. til staten er en rimelig fordeling, der også vil sikre et incitament hos koncessionshaveren til fortsat at investere i udvindingen.

Men hvis vi foretager et tankeeksperiment og sætter andelen efter 2012 til 80 pct. i stedet for, hvad vil det så betyde for statens indtægter? Ja, ifølge den vurderede middelproduktion fra

ministeriet vil det betyde omkring 10,5 mia. kr. ekstra til staten i hele perioden mellem 2013 og 2042 svarende til ca. 360 mio. kr. ekstra om året. Det er selvfølgelig mange penge, men det er efter vores bedste vurdering ikke nær så mange, som staten får ud af, at olien udvindes hensigtsmæssigt, og at den samlede kage bliver større.

Indrømmet, det er meget svært at foretage de her beregninger, og derfor bliver det jo også i sidste ende en politisk vurdering. Den må vi så foretage hver især, men vel at mærke med udgangspunkt i nogle beløb, der har de rigtige proportioner.

Til sidst vil jeg gerne gentage, hvad jeg allerede har sagt før i debatten, nemlig at det efter Det Radikale Venstres mening har fyldt alt for lidt, hvad vi egentlig gør, når produktionen af olie begynder at falde inden for en meget overskuelig fremtid. Det vil få økonomiske konsekvenser, og det vil få energipolitiske konsekvenser for Danmark, som vi bør forberede os optimalt på. Derfor vil Det Radikale Venstre, som det fremgår af vores betækningsbidrag, foreslå nedsat en oliekommission, der skal analysere konsekvenserne for det danske samfund og fremkomme med anbefalinger til, hvordan vi kan forberede os på denne situation.

Kl. 15.40

Vi lægger stor vægt på, at en sådan kommission bliver nedsat i enighed med det bredest tænkelige mandat for Folketinget, og er derfor selvfølgelig meget interesseret i at høre, hvad ministeren og de andre partier mener om den tanke, da vi på den baggrund agter at fremsætte et egentligt beslutningsforslag i det nye år.

(Kort bemærkning). **Keld Albrechtsen (EL):**

Diskussionen om, hvad der kan og ikke kan gennemføres under den nye aftale, og kompensationsbestemmelsen, vil jeg gemme til på fredag. Men jeg har opfattet det sådan - og det synes jeg af hensyn til fremtiden er et meget vigtigt spørgsmål - at Det Radikale Venstre af ministeren har fået en oplysning om, at der bliver en bestemt fordeling mellem staten og selskaberne, som jeg husker det, var det 61 pct., men hvis den fordeling forrykker sig til ugunst for staten, vil Det Radikale Venstre være indstillet på at gå ind via skattelovgivning eller på anden vis og få rettet op på det igen.

Det synes jeg er en meget vigtig melding af hensyn til fremtiden, for der kan jo komme en situation, hvor Det Radikale Venstre igen er tungen på vægtskålen her i Folketinget, og så er det jo vigtigt, at Det Radikale Venstre ikke har bundet sig til ikke at rette op på de fejl, som man har tænkt sig at begå på fredag.

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Morten Homann for en kort bemærkning og derefter er det hr. Martin Lidegaard. Og så tror jeg, vi nærmer os tiden for afstemning.

(Kort bemærkning). **Morten Homann (SF):**

Jeg vil sige på SF's vegne, at vi er positive over for hr. Martin Lidegaards forslag om at nedsætte en oliekommission, som skal belyse det her område. Jeg vil godt vende spørgsmålet om og spørge hr. Martin Lidegaard: Hvor meget nytte har vi af en oliekommission, som skal kulegrave det her område, hvis vi har bundet os selv - det nuværende Folketing og kommende Folketing - de næste 39 år på hænder og fødder med hensyn til at tage konsekvenserne af de ting, som oliekommissionen måtte finde frem til?

Jeg ved godt, at hr. Martin Lidegaard har begivet sig ud i en teoretisk udredning om, hvordan man vil kunne hæve skatteprocenten til om nødvendigt flere

tusinde procent for at sikre, at man ikke var så bundet, som alt tyder på, og som de to ministres svar også tyder på, sådan som det ligger lige nu. Men hvad mener hr. Martin Lidegaard man skal bruge alt det fine udregningsarbejde til, hvis man alligevel har bundet dette og fremtidige Folketing på hænder og fødder?

(Kort bemærkning). **Martin Lidegaard (RV):**

Først til hr. Keld Albrechtsen: Det er rigtigt, at det fremgår af ministeriets beslutningsgrundlag, at staten vil få omkring 57 pct. af overskuddet frem til 2012 og derefter omkring 67 pct., i snit ca. 61 pct., og det er de forudsætninger, som Det Radikale Venstre har sagt ja til aftalen på, og hvis de ændrer sig væsentligt, vil vi aktivt arbejde for, at staten kan komme op på den andel, som har ligget i forudsætningerne. Det er rigtigt forstået.

Til hr. Morten Homann vil jeg bare sige, at med hensyn til udvindingstakten i Nordsøen, altså hvor hurtigt de forskellige felter skal sættes i gang, og hvordan de skal udnyttes, er der jo intet ændret i den fremgangsmåde med den nye aftale. Det skal jo stadig godkendes i Energistyrelsen. Så staten skal jo stadig godkende, om jeg så må sige, udviklingen i de enkelte felter og fortsat fremover. Så på den måde er der jo ikke noget ændret i forhold til det gamle aftalegrundlag.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Hr. Keld Albrechtsen ønsker jo, at sagerne går tilbage til fornyet udvalgsbehandling. Det, jeg har forstået, i hvert fald ved at høre på Socialdemokratiet her i dag, er, at man er klar til at afgive den tillægsbetænkning efter udvalgsbehandlingen i morgen. Og det er så det, jeg også kan forstå på hr. Svend Auken at man er enig i både i Skatteudvalget og også i Energiudvalget.

Vi har afleveret et notat om samfundsøkonomien i den her aftale. Det har Jørgen Birk Mortensen kvitteret for. Jeg skal lade være med i dag at blande mig i den store diskussion, for den tager vi på fredag. Så jeg vil respektere det, hr. Ole Stavad har sagt om, at lad os nu få kompensationsnotatet på bordet. Det kommer i morgen, og så tager vi diskussionen på fredag.

Men jeg er nødt til at komme med nogle få kommentarer til den spandfuld kritik, hr. Keld Albrechtsen hælder ud, om, at kompensationsaftalen skulle være uforståelig, og at aftaler af den her karakter kun kunne foregå i steder som Kasakhstan og andre steder, ustabile stater i verden, tror jeg hr. Keld Albrechtsen siger.

Jeg er nødt til at sige, at jeg beklager, at hr. Keld Albrechtsen er hoppet på sådan en limpind, for det er det jo.

Kl. 15.45

Begrebet om kompensationsaftaler står i Kulbrinteudvalgets rapport på side 15. Herudover kendes princippet om kompensationsaftaler jo også fra DONG- og DUC-kontrakterne, hvor parterne har aftalt, at eventuelt nye skatter, som pålægges DUC som gasproducent, kan overvælttes på den pris, DONG betaler for gassen. Så jeg er nødt til at sige til hr. Keld Albrechtsen, at man altså ikke behøver gå længere end til Nordsøen for at finde en sådan aftale.

Hele diskussionen omkring terminalværdien på elementerne ude i Nordsøen kan vi også tage på fredag. Det er jo et ganske normalt skøn, at man vurderer, hvad værdierne er. Og der er det skøn, der kommer fra os, på 60 mia. kr.

Når man så igen taler om den her 7-pct.s-grænse, er jeg nødt til at sige til hr. Keld Albrechtsen, at når vi har beregnet den fra 1982 og frem til 2003, er det, fordi det er i den periode, der er produceret olie. Det er vel nødvendigt, at man beregner den ud fra den periode. Jeg vil også gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at den her risikoprocent også indbefatter, at der

gøres et nyt fund

i Nordsøen. I det middelscenarie, der ligger, er der jo indbefattet et nyt fund, og det giver en øget produktion. Og så vil jeg gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at Enhedslisten vælter sig i manipulerende påstande. Heldigvis er påstandene jo så tykke, at enhver kan se, at de er helt gale. Udsagnet om, at der af de 30 mia. til fordeling faktisk kun er 10 tilbage, har vi også diskuteret her i salen gentagne gange. Det er så forudsat, at der ligger en kulbrintebeskatning, der er af en størrelsesorden omkring de

25 mia. kr., så vidt jeg erindrer, og alle ved jo, at der er betalt 1 mia. hidtil. Så vil jeg også sige til hr. Keld Albrechtsen, at hr. Keld Albrechtsen jo udmærket godt ved, at havde det skatteregime, der nu bliver indført, været gældende i 2001, 2002 og 2003, så havde der været 7,3 mia. kr. Hvis hr. Keld Albrechtsen ville bruge det til hjemmehjælp eller noget andet, så giver det en del, hvis man regner 7½ mia. kr. om til hjemmehjælpstimer i Danmark. Det eneste, vi ikke har hørt i dag, er den her messen fra hr. Keld Albrechtsen om, at det hele er grundlovsstridigt. Den er dog forstummet. Ellers er samtlige postulater tilbage. Men lad os tage debatten på fredag.

(Kort bemærkning). **Keld Albrechtsen (EL):**

Jeg skal gerne vende tilbage til de spørgsmål om manipulation med tallene på fredag.

Det er altså et fif, ministeren bruger, når han tager den periode, hvor man har lavet hele efterforskningsindsatsen med henblik på at forberede en olieproduktion, for det er jo der, den virkelig store risiko er, og så med et snuptag får den ud af sin beregning ved så kun at lægge den efterfølgende periode til grund.

Det er på den måde, han får det fremstillet, som om der nu sker et fald i A.P. Møllers risikopræmie, hvor realiteten er, at hvis han havde taget hele perioden med, kan man se, at der sker en stigning fra 5 pct. til 7 pct., og det endda i en situation, hvor der ikke længere overhovedet er en risiko, og hvor de investeringer er lige så sikre som statsobligationer.

Derfor vil jeg da godt spørge ministeren: Hvorfor skal der overhovedet være en risikopræmie i en situation, hvor papirerne, hvor investeringerne er lige så sikre som danske statsobligationer?

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil sige til hr. Keld Albrechtsen, at det jo kunne være en lille smule gavnligt, hvis han tog det notat, der ligger om samfundsøkonomien i aftalen, og bare brugte en lille smule tid på at læse side 3, hvor man kan se den historiske produktion og den prognose, der ligger, for så kunne debatten få en anden karakter.

Hr. Keld Albrechtsen ved jo udmærket, at det først er fra 1980 og fremad, at produktionen sker. Hr. Keld Albrechtsen ved også, hvornår den topper, og hvornår den går ned igen. Hr. Keld Albrechtsen ved også, at halvdelen af de værdier, der ligger i Nordsøen, er oppe i 2012.

Så det er lidt et spørgsmål, om det ikke var rettidigt omhu at se at få lavet en aftale, for nu at bruge Esplanadesproget.

Kl. 15.50

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Keld Albrechtsen, den sidste korte bemærkning, og så stemmer vi.

(Kort bemærkning). **Keld Albrechtsen (EL):**

Det går op for mig med den besvarelse, ministeren nu kommer med, at ministeren slet ikke har forstået begrebet risikopræmie. Risikopræmie er noget, man lægger ovenpå i tilfælde, hvor der er en risiko. Det er derfor, man ikke får risikopræmie på en statsobligation, for der er ingen risiko. Og så

er det, jeg siger, at så skal man da først og fremmest regne den periode med, hvor efterforskningen efter olie finder sted, hvor man ikke engang ved, om der er olie, og der kan man da argumentere for, at der er en risiko.

Jeg siger bare, at ministerens svar altså tyder på, at ministeren har misforstået begrebet risikopræmie. Jeg skal sandelig give løfte om, at jeg skal vende tilbage til det på fredag, således at vi kan få afklaret det spørgsmål, men realiteten er, at ministeren har givet en stigende risikopræmie i en situation, hvor risikoen nærmer sig nul.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at når vi regner på risikopræmien fra 1982 til 2003, så er den ca. 8 pct. I den aftale, der er indgået nu, er den på 7 pct., og i de 7 pct. er der indbefattet, at der findes mere olie. Der er også indbefattet det, at beregningerne for 2004 og til 2042, hvis vi kører videre uden aftalen, giver en risikoprocent, der er 2 pct. større. Den er faktisk på 9 pct. Det vil altså sige, at den aftale, der er indgået nu, opererer med en mindre risikopræmie end tidligere, også hvis vi kørte videre uden. Dertil er der også at sige til hr. Keld Albrechtsen, at når DONG går ind i nye kontrakter på Nordsøen, så regner de med en risikopræmie i det niveau, der er lavet en aftale på.

Første næstformand (Svend Auken):

Ja, der er ikke flere, som jeg kan se, der ikke har haft tre korte bemærkninger, men kom så. Hr. Keld Albrechtsen.

(Kort bemærkning). Keld Albrechtsen (EL):

Tak, hr. formand.

Det er kun, fordi ministeren nu faktisk er gået i det faktisk forkerte. Derfor var jeg nødt til at bede om ordet, for hvis man beregner risikopræmien for den periode, hvor investeringen har været foretaget, fra den periode, hvor man begynder efterforskningen, og så frem til i dag, så er den 5 pct., og så stiger den nu til 7 pct. Ministeren bekræftede selv de 7 pct., som den nu stiger til. Men i ministerens talmanipulationer har han fået det til at se ud, som om risikopræmien nu falder fra 8 pct. til 7 pct.

Det er bare det, jeg lige ønsker at sige. Jeg er naturligvis glad for, at jeg fik lov til at få denne her bemærkning. Jeg synes ikke, det kan være rigtigt, at denne her andenbehandling skal afsluttes med, at ministeren giver en faktisk forkert fremstilling af sagen over for Folketinget.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Så er det jo rart, at jeg kan sige til hr. Keld Albrechtsen, at der ikke skete noget på Nordsøen af noget større karakter, før vi kom frem til 1982. Det ved hr. Keld Albrechtsen, og det er derfor, vi bruger den periode til at regne på. Det var jo der, man begyndte at foretage sig noget på Nordsøen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende lovforslag nr. L 48:

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund (Implementering af aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og A.P. Møller - Mærsk A/S om efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund).

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Det Energipolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Der foretoges dernæst afstemning vedrørende lovforslag nr. L 62:

Forslag til lov om ændring af kulbrinteskatteloven og lov om ansættelse og opkrævning m.v. af skat ved kulbrinteindvinding. (Ændringer af skattelovgivningen, som er lagt til grund for aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevillingen af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund).

Ændringsforslag nr. 1, 2-5 og 6 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Referat af Folketingets 3. behandling af L 48 den 19. december 2003

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Tredje behandling af lovforslag nr. L 48:

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund. (Implementering af aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og A.P. Møller - Mærsk A/S om efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund). Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen). (Fremsat 5/11 2003. Første behandling 12/11 2003. Betænkning 11/12 2003. Anden behandling 16/12 2003. Tillægsbetænkning 18/12 2003).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 96 stemmer (V, S, DF, KF, RV og KD) mod 10 (SF og EL).

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Kl. 14.50

Referat af Folketingets 3. behandling af L 62 den 19. december 2003

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Tredje behandling af lovforslag nr. L 62:

Forslag til lov om ændring af kulbrinteskatteloven og lov om ansættelse og opkrævning m.v. af skat ved kulbrinteindvinding. (Ændringer af skattelovgivningen, som er lagt til grund for aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevillingen af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund). Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand). (Fremsat 5/11 2003. Første behandling 12/11 2003. Betænkning 11/12 2003. Anden behandling 16/12 2003. Tillægsbetænkning 18/12 2003).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 98 stemmer (V, S, DF, KF, RV og KD) mod 8 (SF og EL).

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

L 62

► Bilag

Besvarelse af spørgsmål nr. 1 - 9 vedrørende L 48 (Lov om ændring af lov om anvendelse af Danmarks Undergrund) stillet af Det Enerkipolitiske udvalg.

Spørgsmål 1:

"Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 23. oktober 2003 fra Danmarks Fiskeriforening, jf. L 48 – bilag 2."

Svar:

Danmarks Fiskeriforening har i sit høringssvar af 23. oktober 2003 benyttet anledningen til generelt at tilkendegive sin utilfredshed med den ordning, der gælder for kompensation til fiskerierhvervet for de begrænsninger, der måtte forårsages af olie- og gasaktiviteterne i Nordsøen.

Forslaget til lov om ændring af undergrundsloven omhandler ikke ændringer i vilkårene for de tekniske og miljømæssige aspekter af olie- og gasaktiviteterne i Nordsøen.

Alle konkrete aktiviteter i forbindelse olie- og gasefterforskning og -produktion skal fortsat godkendes efter gældende lovgivning. Projekter skal blandt andet godkendes efter reglerne i undergrundsloven. Hvis et projekt må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad, vil godkendelsen af projektet blive givet på baggrund af en vurdering af de miljømæssige konsekvenser gennem en VVM-procedure.

Jeg har fra Fødevarerministeriet indhentet følgende oplysninger i relation til muligheder i lovgivningen for at sikre erstatning for dokumenterede tab:

"Efter Fiskerilovens kapitel 15 kan der kun udstedes tilladelse til aktiviteter på fiskeriterritoriet i saltvandsområder, når der er taget stilling til spørgsmålet om erstatning til erhvervsfiskeriet på stedet, der er indledt forhandlinger om eventuel erstatning mellem den der gennemfører foranstaltningen og erhvervsfiskerne eller spørgsmålet om eventuel erstatning er henvist til afgørelse ved et nævn, der er nedsat i henhold til loven.

Der eksisterer således muligheder i lovgivningen til at sikre erstatning for dokumenterede tab. Forhandlingerne føres normalt af Danmarks Fiskeriforening."

Spørgsmål 2:

"Kan ministeren oplyse, hvilke ordninger fiskerne har i England, Norge og Holland, samt hvilken dokumentation der foreligger om off shore-industriens indvirkning på fiskeriet i den danske del af Nordsøen?"

Svar:

Fødevarerministeriet har over for mig oplyst, at der ikke eksisterer en samlet viden om de ordninger, fiskerne måtte have i England, Norge og Holland. Hertil kommer, at sådanne mulige ordninger eventuelt vil være af privatretlig karakter.

For så vidt angår spørgsmålet om dokumentation for off shore-industriens indvirkning på fiskeriet henvises til "Rapport om Miljøpåvirkninger og Fiskeriressourcer", udgivet af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, 2002, fra Udvalget om Miljøpåvirkninger og Fiskeriressourcer. I rapporten præsenteres den foreliggende viden om betydningen af de faktorer, der udover fiskeriet påvirker udviklingen i fiskebestandene, og som har betydning for fisk som fødevarer.

Spørgsmål 3:

"Kan ministeren oplyse, hvor lang perioden for tilladelse til indvinding normalt er dels i Nordsøen og England og dels internationalt?"

Svar:

Internationalt er der stor forskel på, hvor lange perioder indvindingskoncessioner udstedes for. Det mest almindelige er dog ganske lange perioder på 25, 30 eller helt op til 50 år.

For så vidt angår indvindingsperioden for norske felter, kan det oplyses, at på Ekofisk feltet løb den oprindelige tilladelse, der blev givet i 1965, frem til 2011. I forbindelse med myndighedernes godkendelse af store nye investeringer på feltet, blev det i 1994 besluttet at forlænge tilladelsen til 2028.

I Norge har tilladelser i øvrigt som hovedregel en længde på indtil 30 år, men kan i særlige tilfælde være indtil 50 år. Herudover har det norske Olje- og Energidepartement efter ansøgning fra rettighedshaveren mulighed for, når særlige grunde tilsiger det, at forlænge tilladelsen herudover. En lignende mulighed findes i England, hvor et felt kan have en så lang levetid, at produktionen vil række ud over den pågældende indvindingstilladelses varighed. I sådanne tilfælde kan tilladelsen forlænges.

Længerevarende indvindingsperioder og muligheder for forlængelse heraf afspejler det behov, der er for langsigtede planlægningshorisonter hos producenterne af olie og gas, både i Nordsøen og internationalt. Virksomheder af denne art kan ikke forventes at ville investere de betydelige beløb, der er nødvendige, medmindre de kender de økonomiske og andre vilkår herfor. Følgelig er de perioder, der tildeles til indvinding, også i andre lande af en lignende længde.

Spørgsmål 4:

"Hvad er begrundelsen for, at ministeren ønsker hjemmel til i særlige tilfælde at meddele nye tilladelser til efterforskning og indvinding, der er af længere varighed end 50 år?"

Svar:

Som følge af aftalen med A.P. Møller - Mærsk er der aktuelt behov for at kunne forlænge gældende tilladelser til efterforskning og indvinding af olie og gas ud over 50 år. Selvom der er indgået en ny aftale, er der teknisk set tale om en forlængelse af bevillingen.

Derudover vil der også fremover kunne vise sig behov for at udstede nye tilladelser af længere varighed end de 30 år, det for tiden er muligt, eller at forlænge gældende tilladelser ud over 50 år. Der tænkes især på tilfælde, hvor det forudses, at indvindingen på grund af f.eks. teknologiske fremskridt kan opretholdes i en længere periode, end det hidtil har været muligt

Spørgsmål 5:

"Det bedes oplyst, om den ønskede udvidede hjemmel til ministeren giver anledning til en ændret procedure, således at undergrundslovens vidtgående beføjelser til ministeren skærpes, og at Folketinget i højere grad inddrages i beslutningsprocessen."

Svar:

Forlængelser med henblik på indvinding af kulbrinter har efter de gældende bestemmelser kunnet meddeles af Energistyrelsen for en periode på 30 år.

Efter lovændringen vil forlængelser af kulbrintetilladelser kunne medføre, at det samlede tidsrum for en tilladelse overstiger 50 år. I sådanne tilfælde vil sagen efter lovændringen blive forelagt for Det Energipolitiske Udvalg, inden forlængelsen gives.

Der sker i øvrigt ikke nogen ændringer i de regler, der nu gælder for inddragelse af Folketinget i forbindelse med meddelelse af nye tilladelser.

Spørgsmål 6:

"Med henvisning til svar på spørgsmål 4 og 5, jf. L 48 – bilag 8, bedes det oplyst, om svarene kan fortolkes og konkretiseres således, at de bevillingshavere i Nordsøen – der tilslutter sig samme aftaleregler, som bliver gældende for A.P. Møller – Mærsk – får en generel ret til en forlængelse af den gældende tilladelsesperiode på op til 50 år eller derover."

Svar:

Som det fremgår af regeringens forslag til ændring af kulbrinteskatteloven (L 62), kan andre selskaber vælge at overgå til beskatning på de samme vilkår som følger af aftalen af 29. september 2003.

Overgang til beskatning på de nye vilkår er ikke automatisk sammenkædet med en ret til forlængelse af en allerede eksisterende tilladelse.

Spørgsmål 7:

"Ministeren bedes konkretisere ved eksempler, hvad det er for "behov" der kan begrunde, at nye tilladelser skal kunne gives af ministeren for en længere periode på op til eller udover 50 år."

Svar:

Udstedelse af en ny tilladelse med længere varighed, end det i dag er muligt at give, vil kunne komme på tale, hvis den skal afløse en eksisterende tilladelse med en igangværende indvinding, der forventes at fortsætte i en længere periode, f.eks. på grund af nyudviklede indvindingsforbedrende metoder.

Spørgsmål 8:

Er ministerens svar vedrørende olieaftalen afstemt med koncessionshaveren A.P. Møller - Mærsk, og hvis ikke, er der så risiko for, at uenighed med ministeren fra koncessionshavers side om f.eks. forudsætninger i aftalen som tolket i besvarelserne vil kunne føre til en voldgift?

Svar:

De besvarelser jeg har afgivet til Folketinget i relation til olieaftalen, er ikke forud for besvarelsen til Folketinget blevet sendt til A.P. Møller - Mærsk. I lighed med andre har A.P. Møller - Mærsk efterfølgende kunnet holde sig orienteret på Folketingets hjemmeside.

Svarene er afgivet i overensstemmelse med den indgåede aftale. Skulle der opstå uenighed mellem parterne om fortolkning af aftalens bestemmelser og der ikke kan nås til enighed er det aftalt, at en sådan uenighed afgøres ved voldgift.

Spørgsmål 9:

Vil ministeren oplyse, under hvilken form partiet Venstre blev informeret under forhandlingerne om olieaftalen med A.P. Møller Mærsk og i forbindelse med regeringens godkendelse af aftalen, jf. Venstres ordfører Kim Andersens udtalelser ved 2. behandling af L 48 og L 62?

Svar:

Jeg kan bekræfte, at der er et udmærket samarbejde mellem regeringspartierne. Det har også været tilfældet i denne sag.

Betænkning afgivet af Det Energitpolitiske Udvalg den 11. december 2003

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund

(Implementering af aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og A.P. Møller – Mærsk A/S om efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund)

[af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen)]

1. Ændringsforslag

Økonomi- og erhvervsministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 5. november 2003 og var til 1. behandling den 12. november 2003. Lovforslaget blev efter 1. behandling henviset til behandling i Det Energitpolitiske Udvalg.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 6 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og økonomi- og erhvervsministeren sendte den 13. oktober 2003 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 12. Den 5. november 2003 sendte økonomi- og erhvervsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Sammenhæng med andre lov- og beslutningsforslag

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med beslutningsforslag nr. B 7 om indgåelse af aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund og med lovforslag nr. L 62 om ændring

af kulbrinteskatteloven og lov om ansættelse og opkrævning m.v. af skat ved kulbrinteindvinding. (Ændringer af skattelovgivningen, som er lagt til grund for aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund). Dette lovforslag har været behandlet i Skatteudvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Danmarks Fiskeriforening. Økonomi- og erhvervsministeren har skriftligt kommenteret henvendelsen over for udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 7 spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (V, S, DF, KF, RV og KD) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget bemærker, at Socialdemokratiet har lagt et stort arbejde i at få belyst alle fordele og ulemper ved Nordsøaftalen. Det er naturligvis afgørende at kende alle aspekter af en så vigtig aftale.

AX005892

Schultz Grafisk

Socialdemokratiet har fra starten argumenteret for en samlet aftale, der forlænger bevillingen og sikrer en højere statslig andel af gevinsterne. Socialdemokratiets kritikpunkter knytter sig primært til kompensationsbestemmelsen.

Aftalen vil uden tvivl medføre et større statsligt provenu frem til 2012 end en fortsættelse af det eksisterende regelsæt. Den hidtidige eneretsbevilling til A. P. Møller – Mærsk A/S udløber den 8. juli 2012. Eneretsbevillingen er med aftalen forlænget med 30 år frem til 8. juli 2042.

Socialdemokratiet er tilhænger af en aftaleløsning med bevillingshaveren, hvis den kan sikre staten en andel af værdien af olie- og gasforekomsterne i Danmarks undergrund, som afspejler, at undergrunden tilhører den danske befolkning. Socialdemokratiet har også været indstillet på at forlænge koncessionen som et led i en samlet aftaleløsning.

I de kontakter, der har været mellem Socialdemokratiet og regeringen under forhandlingsforløbet, har vi således tilsluttet os en aftaleløsning, såfremt der kunne nås et tilfredsstillende resultat. Alle kontakter har været mundtlige, og uden at der på noget tidspunkt er udleveret materiale, som kunne danne baggrund for en substansmæssig vurdering af forhandlingernes indhold.

Desværre har regeringen valgt at afslutte forhandlingerne med indgåelse af en egentlig aftale, hvor Folketinget enten skal tilslutte sig aftalen i dens helhed eller forkaste hele aftalen.

Socialdemokratiets vurdering af aftalen er – efter en nøje gennemgang med et stort antal spørgsmål i Folketingets Energipolitiske Udvalg og Folketingets Skatteudvalg:

- Arkitekturen og opbygningen af regelsættet for kulbrinteindvindingen er i sit hovedindhold tilfredsstillende og følger de hovedretningsslinjer, som var anbefalet af Socialdemokratiet. Dog havde vi ønsket en aftale med virkning allerede fra indkomståret 2003.
- Det er tilfredsstillende, at staten allerede fra starten opnår en 20 pct.-andel af overskuddet.
- Det er tilfredsstillende, at kulbrinteafdraget nedsættes fra 250 pct. til 30 pct.
- De aftalte overgangsordninger forekommer meget gunstige for DUC.
- En fast kulbrinteskattesat på 52 forekommer meget gunstig ved store indvindinger. Ingen kan med nogen sikkerhed forudsige udviklingen frem til 2042.

- Det er utilfredsstillende, at staten ikke indgår på lige fod som bevillingshaver med 20 pct. som i øvrige danske koncessioner.
- Det er endvidere utilfredsstillende, at staten først bliver medejer af DUC fra 2012 med de rettigheder og muligheder, som et medejerskab giver i forhold til en overskudsdelingsordning.
- Det er utilfredsstillende, at rørledningsafgiften reelt afskaffes allerede fra 2004, hvor den fuldt ud kan modregnes i kulbrinteskatten.

Aftalens hovedproblem

Bortset fra ovennævnte elementer i aftalen er der to forhold, som er helt afgørende:

For det første

Det har været umuligt under udvalgsbehandlingen at skabe sig et tilstrækkeligt grundlag for at vurdere de samlede konsekvenser af aftalen mellem regeringen og A. P. Møller – Mærsk A/S.

Det er ikke en opfattelse, som vi står alene med. Vismændene har i deres seneste rapport fra november 2003 udtalt:

»Det er imidlertid uafklaret, om aftalen indebærer en balanceret deling af det økonomiske overskud af olie- og gasreserverne mellem A. P. Møller – Mærsk A/S og samfundet. I princippet tilhører ressourcerne samfundet, og olieselskabet skal have en normal aflønning af den investerede kapital inklusive en risikopræmie i tilknytning til udnyttelse af rettighederne. *De oplysninger, der er offentliggjort i forbindelse med indgåelse af aftalen, gør det ikke muligt at vurdere, om dette er tilfældet i den indgåede aftale.*« (Socialdemokratiets fremhævning).

Regeringen har nægtet at give Folketinget de nødvendige økonomiske baggrundsoplysninger, så uafhængige eksperter kan vurdere de økonomiske konsekvenser af aftalen.

Regeringspartierne og Dansk Folkeparti har ligeledes – og helt usædvanligt – nægtet at holde en høring i Folketinget om de økonomiske konsekvenser af aftalen, hvor uafhængige eksperter kunne give deres vurdering af aftalen.

På den baggrund har det bl.a. været umuligt at gennemskue, om de forudsætninger og de sammenligningsscenarier, som regeringen bygger hele sin argumentation på, er realistiske og giver et retvisende billede af aftalen.

For det andet

Mest alvorligt er det dog, at aftalens kompensationsbestemmelse reelt afskaffer Folketingets ret til at udskrive skatter og afgifter helt frem til 2042, såfremt disse ikke er generelle og derfor specifikt belaster kulbrinteindvindingen.

Under udvalgsarbejdet er det oplyst, at kompensationsbeløbet til DUC vil udgøre ca. 40 mia. kr. i løbende priser (22 mia. kr. i nutidsværdi) under regeringens egne forudsætninger. Det indebærer, at såfremt Folketinget vedtager skatte- og afgiftslove, som specielt berører DUC's olie- og gasudvinding i Nordsøen, skal staten kompensere DUC med de 40 hhv. 22 mia. kr., inden der opstår en nettogevinst til samfundskassen.

Mindst lige så alvorligt er det, at kompensationsklausulen er udformet uden nogen sikkerhed for, at vi kan opretholde den forudsatte samfundsmæssige andel fra indvindingen af olie og gas i Nordsøen. Såfremt Folketinget f.eks. ser sig nødsaget til at sænke den generelle selskabsbeskatning, opstår et tab, som ikke kan kompenseres. Folketinget vil ikke i den situation kunne forhøje kulbrinteskatten for at sikre sig en uændret andel fra olie- og gasindvindingen, uden at der kan rejses krav om fuld kompensation.

Ligeledes afskærer kompensationsbestemmelsen Folketinget fra at hjemtage en rimelig samfundsandel fra olie- og gasindvindingen, såfremt aftalens forudsætninger ændrer sig fundamentalt. Det gælder, uanset om baggrunden er uforudsete store fund i den danske undergrund eller dramatiske ændringer i prisudviklingen på olie og gas frem til 2042.

Selv direkte fejl og huller i den lovgivning, som nu gennemføres, vil der være særdeles begrænsede muligheder for at Folketinget kan rette uden at blive mødt med krav om økonomisk kompensation fra DUC.

Kompensationsbestemmelsen, som den nu er afdækket, indebærer således en helt uacceptabel begrænsning af Folketingets ret til at udskrive skatter og afgifter. Derfor bliver konsekvensen af Folketingets vedtagelse af B 7, at Folketingets flertal i december 2003 med sin beslutning vil indskrænke kommende Folketings handlemuligheder helt frem til 2042. Reelt sættes borgernes stemmeafgivning ud af kraft på dette område i de kommende 39 år.

Aftalen skal notificeres og tiltrædes af Europa-Kommissionen. Der vil i den forbindelse være væsentlige spørgsmål omkring såvel koncessionsdirektivet (der hviler på princippet om frit udbud af koncessioner, dog med en dansk særregel om adgang til forhåndsforhandlinger med de nuværende bevillingshavere) som konkurrence- og statsstøtteregele. Kommissionen vil spørge, om der i aftalen er en særlig favorisering af en dominerende dansk virksomhed.

På den baggrund er Socialdemokratiet nået frem til følgende konklusioner:

Socialdemokratiet vil stemme imod beslutningsforslag nr. B 7 om indgåelse af aftale mellem økonomi- og erhvervsministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund.

Det skyldes, at aftalen vil binde kommende Folketing på en uacceptabel måde frem til 2042. Vi kan ikke støtte, at Folketinget begrænses i sin ret til at sikre den del af værdierne i den danske undergrund, som tilhører samfundet. Kompensationsbestemmelsen i aftalen fra den 29. september 2003 indebærer sådanne begrænsninger.

Havde aftalen været indgået uden kompensationsbestemmelsen, ville Socialdemokratiet være indstillet på at støtte en aftale. Vi ser som nævnt klare forbedringer i den indgåede aftale, men også forhold, som vi anser for tvivlsomme og uacceptable. Med kompensationsbestemmelsen forhindres kommende Folketing i at rette op på disse problemer. Den del af aftalen, som omhandler skatter og afgifter, bør hverken reelt eller af principielle grunde få karakter af en egentlig aftale, da der ikke bør pålægges begrænsninger på kommende Folketings ret til at udskrive skatter gennem bindende aftaler.

Socialdemokratiet vil stemme for lovforslag nr. L 62 – kulbrinteskatteloven.

De foreslåede skatteregler er en klar forbedring. Endvidere er de foreslåede skatteregler med et kulbrintefradrag på 30 pct. langt mere robuste imod skattetænkning.

At Socialdemokratiet stemmer for L 62, er ikke udtryk for, at vi er tilfredse med alle forslagens elementer, men derimod en støtte til hovedarkitekturen i lovforslaget, som også er en forbedring af det eksisterende lovgrundlag.

Samtidig undrer vi os over, at regeringen opretholder den eksisterende lovgivning for øvrige koncessionshavere, som man selv under lovbehandlingen har betegnet som åben for skatte-tænkning og med mulighed for skattebegrundede investeringer for at undgå den tilsigtede kulbrinteskate. Det forekommer at være i direkte modstrid med statsministerens løfte om, at skattehuller skal lukkes og lukkes med det samme.

Socialdemokratiet vil stemme for lovforslag nr. L 48 – undergrundsloven.

Socialdemokratiet har fra starten argumenteret for en samlet aftale med A. P. Møller – Mærsk A/S, som indeholder såvel en forlængelse af bevillingen som en højere statslig andel af gevinsterne fra den danske undergrund allerede fra 2004. Socialdemokratiets kritikpunkter knytter sig således ikke til forlængelsen af bevillingen, men til en række af de elementer – især kompensationsbestemmelsen – som vi tager stilling til ved afstemningen om B 7.

Det Radikale Venstres og Kristendemokraternes medlemmer i udvalget støtter den indgåede aftale med A.P. Møller – Mærsk og dermed såvel beslutningsforslag nr. B 7 som lovforslag nr. L 48 og L 62.

Olien i den danske del af Nordsøen er bundet i kalken i mikroskopiske partikler, som det kræver stadig større investeringer og stadig mere avanceret teknologi at udvinde. Det er derfor af afgørende samfundsøkonomisk betydning at få en langsigtet og frivillig aftale, så man undgår en u hensigtsmæssig udnyttelse af olien frem til 2012. Langt den største del af værdierne i Nordsøen indhentes i perioden frem til 2012. Derfor har staten også en stor interesse i at få en aftale nu, så staten kan få en større andel af overskuddet under den nuværende koncession.

Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne baserer deres ja på de forudsætninger, som er fremlagt af den danske regering i forbindelse med behandlingen af de tre forslag, herunder en beregnet andel af overskuddet på 57 pct. til staten frem til 2012 og 67 pct. efter 2012. Hvis disse forudsætninger måtte ændre sig afgørende, agter Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne at benytte de muligheder, som aftalen indeholder, til at genforhandle aftalen.

Det Radikale Venstres medlem af udvalget noterer sig i øvrigt, at alle partier og alle eksperter er enige om, at produktionen af olie i den danske

del af Nordsøen vil toppe inden for en kort årrække. På den baggrund agter Det Radikale Venstre i starten af 2004 at fremsætte et beslutningsforslag for Folketinget om nedsættelse af en national kommission til belysning af de konsekvenser, et fald af olieproduktionen vil få for Danmark, og til at fremkomme med anbefalinger til, hvordan Danmark kan opretholde sin forsyningssikkerhed gennem andre vedvarende energikilder og sikre en sund økonomi, når olieproduktionen i den danske del af Nordsøen falder.

Et *mindretal* i udvalget (SF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil stemme for det stillede ændringsforslag.

Lovforslaget er udelukkende fremsat for at sikre, at aftalen mellem regeringen og A.P. Møller – Mærsk kan gennemføres. Denne aftale, der behandles under beslutningsforslag nr. B 7, er SF imod og henviser derfor til SF's politiske bemærkninger i betænkningen over B 7.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Enhedslisten støtter ikke lovforslaget og opfordrer Folketingets medlemmer til – i fald lovforslaget vedtages – skriftligt og med deres underskrift over for Folketingets formand inden for en frist af 3 søgnedage fra vedtagelsen at begære folkeafstemning om lovforslaget.

Når der indgås en aftale, som vil binde Folketinget frem til 2042, og som indeholder et rent gaveelement fra befolkningen til A.P. Møller – Mærsk og DUC, nemlig en forlængelse af eneretsbevillingen fra 2012 til 2042, så må det være rigtigt, at befolkningen får lejlighed til selv at tage stilling. Befolkningens mulighed for at ændre på aftalen ved at vælge et andet flertal ved et folketingsvalg er jo fjernet.

Hvorfor fremsættes B 7, L 48 og L 62

Hidtil har olien og gassen givet alt for lidt i indtægt til staten. De nuværende regler er ikke gode nok. Ikke mindst er mulighederne for at fradrage udgifter til investeringer alt for store. Erkendelsen af, at staten får for lidt, førte til, at et flertal i Folketinget i februar 2003 krævede en større andel af værdierne. Flertallet pegede først og fremmest på at få ændret den nuværende aftale med A.P. Møller – Mærsk, der er indehaver af bevillinger, som i dag udgør over 80 pct. af indvindingen af olie og gas i den danske del af Nordsøen.

Regeringspartierne var ikke interesserede i at ændre på de nuværende forhold, men blev nødt til at gå med til en vedtagelse, der pålagde regeringen at udarbejde og fremlægge en redegørelse for »de muligheder, der er for – på en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig og afbalanceret måde – at sikre, at staten får en større andel af værdierne i forbindelse med den nuværende og fremtidige udnyttelse af olie- og gasressourcerne i Nordsøen. Det forudsættes herunder, at der samtidig kan ske drøftelser med bevillingshaverne af de koncessioner, der udløber i 2012, med henblik på en mulig forlængelse.«

Økonomi- og erhvervsministeren valgte en lukket strategi for forhandlingerne, og den såkaldte redegørelse kom først efter, at ministeren havde offentliggjort en aftale med A.P. Møller – Mærsk.

Enhedslisten mener ikke, at redegørelsen lever op til folketingsvedtagelsen fra februar. Der belyses ikke egentlige alternativer til regeringens aftale om Nordsøolien, og det er stærkt tvivlsomt, om aftalen giver staten et reelt større udbytte, ikke mindst når det tages i betragtning, at beskatningsretten sættes ud af kraft de næste 40 år.

Og det drejer sig om store beløb, op til 500 mia. kr., jf. B 7 – svar på spm. 1, måske endnu mere.

Lovforslag nr. L 48 skal gøre det muligt at forlænge koncessionen, lovforslag nr. L 62 at ændre skattevilkårene efter de retningslinjer, der ligger i aftalen af 29. september 2003, hvor tiltrædelsen afgøres med beslutningsforslag nr. B 7. I det nedstående uddyber Enhedslisten, hvorfor vi mener, det er til skade for det danske samfund.

Aftalen bygger på et forkert princip

Den indgåede aftale bygger på den opfattelse, at samfundet og A.P. Møller – Mærsk og DUC skal dele værdierne af olien i undergrunden, og glemmer, at olien tilhører samfundet.

De økonomiske vismænd beskriver det principielle om olieudvinding således i deres seneste rapport:

»I princippet tilhører ressourcerne samfundet, og olieselskabet skal have en normal aflønning af den investerede kapital inklusive en risikopræmie i tilknytning til udnyttelse af rettighederne.« (DØR, efteråret 2003, side 100).

Aftalen burde tage udgangspunkt i, at olien tilhører samfundet, og at de, der pumper det op, skal have en rimelig aflønning for at gøre det. Men aftalens princip er, at selskabet ikke bare skal have en aflønning og en risikopræmie, men også har fået en ret til en bestemt andel af værdierne, uanset hvor meget værdierne vokser. Aftalen bygger således på, at staten har afgivet en andel af ejendomsretten til olien i undergrunden, og at der er indført en kompensationsaftale, der skal sikre, at det private selskab under alle omstændigheder opretholder denne andel, uanset hvor meget selskabets aflønning for at pumpe olien op måtte vokse.

Skal et privat selskab og børsen stå over Folketinget

Siden Folketinget vedtog, at samfundet skulle have en større andel af værdierne fra olien i undergrunden, har regeringen sat Folketinget til side. Angiveligt har hensynet til det private selskab og de børssetiske regler fået regeringen til først at føre forhandlingerne i dybeste hemmelighed og uden at inddrage Folketinget eller den nødvendige ekspertise. Dernæst blev aftalen indgået, før Folketinget blev orienteret, angiveligt fordi de børssetiske regler påbyder, at den enighed, der var opnået mellem regeringen og A.P. Møller – Mærsk og DUC, straks skulle udmøntes i en aftale, der kunne undertegnes og offentliggøres, før Folketinget blev taget med på råd.

Regeringen har sat hensynet til et privat selskab og børsen over hensynet til at inddrage Folketinget før indgåelsen af en så principiel og vidtgående aftale med en rækkevidde på 4 årtier. Og naturligvis er de børssetiske regler ikke til hindring for en åben politisk debat og beslutning om principper og vilkår for udnyttelsen af den danske undergrund, men regeringen valgte at lave en aftale uden en forudgående debat i Folketinget. Med denne forhandlingstaktik har regeringen præsenteret Folketinget for en fuldbyrdet kendsgerning, og der er indgået en aftale, der har vist sig fuld af huller, ikke kun forårsaget af regeringens politik, men også fordi for få har haft mulighed for at vurdere aftalen, før den blev indgået. Derfor er det helt uantageligt bare at vedtage regeringens aftale.

Med henvisning til forretningshemmeligheder har regeringen desuden afvist at fremlægge hele grundlaget for de beregninger, der er fremlagt om olieaftalen.

De binder os i 39 år med aftalens kompensationsbestemmelse

Godkendes aftalen, vil Folketing og regeringer være bundet i 39 år. Det følger af aftalens afsnit VI, der lover DUC kompensation for enhver ændring af gældende regler, der er målrettet olieindvindingen i Nordsøen.

Det er en helt usædvanlig bestemmelse.

Folketinget har stillet et spørgsmål, om økonomi- og erhvervsministeren kender til andre lande, der har indgået en tilsvarende aftale, jf. B 7 – spm. 61. Svaret er, at ministeren ikke er bekendt med lande, hvor der er indgået en tilsvarende aftale. Den høring, som mod regeringens ønske blev gennemført, viste dog, at den slags aftaler kendes, nemlig i u-lande og lande med ringe demokratiske traditioner.

Det er en musefældeklause, der ikke kendes fra andre lande, Danmark normalt sammenligner sig med. Danmark bringer sig her på linje med de regler, selskaber kan opnå i »bananrepublikker«.

Og skulle statens andel af indtægterne falde, er der ikke en tilsvarende ret til kompensation. Kompensationen er ensidigt til fordel for DUC.

Det bliver for første gang forbudt ved lov at hæve skatten på olieindvinding

I alle gældende aftaler, inklusive den såkaldte eneretsaftale med A.P. Møller – Mærsk, har staten eksplicit fastholdt sin ubegrænsede ret til at ændre på skatter og andre regler, jf. B 7 – svar på spm. 56, og det er fremgået af debatten i Folketinget, at et tidligere forsøg fra A.P. Møller – Mærsk på at få indført en sådan klausul blev afvist i 1981.

Med aftalen om kompensation ophæves for A.P. Møller – Mærsk og DUC's vedkommende reelt retten til at hæve kulbrinteskatten.

Af svar på L 62 – spm. 93 fremgår, at kulbrinteskatten skal hæves til 80 pct., hvis den fra 2005 skal modsvare kompensationsbeløbet. Sker stigningen fra 2012 eller senere, skal kulbrinteskatten hæves til mere end 100 pct., stigende til det ekstreme over 2.000 pct., hvis en skatteforhøjelse gennemføres med virkning fra 2036, og 6.500 pct. fra 2040. Og skal staten opnå et provenu, der overstiger kompensationen, skal procenterne endnu højere op, hvilket naturligvis er helt urealistisk.

Skatteministeren hævder, at man bare kan tage andre skattemetoder i anvendelse. Som eksempel nævnes i svaret på L 62 – spm. 98, at en ophævelse af fradragsretten for selskabsskat i kulbrinteskatten, en afskaffelse af kulbrintefradraget og en kulbrinteskate på 50 pct. (altså en beskatning på 80 pct. af hele overskuddet) kan give et provenu på ca. 5 mia. kr. frem til 2042, hvis ændringerne gennemføres fra 2006. Også dette er helt urealistisk at gennemføre for så lille et provenu – og allerede efter nogle få år vil heller ikke denne model give et provenu, der overstiger den kompensation, A.P. Møller – Mærsk og DUC får ret til med den indgåede aftale.

Regeringen siger, at A.P. Møller – Mærsk kun ville gå med til aftalen, hvis der blev indgået aftale om en sådan kompensation, der reelt ophæver muligheden for at øge kulbrintebeskatningen. Kompensationsbestemmelsen er prisen for, at A.P. Møller – Mærsk ville indgå »så byrdefuld en aftale«, siger regeringen. Nu er det svært at få øje på det byrdefulde i at indgå en aftale, der frem til 2042 kan give A.P. Møller – Mærsk og DUC et overskud på et trecifret milliardbeløb, jf. B 7 – svar på spm. 1. Selv når regeringen prøver at få beløbet til at syne mindst, erkendes det, at den nye aftale er 12 mia. kr. mere værd for DUC end den eksisterende aftale, jf. B 7 – svar på spm. 21. A.P. Møller – Mærsk og DUC bliver altså – med regeringens ord – 12 mia. kr. rigere på denne aftale, der skulle være en stramning af de økonomiske vilkår.

Regeringen siger, at den nye aftale medfører meget strammere økonomiske vilkår end de eksisterende regler, men af regeringens beregninger fremgår, jf. B 7 – svar på spm. 39, at DUC fra 2004 til 2042 alene må give afkald på en fortjeneste på 4 mia. kr. med de nye regler sammenlignet med en fortsættelse af de eksisterende. 4 mia. kr. er den reelle stramning – et meget beskedent beløb sammenlignet med de gældende regler, alle siger er for slappe og har givet for lidt til staten – og en helt symbolsk betaling for at få videreført eneretten til mere end 80 pct. af de danske olieforekomster og få en kompensationsaftale, der binder regeringer og Folketing i de kommende 39 år.

Og disse symbolske 4 mia. kr. kan hurtigt forsvinde. Opdages der et skattehul, kan det med stor sandsynlighed ikke lappes. Det fremgik af Folketingets høring om aftalen og det efterføl-

gende åbne samråd, at et forsøg på at lukke et hul i f.eks. loven om kulbrinteskate, vil udløse et krav om kompensation, så hullet reelt ikke kan lukkes. Netop erfaringerne med den eksisterende kulbrinteskate, der viste sig at være stort set værdiløs, burde tilsige, at man ikke laver en aftale, der forhindrer lukning af skattehuller.

Domstolene er sat ud af kraft

Ikke alene er aftalen indgået uden på forhånd at inddrage Folketinget. Aftalen er også skruet sådan sammen, at tvister om aftalens indhold ikke kan indbringes for domstolene, men skal afgøres af en voldgift uden mulighed for at anke afgørelsen.

Flere eksperter har om kompensationsaftalen sagt, at den er meget svær at forstå. Det kan derfor siges med sikkerhed, at der vil opstå alvorlige fortolkningsproblemer, men med aftalen er det sikret, at fortolkningsproblemer ikke kan behandles ved de normale domstole. Afgørelsen af uenigheder skal overlades til voldgift, hvor »retsforhandlingerne« foregår bag lukkede døre, og hvor der ikke er mulighed for at anke afgørelsen.

Aftalen blokerer for miljøpolitik

Det er klokkeklart, at en række miljøtiltag forhindres af kompensationsaftalen. F.eks. svarer regeringen, at hvis kulbrintevirksomheder skal betale CO₂-afgift, som alle andre borgere og resten af erhvervslivet gør det, vil det udløse krav om kompensation.

Brug af afgifter til at minimere miljøproblemer i forbindelse med olieproduktion bliver også stoppet med aftalen. F.eks. vil et forsøg på at indføre en afgift for at minimere forurening med borslam og forurening af de store mængder vand, der bruges i forbindelse med olieudvinding, udløse en kompensation, da en sådan afgift naturligvis vil give et overskud, så længe der er en forurening, der skal nedbringes. Og bliver der et overskud til staten, skal A.P. Møller – Mærsk og DUC have pengene igen.

Energipolitisk lægger aftalen op til at øge indvindingen af olie og gas på kort sigt. Det er efter Enhedslistens mening ikke den rigtige strategi, hvis Energistyrelsens forudsigelser om de tilgængelige oliereservers omfang holder. En bedre strategi kunne være en langsommere ophentningstakt, der gav det danske samfund en længe-

re periode med en større andel af selvforsyning med olie og dermed mere tid med stabile forhold til at omstille energiforsyningen i landet til en situation, hvor udbuddet af olie er begrænset, og hvor afhængighed af olie kan udgøre en stor økonomisk belastning for samfundet.

Statens merfortjeneste med aftalen er meget tvivlsom

Regeringen siger, at aftalen medfører en ekstra fortjeneste til staten sammenlignet med de gældende regler på 31 mia. kr. Det er i sig selv et beskedent beløb sammenlignet med de store værdier, der ligger i Nordsøens undergrund. Ved nærmere eftersyn er beløbet tilmed meget mindre, fordi de 21 mia. kr. henføres til en påstået merproduktion ved at lade A.P. Møller – Mærsk eneret fortsætte i yderligere 39 år. Kun 9,7 mia. kr. kan henføres til strammere skatteregler.

Regeringen begrundede den ekstra produktion af olie med, at ved at lade A.P. Møller – Mærsk fortsætte, vil der ske en mere hensigtsmæssig udvikling af investeringerne og produktionen sammenlignet med et forløb, hvor der kommer en ny operatør fra 2012. Naturligvis kan det medføre en mindre afbrydelse af produktionen ved et skifte til en anden operatør, selv om det helt sikkert vil være til både A.P. Møller – Mærsk og DUC's og den nye operatørs fordel at indgå en aftale om en overtagelse, der sikrer en fortløbende produktion.

Regeringens hovedargument for, at produktionen vil blive mindre med en ny operatør, er, at DUC ikke vil investere så meget op til 2012. Regeringen mener, A.P. Møller – Mærsk og DUC vil begynde at lukke borer uden at foretage de investeringer, der kan sikre en større udnyttelse af olien, hvis det ekstra udbytte først kommer efter 2012. Det er en påstand, der er mere præget af politik end af argumenter.

For det første strider påstanden om, at DUC vil investere mindre, mod regeringens påstand om, at olieselskaberne vil investere for at undgå at betale kulbrinteskate.

For det andet kan A.P. Møller – Mærsk og DUC indgå en aftale med staten eller den nye koncessionshaver om overtagelse af de investeringer, der foretages op til 2012. Når der efter regeringens mening er over 20 mia. kr. at tjene på det, vil en sådan aftale naturligvis blive indgået.

For det tredje giver lovgivningen mulighed for at styre produktionen. Undergrundslovens § 10 siger, at »efterforskning og indvinding skal finde sted på en forsvarlig og hensigtsmæssig måde og således, at spild af råstoffer undgås«. A.P. Møller – Mærsk og DUC må således ikke suge olien op på en sådan måde, at en del, der ellers kunne indvindes, går til spilde. Og i samme lovs § 15, stk. 2, står: »Såfremt hensynet til en forsvarlig og hensigtsmæssig indvinding taler herfor eller tungtvejende samfundsmæssige hensyn nødvendiggør dette, kan energiministeren foretage ændringer af godkendte indvindingsplaner og regulere indvindingen.«

Der er således mulighed for at gribe ind og sikre en produktion, der langsigtet giver det optimale udbytte. Regeringen svarer da også Folketinget, at den forventer, at bevillingshaverne lever op til lovgivningens krav, jf. B 7 – svar på spm. 113, og anfører, at overtrædelse af undergrundsloven samt påbud eller vilkår kan indebære »bøde- eller fængselsstraf, ligesom økonomi- og erhvervsministeren kan tilbagekalde en tilladelse«, jf. B 7 – svar på spm. 116.

Hvis disse bestemmelser ikke er nok til at sikre en regulering, der er optimal, må det konstateres, at en opgave som forsvarlig udnyttelse af olieressourcerne ikke kan overlades til private. Stramningen af skattereglerne, der vurderes til 9,7 mia. kr., er meget lidt, når det sættes i forhold til et årligt tab i disse år på ca. 5 mia. kr., hvis de danske regler skulle være på linje med de norske.

Desuden hører det med i vurderingen,

- at aftalen sænker marginalskatten på indtjeningen i Nordsøen. Det vil sige, at med stigende oliepriser kan de gamle regler vise sig at give en større fortjeneste end aftalen, særlig hvis kulbrinteskatten revideres, så den kommer til at virke efter hensigten (hvilket kan gøres nu og under alle omstændigheder ville ske efter 2012, hvis ikke aftalen om forlængelse bliver godkendt),
- at regeringen fraskriver samfundet muligheden for at hæve beskatningen, hvis der bliver brug for det af den ene eller den anden grund,
- at aftalen blokerer for miljøtiltag eller gør dem økonomisk dyrere for samfundet.

Der er således intet belæg for at kalde aftalen for en økonomisk god aftale.

Sænkes selskabsskatten, vokser DUC's overskud

De seneste års erfaring viser, at skattekonkurrencen mellem landende presser selskabsskatten ned i de enkelte lande. Argumentet er, at når andre lande sætter selskabsskatten ned, må vi følge med, for ellers flytter virksomhederne til udlandet. Dette argument kan diskuteres, men det holder under ingen omstændigheder med hensyn til olieindvindingen i den danske undergrund: Den kan pr. definition ikke flyttes ud af landet. Derfor burde det i aftalen stå, at enhver nedsættelse af selskabsskatten modsvares af en tilsvarende forhøjelse af kulbrinteskatten eller lignende. Men aftalens kompensationsbestemmelse betyder, at DUC's beskatning skal sænkes, så statens forholdsmæssige andel af olieindtægterne bliver mindre, hvis virksomhederne på land får en skattelettelse via en nedsættelse af selskabsskatten.

Der står i aftalen, at hvis en nedsættelse af selskabsskatten finansieres fuldt ud af erhvervslivet selv, så skal DUC acceptere f.eks. en forhøjelse af kulbrinteskatten, men i virkelighedens verden står det klart, at selskabsskatten vil blive sat ned i løbet af de kommende år, og at der vil blive tale om en reel skattelempelse for erhvervslivet. Derfor kan det siges med sikkerhed, at statens andel af olieindtægterne bliver mindre end det, regeringen hævder i argumentationen for aftalen.

Kulbrinteskatten duer ikke, siger regeringen

Regeringen bruger megen energi på at sige, at kulbrinteskatten ikke virker. Det har venstrefløjen sagt i årevis. Der er mindst to store problemer: For det første er kulbrintefradraget på 250 pct. alt for højt. Den størrelse gør, at samfundet mere end betaler alle investeringerne, men som beregningerne viser, vil kulbrinteskatten trods alt indbringe et væsentligt milliardbeløb i de kommende år – på trods af kulbrintefradraget. Men her peger regeringen på det andet problem: Fradraget er så stort, at virksomhederne kan investere sig ud af kulbrinteskatten, altså investere mere end nødvendigt for at opnå en given produktion.

Da alle investeringer forud skal godkendes af myndighederne, og da investeringer, der kun har skattetænkning som formål, kan underkendes, burde myndighederne kunne stoppe en sådan omgåelse af kulbrinteskatten. Hvis ikke, er der klart tale om et skattehul, som der bør sættes ind over for.

Regeringen erkender, at kulbrinteskatten kan laves om, uden at der indgås nogen aftale herom: »Jeg kan bekræfte, at et flertal i Folketinget her og nu kan vedtage en isoleret reduktion af kulbrintefradraget«, siger skatteministeren i L 62 – svar på spm. 65.

I stedet for at bruge den dårlige kulbrintelov som argument for at lave en aftale, der rækker 39 år frem, kunne regeringen blot tage initiativ til at ændre loven, så den virker efter den oprindelige hensigt, og få stoppet for skattetænkning.

Transfer pricing – de kan unddrage sig akkurat som Coca Cola og McDonald's

De kan slippe, ligesom McDonald's og de andre multinationale i årevis er sluppet for at betale skat eller har betalt alt for lidt.

Skatteministeriets eget udvalg pegede allerede for 2 år siden på det ønskelige i at skærpe lovgivningen om transfer pricing og den mulighed, parterne i DUC ville have for at undgå eller få reduceret kulbrinteskatten ved at flytte kulbrinteindkomster over i selskaber, der kun er underlagt almindelig selskabsskat. Først da pressen satte fokus på dette hul, har ministeren taget initiativ til at lukke det, men der er fortsat huller.

Hele mekanismen i lovgivningen mod transfer pricing går ud på at sikre, at transaktioner mellem forbundne selskaber sker til markedspriser og ikke til over- eller underpriser, så der reelt flyttes penge fra ét selskab til et andet med henblik på at spare skat. Problemet er bare, at det i mange tilfælde er svært at kontrollere, hvad der er markedsprisen. Akkurat som det er svært at konstatere en markedspris på Nescafé og den sirup, der indgår i produktionen af Coca Cola – hvilket givet er årsagen til, at Nestlé og Coca Cola ikke eller kun sjældent betaler skat – så er det svært at kontrollere prisen på de ydelser, DUC køber af forbundne selskaber som f.eks. Mærsk Olie og Gas A/S. Myndighederne har ikke en reel chance for at dokumentere, at en pris for knowhow, f.eks. om, hvordan man borer vandret, eller for specialiseret udstyr, er sat for højt. Dermed kan olieindkomst flyttes ud af kulbrinteselskabet og dermed væk fra kulbrintebe- skatning. En anden metode er at flytte udgifter ind i kulbrintevirksomheden, f.eks. uddannelse af personale, der senere skal arbejde i en anden forbunden virksomhed. På den måde opnås et ekstra fradrag, nemlig fradraget i kulbrintebe-

skatningen, så udgiften ikke bare giver et skattefradrag på 30 pct., men på over 70 pct.

Trods mange spørgsmål til skatteministeren er der ikke kommet nogen løsning på disse problemer.

Man kan desuden spørge, om der er andre huller, som vi endnu ikke har opdaget. Og hvis ovennævnte hul og eventuelle nye huller først lykkes efter, at Nordsøaftalen er godkendt, vil en sådan lovgivning udløse kompensation. Økonomi- og erhvervsministeren siger i B 7 – svar på spm. 10: »Hvis det eksempelvis besluttet yderligere at stramme kulbrinteskatten, vil det gælde for alle – også for DUC-selskaberne. Men DUC-selskaberne vil kunne opnå kompensation i henhold til aftalen herom«.

Skattehullet, de ikke vil lukke

I lyset af de aktuelle skatteskandaler, bl.a. det skattehul, TDC benytter, har statsministeren lovet at lukke ethvert skattehul, lige så snart det opdages. Trods flere spørgsmål fra Folketinget har det ikke været muligt at få en klar udtalelse om, hvorvidt hullet i kulbrinteskatten vil blive lukket. Der henvises til, at problemet løses med aftalen med A.P. Møller – Mærsk og DUC gennem nedsættelsen af kulbrintefradraget.

Ud over at nedsættelsen af kulbrintefradraget – som nævnt ovenfor – ikke løser alle problemer, er der fortsat 25 selskaber i den danske del af Nordsøen, der stadig har gavn af det store fradrag, fordi ændringen af kulbrinteskatten kun gælder A.P. Møller – Mærsk og DUC. Det har ikke været muligt at få et klart svar på, om en sådan ændring vil komme, eller om lukningen af dette hul er omfattet af regeringens skattestop og hullet dermed skal forblive åbent. Regeringen siger, den vil forhandle med de andre selskaber, men i givet fald vil en lukning af hullet komme til at koste en pris i en sådan aftale – som det allerede er sket med hensyn til A.P. Møller – Mærsk og DUC.

Aftalen betyder under alle omstændigheder et højere afkast til DUC

Ved vurderingen af olieselskabernes fortjeneste ser man på den risikopræmie, selskaberne opnår. Risikopræmien er den del af fortjenesten, der ligger ud over den, man risikofrit kan opnå ved f.eks. at investere i en statsobligation, altså

en betaling for den risiko, selskabet løber ved at gennemføre en given investering.

Det er vurderingen i det notat, regeringen har lavet: »Rentabilitetsanalyser af olie- og gasaktiviteterne i den danske del af Nordsøen«, jf. B 7 – bilag 2, at dansk industri i almindelighed får en risikopræmie på 5 pct. Præmien svinger mellem forskellige brancher, og en analyse af en række virksomheder inden for oliebranchen tyder på en risikopræmie på 60 pct. af den gennemsnitlige, svarende til en risikopræmie på 3 pct. Oliebranchen er altså ikke så risikabel som andre brancher.

Økonomiministeren skrev i sin redegørelse til Folketinget vedrørende Nordsøen side 5: »I dag har man langt højere kendskab til ressourcerne i den danske del af Nordsøen, end da eneretsbevilningen blev tildelt i 1962, hvilket taler for en lavere risikopræmie til de involverede selskaber i fremtiden.« Det er helt korrekt, men den indgåede aftale indbærer blot det modsatte: Risikopræmien vil stige.

I økonomi- og erhvervsministerens B 7 – svar på spørgsmål 90 står, at »oliebranchen for perioden 1962-2003 i gennemsnit (har) haft et krav til risikopræmien svarende til ca. 3 pct. DUC's historiske risikopræmie har i perioden ligget på ca. 5 pct. og således ca. 2 procentpoint over det gennemsnitlige krav til risikopræmien i oliebranchen.«

DUC's risikopræmie har frem til i dag været næsten den dobbelte af oliebranchens gennemsnit. Og da risikoen i dag er betydelig mindre end i 1962 og årene efter, bør den accepterede risikopræmie, som ministeren selv er inde på, forventes at falde. Men regeringens aftale med A.P. Møller – Mærsk medfører, at risikopræmien stiger, nemlig til ca. 7 pct. for perioden 2004-2042, jf. L 62 – svar på spm. 32.

Fra allerede at ligge langt over den gennemsnitlige risikopræmie i olieindustrien viser regeringens egne beregninger af konsekvenserne af den indgåede aftale, at risikopræmien vil stige fra 5 til 7 pct. – stik imod det, regeringen har sagt den vil tilstræbe.

Denne åbenlyse modsætning er ministeren netop blevet opmærksom på. Derfor er der nu udsendt et manipuleret regnestykke. I stedet for at se på hele den foregående periode (1962-2003) vil økonomi- og erhvervsministeren nu

bruge perioden 1983-2003 som sammenligningsgrundlag, jf. B 7 – svar på spm. 106. Uden i øvrigt at fremlægge forudsætningerne for denne beregning sættes risikopræmien til ca. 8 pct. – hvorefter det ønskede fald kan konstateres.

Dette er ikke mindre end en manipulation. Regeringen vil altså ikke medtage den periode, hvor der virkelig var en risiko, i bedømmelsen af størrelsen af en rimelig risikopræmie. Men – for at være lidt ironisk – det svarer til, at man nu accepterer en endnu højere risikopræmie for perioden frem til 2042, hvor den største risiko er, at der kommer mere olie end forudset.

På samme måde manipuleres der med skøn over den gennemsnitlige forrentning for perioden 2004-2042. Udgangspunktet for disse beregninger er den såkaldte terminalværdi eller den aktivmasse, DUC har bogført ultimo 2003. Jo større terminalværdi, jo lavere bliver forrentningen målt i procent. Og selv om DUC's aktivmasse forventes bogført til 30 mia. kr. med udgangen af 2003, siger regeringen, at aktivmassen er det dobbelte af det bogførte. Denne fordobling har den effekt, at beregningerne af det årlige afkast for DUC i årene 2004-2042 kommer ned på et niveau, som regeringen mener at kunne forsvare: et afkast på 9-10 pct. ud over inflationen. Hvis regeringen havde holdt sig til det, DUC selv bogfører aktivmassen til, var resultatet blevet en gennemsnitlig årlig forrentning (efter inflation og skat) på ca. 28 pct., jf. B 7 – svar på spm. 96.

Regeringens underkendelse af DUC's regnskab, når det gælder den bogførte værdi af aktiverne, bygger desuden på en fejlagtig antagelse: »Hertil kommer, at værdien af aktiverne naturligvis må ses i forhold til, hvilken forventet fremtidig indtjening de kan generere«, jf. »Samfundsøkonomien i aftalen«, jf. B 7 – bilag 130 side 15. Det betyder, at jo mere indtjeningen stiger, jo højere skal man værdisætte investeringen i startåret, hvorefter den beregnede forrentning bliver lavere. Det er naturligvis noget sludder at lave en forudsætning, hvorefter en stigende indtjening giver en faldende forrentning. Har man ikke et bedre tal, må man holde sig til den bogførte værdi i det regnskab, der i henhold til loven skal være retvisende. Men gør man det, får regeringen et resultat, den ikke kan lide. Derfor de mange krumspring.

A.P. Møller – Mærsk vil gerne betale mere, end regeringen kræver

A.P. Møller – Mærsk har netop fået en licens til at bore efter olie i den norske del af Nordsøen. Sammen med Hydro er der undertegnet en licens i et område lige nord for den danske del af Nordsøen. Der er tale om et felt med en geologisk struktur, der er meget lig den, der er i det danske område 30-50 km sydligere. Aftalen er indgået, selv om der ikke er nogen garanti for, at der er olie (i modsætning til den danske koncession, hvor olien for længst er konstateret og allerede udnyttet), og selv om den norske beskatning er skarpere end den, der er aftalt mellem regeringen og A.P. Møller – Mærsk.

Det kan heraf konkluderes, at A.P. Møller – Mærsk er parat til at acceptere vilkår, der er betydelig ringere end dem, den danske regering har været villig til at give A.P. Møller – Mærsk.

Vismændenes betragtninger

De økonomiske vismænd har gennem flere år talt for, at staten skulle have en større andel af indtægterne fra Nordsøen.

I den seneste redegørelse, »Dansk Økonomi – Efterår 2003« siger vismændene om aftalen, at det er »uafklaret, om aftalen indebærer en balanceret deling af det økonomiske overskud af olie- og gasreserverne mellem A.P. Møller – Mærsk A/S og samfundet« (redegørelsen side 100). Også efter mange spørgsmål og svar i Folketinget fastholder overvismand Torben M. Andersen kritikken: »Der er stillet mange spørgsmål og kommet mange bidrag. Men der mangler en sammenfatning og oversigt. Uden det er det vanskeligt for politikerne at få et overblik og vide, om aftalen er en god idé.« (Jyllands-Posten den 3. december 2003).

Denne påpegnings af manglende mulighed for at vurdere aftalen har fået økonomi- og erhvervsministeren til at lave en sammenfatning: »Samfundsøkonomien i aftalen mellem A.P. Møller – Mærsk og staten om forlængelsen af eneretsbevillingen i Nordsøen«, jf. B 7 – bilag 130. Sammenfatningen bringer dog ikke mere klarhed, tværtimod tilføjer den manipulation af beregningen af risikopræmien, som nævnt ovenfor.

Ny skandale på vej

Lige siden 1960'erne har aftalerne om Nordøen været meget omdiskuterede, og selv re-

geringen indrømmer, at samfundet hidtil har fået en alt for lille andel af værdierne. Hele oliesagen har frem til i dag været en lang skandale. Den aftale, der nu foreligger, giver garanti for, at skandalen fortsætter.

Regeringen afviser kritikken af aftalen med, at hvis indtjeningen stiger, vil statens indtægter også stige. Det er korrekt, men marginalbeskatningen er mindre efter aftalen end efter de gældende regler. Derfor vil samfundet få for lille en andel, hvis indtjeningen stiger meget. Modsat vil A.P. Møller – Mærsk og DUC få en stærkt stigende indtjening, hvilket der ikke er nogen grund til. A.P. Møller – Mærsk og DUC er i forvejen sikret både fuld dækning for alle omkostninger, et overskud, der svarer til den rente, man kan få på en såkaldt sikker investering, og en risikopræmie oveni som alle andre. De bliver rigeligt honoreret for arbejdet med at hente olien op og skal ikke have mere, bare fordi samfundsudviklingen får værdien af olien til at stige. Oliens tilhører fortsat samfundet, og med aftalen vil A.P. Møller – Mærsk og DUC få en urimelig særstilling i forhold til andre virksomheder. Hvis samfundsudviklingen medfører stigende overskud inden for andre brancher, vil konkurrencen få flere virksomheder til at gå ind i denne branche. Men A.P. Møller – Mærsk og DUC-selskaberne får en eneret, der befrier dem fra den almindelige konkurrence, og kan dermed sikre sig en overnormal profit, der ikke kan opnås på områder, hvor der er konkurrence.

Der er en række faktorer, der kan få fortjenesten til at eksplodere: Meget tyder på et snarligt fald i den globale olieproduktion. De seneste prognoser peger på et fald om 10-20 år, jf. Politiken den 5. december 2003, altså før halvdelen er gået af det åremål, aftalen løber over. Der vil også komme stigende priser, hvis der bliver mere uren i Mellemøsten.

Fortjenesten vil også vokse, hvis der igen gøres nye betydelige fund. Selv om man officielt mente, at nu var det meste af olien fundet, fandt man for få år siden det næststørste oliefelt i den danske del af Nordsøen, Halfdan, der blev sat i produktion i 1999. Endelig vil fortjenesten vokse, hvis indvindingsprocenten fortsat vil stige, som den har gjort hidtil, fra at man kunne indvinde ca. 5 pct. af den fundne olie til i dag over 20 pct.

Der er naturligvis stor usikkerhed om udviklingen, når man ser små 40 år frem, men ét er sikkert med aftalen: Hvis fortjenesten på olien eksploderer, medfører aftalen, at staten ikke må øge den statslige andel af denne fortjeneste – helt i modsætning til de gældende regler og i modstrid med det, vi ser i vores nabolande, hvor skatteprocenterne er sat op, når indtjeningen er steget mere end forventet.

Først løber de med vores olie, og så beder de os om at rydde op

Staten får efter 2012 en andel af DUC på 20 pct., fremhæver regeringen, mens den glemmer, at i 2012 ville 100 pct. af olien være samfundets, hvis ikke regeringen havde lavet en aftale om forlængelse af A.P. Møller – Mærsk's eneret.

Ejerandelen på 20 pct. betyder, at staten skal betale 20 pct. af udgifterne til oprydningen på de felter, der er tømt. Denne udgift skulle ellers betales af A.P. Møller – Mærsk og DUC alene, da der i den gældende aftale står, at selskaberne skal rydde op efter sig.

Desuden sker der med aftalen en ændring af skattereglerne: Mens der produceres, kan alle driftsudgifter trækkes fra, men når der ikke er flere indtægter, er der i sagens natur heller ikke noget at trække udgifterne fra i. Derfor skulle selskaberne lægge til side, mens indtægterne strømmede ind (og det skulle de nok have råd til med den alt for lempelige beskatning). Nu tilbyder staten at udbetale den skattefordel, oprydningen ville have medført, hvis ikke feltet var tømt.

Det er en dobbelt hån: Først får samfundet en alt for ringe andel af værdierne, mens olien pumpes op. Når så felterne er tømt, får vi lov til at betale en stor andel af udgifterne til oprydningen.

Alternativer til aftalen

Her og nu, fra 2004 til 2012, hvor alt tyder på, at vi får de største fortjenester på olien og gassen, kan samfundet bare skærpe beskatningen, det vil ikke stride mod nogen aftale. Det indrømmer selv regeringen, men den afviser at gøre det.

Fra 2012 tilfalder alle rettigheder igen staten. Desuden har staten efter de gældende regler ret til at overtage alt produktionsudstyret, hvilket givet kan gøres billigt, da udstyret for længst er nedskrevet, og da alternativet er, at A.P. Møller

– Mærsk og DUC for egen regning skal fjerne udstyret.

Samfundet kunne selv stå for produktionen med DONG som basis, eventuelt i samarbejde med andre selskaber, der har særlig ekspertise. DONG er allerede olieproducent i Nordsøen. DONG fungerer som operatør – det selskab, der har ansvaret for produktionen. Det gælder f.eks. på oliefeltet Siri. Og fra kun at være aktiv i den danske del af Nordsøen har DONG nu også mange aktiviteter i andre dele af Nordsøen.

DONG er absolut kompetent. I en sammenligning mellem 21 olieselskaber i Nordsøen i 2001 blev DONG målt til at ligge helt i top, når det angik, hvor mange meter der bores om dagen, og helt i top, hvad angår at gøre det billigt. Også hvad angår sikkerhed, har DONG klarlagt sig godt. Kilde: Berlingske Tidende den 13. september 2002.

DONG er ekspert i at udnytte felter, hvor der er relativt lidt olie tilbage; netop den kompetence der i stigende grad bliver brugt for i den danske del af Nordsøen.

Hvis det i disse privatiseringstider ikke er muligt at samle flertal for en sådan løsning, kan olien sendes i udbud. Med udsigten til en fortjeneste på et par hundrede milliarder kroner efter skat og omkostninger vil der nok være en del selskaber, der vil byde mere end de få milliarder, A.P. Møller – Mærsk og DUC i bedste fald kommer af med ifølge den indgåede aftale. Forslaget om udbud har regeringens egen Konkurrencestyrelse peget på som en god løsning (Konkurrenceregulering 2002 side 249), men også dette råd har regeringen valgt at sidde overhørig.

Når man læser regeringens redegørelser og svar, står det mere end tydeligt, at man ikke så meget som et sekund har overvejet et alternativ til at forlænge A.P. Møller – Mærsk's eneret. I en sådan situation er det helt naturligt, at aftalen er blevet så dårlig for samfundet, som det er tilfældet.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Si-umut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Bemærkninger

Ændringsforslag

Til nr. 1

Af økonomi- og erhvervsministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL):

Ændringsforslaget er en rettelse til det fremsatte lovforslags foreslåede § 13, stk. 5, der ikke henviser til § 13, stk. 1, selv om det af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at forslaget også vedrører tidsfristerne i § 13, stk. 1. Henvi-ningen til stk. 1 er ved en fejl ikke medtaget i det fremsatte lovforslag.

Til § 1

1) I det under nr. 2 foreslåede § 13, stk. 5, ændres »stk. 2 og 3« til: »stk. 1-3«.
[Lovteknisk korrektion]

Kim Andersen (V) Ulrik Kragh (V) Lars Christian Lilleholt (V) Helga Moos (V)

Bodil Kornbek (KD) Aase D. Madsen (DF) fmd. Uno Larsson (DF) Helle Sjelle (KF)

Lars Barfoed (KF) Arne Toft (S) Erik Mortensen (S) Jan Trøjborg (S) Svend Auken (S)

Torben Hansen (S) Anne Grete Holmsgaard (SF) nfmd. Martin Lidegaard (RV)

Keld Albrechtsen (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

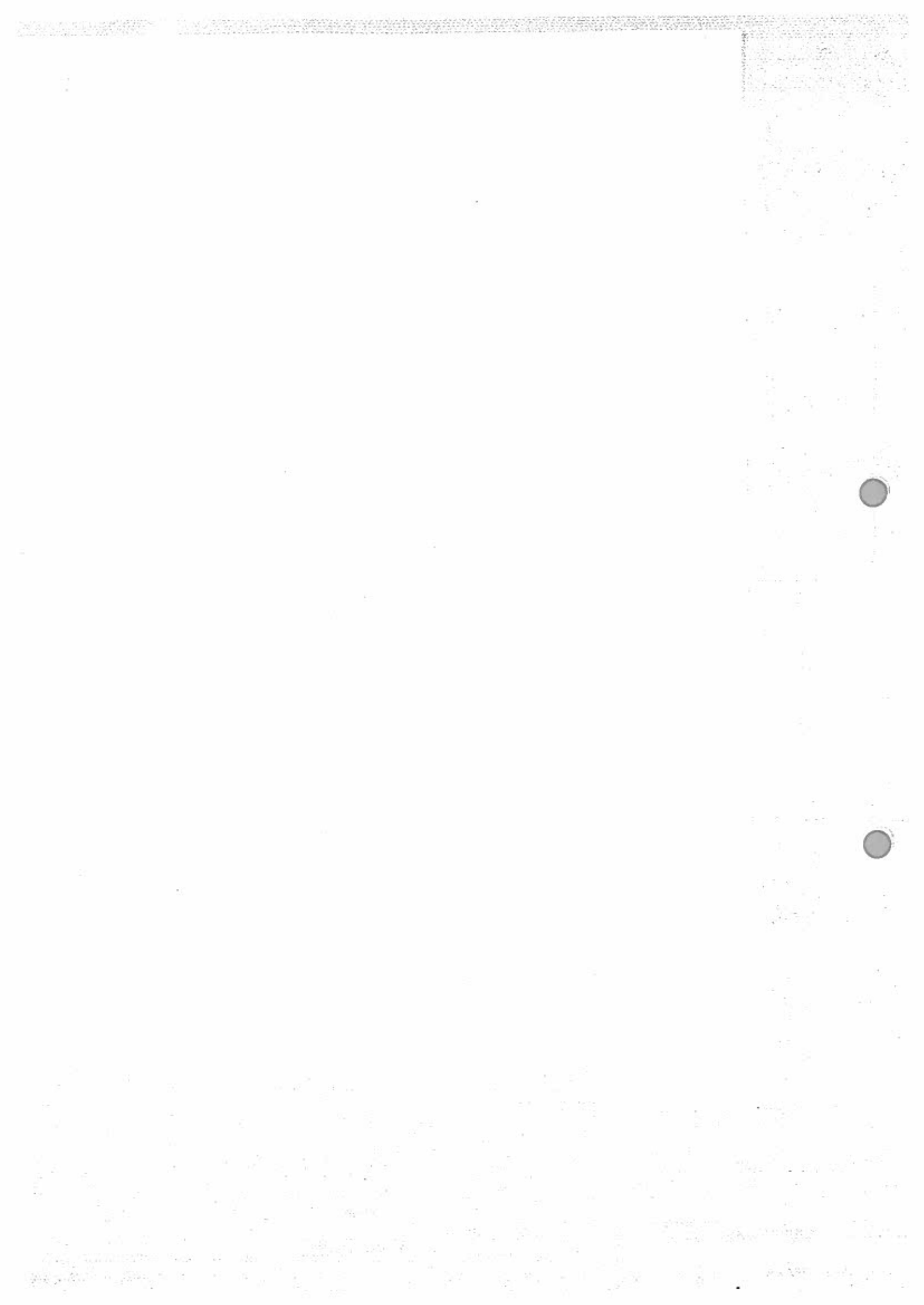
Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 48

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra økonomi- og erhvervsministeren
2	Henvendelse af 23/10-03 fra Danmarks Fiskeriforening
3	Spm. 1 om kommentar til henvendelse af 23/10-03 fra Danmarks Fiskeriforening, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 2 om de ordninger, fiskere har i England, Norge og Holland, og om dokumentation for offshoreindustriens indvirkning på fiskeriet, til økonomi- og erhvervsministeren
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Spm. 3 om længden af perioden for tilladelse til indvinding i Nordsøen, i England og internationalt, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 4 om begrundelsen for hjemmel til at meddele nye tilladelser til efterforskning og indvinding med længere varighed end 50 år, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 5 om, hvorvidt en udvidet hjemmel til ministeren vil give anledning til en ændret procedure, til økonomi- og erhvervsministeren
6	1. udkast til betænkning
7	Svar på spm. 1 om kommentar til henvendelse af 23/10-03 fra Danmarks Fiskeriforening, fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 2 om de ordninger, fiskere har i England, Norge og Holland, og om dokumentation for offshoreindustriens indvirkning på fiskeriet, fra økonomi- og erhvervsministeren
8	Svar på spm. 3 om længden af perioden for tilladelse til indvinding i Nordsøen, i England og internationalt, fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 4 om begrundelsen for hjemmel til at meddele nye tilladelser til efterforskning og indvinding med længere varighed end 50 år, fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 5 om, hvorvidt en udvidet hjemmel til ministeren vil give anledning til en ændret procedure, fra økonomi- og erhvervsministeren
9	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
10	Spm. 6, om de bevillingshavere i Nordsøen, der tilslutter sig samme aftaleregler, får en generel forlængelse, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 7 om, hvad det er for behov, der kan begrunde, at nye tilladelser skal kunne gives af ministeren for en længere periode på op til eller ud over 50 år, til økonomi- og erhvervsministeren
11	Ændringsforslag fra økonomi- og erhvervsministeren
12	2. udkast til betænkning
13	Svar på spm. 6, om de bevillingshavere i Nordsøen, der tilslutter sig samme aftaleregler, får en generel forlængelse, fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 7 om, hvad det er for behov, der kan begrunde, at nye tilladelser skal kunne gives af ministeren for en længere periode på op til eller ud over 50 år, fra økonomi- og erhvervsministeren

Tillægsbetænkning afgivet af Det Energitpolitiske Udvalg den 18. december 2003

Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund

(Implementering af aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og A.P. Møller – Mærsk A/S om efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund)

[af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 5. november 2003 og var til 1. behandling den 12. november 2003. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Det Energitpolitiske Udvalg. Udvalget afgav betænkning den 11. december 2003. Lovforslaget var til 2. behandling den 16. december 2003, hvorefter det blev henvist til fornyet behandling i Det Energitpolitiske Udvalg.

Møder

Udvalget har, efter at lovforslaget blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i 2 møder.

Sammenhæng med andre lov- og beslutningsforslag

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med beslutningsforslag nr. B 7 om indgåelse af aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund og med lovforslag nr. L 62 om ændring af kulbrinteskatteloven og lov om ansættelse og opkrævning m.v. af skat ved kulbrinteindvinding. (Ændringer af skattelovgivningen, som er lagt til grund for aftale af 29. september 2003

mellem økonomi- og erhvervsministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund). Dette lovforslag har været behandlet i Skatteudvalget.

Spørgsmål

Udvalget har under den fornyede behandling af lovforslaget stillet 2 spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Optryk af bilag fra beslutningsforslag nr. B 7 og lovforslag nr. L 48 og L 62

Der har været ønske om optryk af et spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren og dennes svar herpå samt et notat fra økonomi- og erhvervsministeren. Spørgsmålet, svaret og notatet er på grund af de tre forslags indbyrdes sammenhæng optrykt samlet som bilag til tilføjelsen til betænkning over B 7. Det drejer sig om:

Bilag 2: Notat om kompensationsbestemmelsen i aftalen mellem A. P. Møller – Mærsk og staten om forlængelse af eneretsbevillingen i Nordsøen.

Bilag 3: Et af Det Energitpolitiske Udvalgs spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren ad L 48 og dennes svar herpå.

AX005975

Schultz Grafisk

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (V, S, DF, KF, RV og KD) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* i den affattelse, hvori det foreligger efter 2. behandling.

Et *mindretal* i udvalget (SF og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse*.

Politiske bemærkninger

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti

Venstres, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at økonomi- og erhvervsministeren siden indgåelsen af aftale af 29. september 2003 med bevillingshaverne i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund har fremlagt detaljerede oplysninger om aftalen, herunder ikke mindst om økonomien i aftalen.

I forbindelse med udvalgsbehandlingen af beslutningsforslag nr. B 7 og lovforslagene nr. L 48 og L 62 er der indtil videre besvaret mere end 250 spørgsmål fra henholdsvis Det Energifpolitiske Udvalg og Skatteudvalget. En stor del af disse spørgsmål har drejet sig om økonomien i aftalen. I lyset af bl.a. vismændenes tidligere bemærkninger om økonomien i Nordsøaftalen har økonomi- og erhvervsministeren fremlagt et samlet notat om samfundsøkonomien i Nordsøaftalen, som også er oversendt til Folketinget. Vismand Jørgen Birk Mortensen har siden udtalt til Ritzau: »Det er en nyttig sammenfatning, som bidrager til et forbedret overblik med henblik på den politiske vurdering,...«.

Herudover har økonomi- og erhvervsministeren oversendt et notat, »Rentabilitetsanalyser af olie- og gasaktiviteterne i den danske del af Nordsøen«, til Folketinget. Økonomi- og erhvervsministeren har ligeledes i »Redegørelse til Folketinget vedrørende Nordsøen« præsenteret aftalens hovedelementer samt vurderinger af aftalens økonomiske virkninger. Endelig har økonomi- og erhvervsministeren og skatteministeren i forbindelse med samråd besvaret spørgsmål vedrørende bl.a. økonomien i aftalen.

For så vidt angår de detaljerede, skriftlige besvarelser til udvalgene, har økonomi- og erhvervsministeren bl.a. fremlagt grundoplysninger

om rentabilitet samt forudsætninger vedrørende olieproduktion, gasproduktion, driftsomkostninger, investeringer, inflation, oliepris, gaspris, dollarkurs og diskonteringsrente i hvert år 2004-42, jf. bl.a. økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål 15, 42 og 67 fra Det Energifpolitiske Udvalg. Disse oplysninger kan benyttes i beregninger af økonomien i aftalen.

Herudover har økonomi- og erhvervsministeren i de mange besvarelser til Det Energifpolitiske Udvalg og Skatteudvalget vist detaljerede beregningsresultater for økonomien i aftalen også under alternative forudsætninger. Det er ikke muligt at udlevere fortrolige skatteoplysninger om de enkelte selskaber. Disse oplysninger indgår i det regneark, der er brugt til at beregne de økonomiske konsekvenser af aftalen. Derfor har regnearket ikke kunnet udleveres, men Folketinget har modtaget alle de relevante samlede resultater for staten og DUC.

Det er på den baggrund Venstres, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis vurdering, at den samlede mængde oplysninger og grunddata stillet til rådighed for Folketinget giver et godt grundlag for at vurdere konsekvenserne af aftalen. Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti finder derfor Socialdemokratiets bemærkninger om manglende økonomiske baggrundsuplysninger urimelige.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget vil herudover pointere, at beslutningsforslaget om aftalen af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og A.P. Møller – Mærsk (B 7), undergrundsloven (L 48) og kulbrinteskatteloven (L 62) skal ses i sammenhæng, både med hensyn til det politiske indhold og det merprovenu, som komplekset indebærer.

Dansk Folkeparti lægger i den forbindelse vægt på økonomi- og erhvervsministerens udtalelse om, at »Det ville næppe være muligt gennem en aftale, at opnå en så væsentlig ændring i fordelingen af overskuddet fra aktiviteterne i Nordsøen mellem staten og DUC uden kompensationsbestemmelsen«, jf. B 7 – bilag 148.

Det vil sige, at uden kompensationsbestemmelsen ville der ingen aftale (B 7) være, og dermed intet merprovenu til staten i en uoverskuelig tid fremover, hvilket ville have haft store negative samfundsøkonomiske konsekvenser til følge.

Det skal derfor stå helt klart, at Dansk Folkeparti finder, at en politisk tilslutning til beslut-

ningsforslag nr. B 7 er en forudsætning for at tage et ansvar for og få indflydelse på de aktiviteter, der fremover skal være i Nordsøen på olie- og gasområdet.

Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti

Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at udvalgsarbejdet mellem 2. og 3. behandling af lovforslag nr. L 48 og L 62 ikke har ændret, men bestyrket de to partiers beslutning om at sige nej til Nordsøaftalen: Det vil sige, at Socialdemokratiet stemmer nej til B 7, men ja til L 48 og L 62, og at Socialistisk Folkeparti stemmer nej til både B 7, L 48 og L 62.

Økonomi- og erhvervsministeren har afleveret en redegørelse om den særlige kompensationsbestemmelse i den forlængede koncessionsbevilling. Til den redegørelse har Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti følgende kommentarer:

Regeringens notat af 17. december 2003 om kompensationsbestemmelsen efterlader på flere områder læseren med et uklart billede af aftalens konsekvenser i forhold til det, der er afdækket gennem de mange besvarelser i udvalgene.

Det fremgår ikke på nogen måde, at aftalen er så ekstraordinær, at der ikke kan findes noget fortilfælde i noget andet vestligt land, hvilket ellers klart fremgik af eksperthøringen i Folketinget den 9. december 2003.

Det fremgår ikke, at Folketinget gennem ændringer i gældende skatteregler kunne opnå tilsvarende samfundsmæssige gevinster frem til 2012 uden en kompensationsaftale. Regeringen har under udvalgsbehandlingen bekræftet, at vore olieproducerende nabolande – Norge, England og Holland – flere gange har ændret deres skatteregler med virkning for eksisterende koncessionshavere. På den baggrund forekommer regeringens påstand om, at: »Det næppe ville være muligt gennem en aftale at opnå en så væsentlig ændring i fordeling af overskuddet fra aktiviteterne i Nordsøen mellem staten og DUC uden kompensationsbestemmelsen« at være en forkert påstand. Regeringen havde et massivt flertal bag sig i Folketinget til at sikre det danske samfund sin rimelige andel af værdierne fra Danmarks undergrund – et flertal, som også var indstillet på at gennemføre skatteændringer med

omgående virkning, såfremt det ikke var muligt at opnå et tilfredsstillende forhandlingsresultat.

Bestemmelsen om, at DUC skattemæssigt skal »behandles som gennemsnittet af erhvervslivet«, indebærer, at det er højst usikkert, om det danske samfund vil opnå at få sin forudsatte del af værdierne i den danske undergrund. DUC er ikke en gennemsnitlig virksomhed, men den »entreprenør«, som har fået koncession på at indvinde de værdier, som findes i dele af den danske undergrund. Regeringens egne forudsætninger er eksempelvis, at DUC vil opnå en nettogevinst på 59 mia. kr. efter omkostninger og skat frem til 2012 ved at forestå denne indvinding for det danske samfund. Det forekommer ikke rimeligt, hvis denne nettogevinst yderligere skal øges, såfremt Danmark bliver »tvunget« til at sænke den generelle selskabsbeskatning.

Det fremgår ikke på nogen tydelig måde af notatet, at selv lukning af huller eller opretning af utilsigtede virkninger af kulbrintebeskatningen kan medføre krav om compensation, som det klart fremgik af et åbent samråd med skatteministeren under udvalgsbehandlingen. Notatet efterlader et direkte misvisende billede af de ekspertudtalelser, der fremkom under Folketingets høring den 9. december 2003. Alle de indbudte skatteeksperter udtrykte – endog meget klart – at ingen kunne forudse udviklingen på skatteområdet de næsten 40 år ud i fremtiden, og advarede direkte imod en bestemmelse, som bandt Folketinget på den måde, som kompensationsbestemmelsen vil gøre i de kommende mange år.

Notatet er direkte misvisende, når man sammenligner kompensationsbestemmelsen med »tilbageføring af CO₂-afgiften og pesticidafgiften til erhvervslivet«. Disse afgifter tilbageføres ikke til de konkrete virksomheder, som har betalt afgiften. Der er heller ikke tale om juridiske bindinger på kommende Folketing i forhold til at ændre på afgifterne eller den generelle tilbageføring til erhvervslivet.

Det er direkte forkert, når det fremgår af notatet, »...at det blev aftalt under den tidligere regering, at off-shore sektoren specifikt er undtaget fra CO₂-afgift«. Der eksisterer ikke nogen former for aftalemæssige eller juridiske bindinger for CO₂-afgiften i forhold til koncessionshaverne i Nordsøen.

Det er misvisende, når man i notatet indikerer, at der kun kan blive tale om compensation, så-

fremt »marginalskatten bliver større end 73 pct.« Kompensationsbestemmelsen, som den er afdækket under udvalgsbehandlingen, vil i en række situationer kunne medføre krav om kompensation, selv om formålet alene er at fastholde den forudsatte marginalbeskatning på 73 pct.

Det fremgår derimod ret tydeligt af notatet, at de juridisk/tekniske muligheder for at foretage ændringer uden at blive mødt med krav om kompensation er næsten ikkeeksisterende. Aftalen indeholder ingen genforhandlingsklausul, men alene muligheden for at spørgsmål og problemer kan »gøres til genstand for forhandlinger mellem parterne«. Kompensationsbestemmelsen indebærer, at staten vil være den svage part i sådanne forhandlinger, da DUC hver gang kan svare med kravet om, at staten skal betale kompensation.

Endelig er det meget betænkeligt, at det ikke under udvalgsbehandlingen har været muligt at få nogen form for billede af, hvilke konsekvenser aftalen vil få for øvrige koncessionshavere, hvis de vælger at benytte muligheden for en lignende løsning. Herunder har det især været umuligt at få et billede af, hvordan kompensationsaftalen vil virke for øvrige koncessionshavere. Det er på denne baggrund ekstra betænkeligt, at forhandlinger med den ene store koncessionshaver skal danne grundlag for alle øvrige, som ikke har haft lejlighed til egne forhandlinger. Helt uacceptabelt bliver det, når regeringen under udvalgsbehandlingen har meddelt, at de eksisterende skatteregler for øvrige koncessionshavere er gennemhullede og åbne for skattetænkning. Derfor vil et flertal blive nødsaget til at ændre disse regler, såfremt ikke alle frivilligt vælger at tilslutte sig det nye regelsæt for kulbrintebeskatning.

Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne

Det Radikale Venstres og Kristendemokraternes medlemmer af udvalget bemærker, at der med regeringens redegørelse om Nordsøaftalen, de 250 spørgsmål fra Det Energipolitiske Udvalg og Skatteudvalget, den offentlige høring, de to opfølgende notater om henholdsvis samfundsøkonomien og kompensationsbestemmelsen i Nordsøaftalen samt diverse samråd og debatter i Folketinget er opnået en god platform for den endelige politiske stillingtagen om Nordsøaftalen.

Det tilgængelige materiale og den medfølgende debat har bekræftet Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne i, at der er tale om en god aftale, der sikrer en stabil indvinding af ressourcerne i den danske del af Nordsøen, og som giver staten en betydeligt større og mere robust del af overskuddet. Partierne hæfter sig særligt ved, at det under debatten er blevet bekræftet, at staten med kompensationsaftalen ikke har fraskrevet sig sin ret til generel beskatning, og at staten har flere muligheder for at åbne for en genforhandling af aftalen, hvis forudsætningerne for aftalen skulle ændre sig væsentligt. På denne baggrund kan Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne fortsat støtte den indgåede aftale og de medfølgende love.

Enhedslisten

Enhedslistens medlem af udvalget må konstatere, at det efter en gennemgang af de sidste besvarelser og af notatet om kompensationsbestemmelsen i regeringens aftale med A.P. Møller – Mærsk forsat er uforvarsomt at sige ja til aftalen og de dertil hørende lovændringer. Det er ikke blevet tydeligere, hvad rækkevidden af den såkaldte kompensationsbestemmelse er, og dermed er det heller ikke tydeligt, hvad rækkevidden af aftalen er. Ikke mindst er det uklart, hvordan det nuværende eller et fremtidigt Folketings muligheder for at beskatte DUC vil være – selv i situationer, hvor et generelt skatteinstrument anvendes for at kompensere for nedsat selskabskat.

Det forhold, at økonomi- og erhvervsministeren og skatteministeren i svar på henholdsvis spm. 8 til L 48 og spm. 111 til L 62 har oplyst, at A.P. Møller – Mærsk ikke har været konsulteret omkring svar på spørgsmål vedrørende aftalen, sætter aftalen i et perspektiv, hvor man må forudse en mængde voldgiftsager om fortolkninger af en lang række elementer i aftalen, hvilket Enhedslisten finder meget uheldigt.

Nogle forhold er dog blevet afsløret. Skulle man komme i den situation i 2008, at olieprisen blev fordoblet, da ville man ifølge redegørelsen om kompensationsbestemmelsen med en kulbrinteskate på 90 pct. kunne opnå 10 mia. kr. mere for hele forløbet plus selvfølgelig den af den almindelige beskatning følgende ekstra indtægt –

der mangler bare at stå, at DUC i samme periode vil få et merprovenu på omkring 80 mia. kr.

Regeringen vil så gerne vise, at den har lavet en god aftale med A.P. Møller – Mærsk og DUC. Men det er tydeligvis ikke så nemt at vise, når der skal svares på spørgsmål om aftalens konsekvenser: Forudsætninger for beregninger gemmes væk med henvisning til forretningshemmeligheder, regeringen bruger modstridende argumenter, som de nu bedst passer til de enkelte spørgsmål, og nøgletal i beregningerne ændres, hvis det findes det nødvendigt.

I det følgende vil vi gennemgå åbenlyse manipulationer, som vi finder, regeringen har anvendt.

Stigende fortjeneste til A.P. Møller – Mærsk og DUC trylles om til et fald – 1

Regeringen siger meget åbenhjertigt, at A.P. Møller – Mærsk og DUC har tjent for meget og betalt for lidt i skat til samfundet. Derfor skal beskattningen strammes.

Økonomi- og erhvervsministeren skrev således i sin Redegørelse til Folketinget vedrørende Nordsøen, side 5: »I dag har man langt højere kendskab til ressourcerne i den danske del af Nordsøen, end da eneretsbevillingen blev tildelt i 1962, hvilket taler for en lavere risikopræmie til de involverede selskaber i fremtiden.«

Risikopræmien er den del af fortjenesten, der ligger ud over den, man risikofrit kan opnå ved f.eks. at investere i en statsobligation, altså en betaling for den risiko, selskabet løber ved at gennemføre en given investering. Det er klart, at jo mindre risiko, der er ved en investering, jo mindre krav til den forventede risikopræmie vil en virksomhed stille, og jo mindre risikopræmie skal samfundet naturligvis acceptere at betale for at få olien pumpet op.

Dette er klart selv for regeringen, men problemet er, at regeringens egne beregninger viser, at ikke alene har A.P. Møller – Mærsk og DUC de sidste 40 år fået en risikopræmie, der er næsten dobbelt så høj som olieindustrien generelt. Regeringens aftale med A.P. Møller – Mærsk og DUC medfører, at deres risikopræmie vil stige de næste 40 år – helt i modstrid med det, regeringen selv siger, er rimeligt:

Risikopræmie i

– Olieindustrien som gennemsnit:	3 pct.
– A.P. Møller – Mærsk og DUC i perioden 1962 til 2003	5 pct.
– A.P. Møller – Mærsk og DUC i perioden 2003 til 2042	7 pct.

Derfor har regeringen nu fremlagt et manipuleret regnestykke, jf. B 7 – svar på spm. 106. Man laver simpelt hen en ny beregning, hvor man tager de år ud (1962 til 1981), hvor forrentningen og risikopræmien har været mindst. Så kan man selvfølgelig nemt få et højere tal – i dette tilfælde 8 pct. for perioden 1983 til 2003 – og derefter sige, at der sker et fald til 7 pct. i perioden 2004 til 2042.

Det er ren manipulation og useriøst, men trods dette er regeringens egne beregninger afslørende. Med aftalen accepterer regeringen, at A.P. Møller – Mærsk og DUC får en risikopræmie på 7 pct. mod oliebranchens gennemsnit på 3 pct., selv om risikoen i realiteten er nul. Olien er fundet og omkostningerne ved at hente den op er kendt – i hvert fald af A.P. Møller – Mærsk og DUC, der har en langt større viden om olieforkomsterne end myndighederne. Også i den forbindelse er det en katastrofe, at staten ikke deltager i koncessionen, som den gør det i alle andre koncessioner, og først kommer til at gøre det fra 2012. Derfor ved den danske stat væsentligt mindre om undergrunden sammenlignet med A.P. Møller – Mærsk, Shell og Texaco.

Stigende fortjeneste trylles om til et fald – 2

Regeringen prøver at vise, at der er indgået en aftale, der er byrdefuld for A.P. Møller – Mærsk og DUC, og som kan forsvare, at staten accepterer at binde Folketing og regeringer i 39 år: »Uden sikkerhed i form af en kompensationsaftale ville DUC ikke have påtaget sig så byrdefulde vilkår, som aftalen om forlængelse af eneretsbevillingen indebærer«, jf. L 62 – svar på spm. 42.

Problemet for regeringen er bare, at aftalen ikke er byrdefuld, tværtimod. A.P. Møller – Mærsk og DUC har udsigt til en merfortjeneste på mange mia. kr. og en forrentning, der er højere end forrentningen fra 1962 til 2003.

DUC forventes at have en bogført værdi ultimo 2003 på 30 mia. kr. Tages dette som ud-

gangspunkt, viser regeringens beregninger følgende resultat, jf. L 62 – svar på spm. 54:

- Gennemsnitlig årlig forrentning (real) fra 1962 til 2003: 10,4 pct.
- Gennemsnitlig årlig forrentning (real) fra 2004 til 2042: 26,1 pct. (i det såkaldte middelscenarium).

Der er altså tale om langt mere end en fordobling af forrentningen.

Et så stor stigning i A.P. Møller – Mærsk og DUC's forrentning turde regeringen naturligvis ikke offentliggøre. Derfor skriver man simpelt hen, at DUC's værdi ultimo 2003 er på 60 mia. kr. – altså det dobbelte af, hvad DUC selv bogfører – og efter den manøvre kan man fremvise en beregnet realforrentning på ca. 10 pct., hvilket er en anelse under de 11 pct., der med samme forudsætning (en værdi på 60 mia. kr.) er opnået for perioden 1962 til 2003. Det er en rendyrket manipulation.

Og uanset om man tager udgangspunkt i en værdi på 30 eller på 60 mia. kr., er stort set hele beløbet betalt af indtjeningen fra 1962 til 2003, lige som alle nødvendige investeringer og driftsomkostninger fra 2004 til 2042 er betalt i de regnestykker, der præsenteres. Den reelle forrentning er således langt over de nævnte 26 pct.

En fortjeneste på op til 170 mia. kr. bliver til 12 mia. kr.

På spørgsmål 1 til B 7 om det samlede overskud, hvis olieproduktionen kommer op på det såkaldte høje scenarium, og med en oliepris, der tager udgangspunkt i det dagsaktuelle niveau, svarer regeringen, at det samlede provenu for perioden 2004 til 2042 vil udgøre ca. 490 mia. kr. (2003-kr.), hvoraf staten vil modtage ca. 320 mia. kr. Der vil således være ca. 170 mia. kr. til DUC efter skat, efter at alle udgifter til investeringer og drift er betalt.

Et sådant tal har regeringen ikke lyst til at oplyse. Da Folketinget spørger om, hvilken værdi forlængelsen af koncessionen forventes af at have for DUC, fremkommer man med det beskedne svar: 12 mia. kr., jf. B 7 – svar på spm. 21. Her er der regnet med en lavere oliepris, en lavere olieproduktion, og der er sket en såkaldt omregning til nutidsværdi, hvor der ikke alene er modregnet for inflation, men også for den for-

rentning, der kunne være opnået ved at placere pengene i f.eks. statsobligationer. Omregningen til nutidsværdi giver et langt lavere tal, end når der regnes i faste priser.

Alle regeringens sammenligninger bygger på et falsk grundlag – 1

Fundamentet i alle regeringens beregninger er en sammenligning mellem skatteindtægter med eller uden en aftale – hvor der »uden aftale« er regnet med helt uændrede skatteregler, altså ingen stramning af kulbrinteskatten. Netop denne antagelse får regeringens sammenligninger mellem aftalen og de gældende regler til at vippe til fordel for aftalen, men den er helt hen i vejret.

I sin argumentation for aftalen kritiserer regeringen den eksisterende kulbrinteskat. Derfor skal den naturligvis ændres under alle omstændigheder, aftale eller ej.

Det kan allerede ske nu, fordi staten generelt står frit til at ændre skatteregler eller indføre nye, og regeringen har en forpligtelse til at ændre en skat, som den har konstateret ikke virker efter hensigten.

Og det er – ikke mindst efter regeringens egen kritik af kulbrinteskatten – helt utænkeligt, at et udbud af retten til at efterforske og indvinde olie efter 2012 ikke vil ske på ændrede vilkår.

Derfor er det direkte vildledende at lave alle sammenligninger mellem aftalen og en alternativ situation ud fra den forudsætning, at der ikke vil ske en ændring af de gældende regler.

Alle regeringens sammenligninger bygger på et falsk grundlag – 2

Fundamentet i alle regeringens beregninger er en sammenligning mellem produktionen af olie med eller uden en aftale. Får A.P. Møller – Mærsk og DUC lov til at fortsætte, vil produktionen blive større, end hvis der sker et skifte af operatør, er argumentationen.

Med denne antagelse ses der bort fra 3 vigtige forhold:

- 1) Med den gældende undergrundslov har staten instrumenter til at regulere produktionen på en måde, så spild af råstoffer undgås, og staten kan regulere indvindingen, hvis der er tungtvejende samfundsmæssige hensyn, der gør det nødvendigt. Derfor kan staten sikre en optimal produktion også ved et operatør-

skifte, især hvis valget af en anden operatør sker i rimelig tid før 2012.

- 2) Da det både før 2012 og efter 2012 af regeringen antages, at der vil være en højere produktion, hvis der sikres en ordentlig planlægning, vil der være gode økonomiske incitamenter til en sådan planlægning, uanset om den foregår i en situation, hvor den samme operatør fortsætter, eller det skal ske i et samarbejde mellem den nuværende og en ny operatør. Staten kan – jf. punkt 1 – presse på for at sikre et sådant samarbejde.
- 3) Endelig kan det forventes, at A.P. Møller – Mærsk og DUC på grund af deres forhåndskendskab vil stå stærkt til at vinde et eventuelt udbud. I den situation vil der heller ikke ske et produktionstab, særligt ikke hvis udbuddet gennemføres i god tid.

Der er således ingen grund til at tillægge spørgsmålet om et eventuelt operatørskifte så afgørende en betydning, som der gøres i regeringens argumentation for en aftale.

Man bruger argumenterne, som man vil

Kulbrinteskatten virker ikke, siger regeringen med god ret. Ifølge regeringen kommer der ikke penge ind fra kulbrinteskatten, fordi olieselskaberne uden en aftale kan investere sig ud af denne skat.

Samtidig siger regeringen, at uden en aftale vil investeringerne og produktionen af olie falde.

Det er indlysende, at begge udsagn ikke kan opfyldes på samme tid.

Investorerer selskaberne for at få kulbrinteskatten til at falde, vil produktionen stige, fordi en investering, der giver et afkast i form af større olieproduktion, naturligvis vil være mere fordelagtig end investeringer, der ikke medfører en større produktion.

Og produktionen vil vokse til mere, end det er forudsagt af regeringen, fordi den forventede produktion bygger på »almindelige« investeringer og ikke ekstrainvesteringer med henblik på at eliminere en kulbrinteskatt.

Et forsøg på at investere sig ud af kulbrinteskatten vil derfor øge produktionen og dermed øge det overskud, der skal betales kulbrinteskatt af. Men denne klare sammenhæng har regeringen ikke medtaget i beregningerne af aftalens konsekvenser.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for tillægsbetænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i tillægsbetænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i tillægsbetænkningen.

Kim Andersen (V) Ulrik Kragh (V) Lars Christian Lilleholt (V) Helga Moos (V)

Bodil Kornbek (KD) Aase D. Madsen (DF) fmd. Uno Larsson (DF) Helle Sjelle (KF)

Lars Barfoed (KF) Arne Toft (S) Erik Mortensen (S) Jan Trøjborg (S) Svend Auken (S)

Torben Hansen (S) Anne Grete Holmsgaard (SF) nfmd. Martin Lidegaard (RV)

Keld Albrechtsen (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L. 48 omdelt efter afgivelse af betænkning

Bilagsnr.	Titel
14	Betænkning afgivet den 11/12-03
15	Spm. 8, om ministerens svar vedrørende olieaftalen er afstemt med koncessionshaveren A.P. Møller – Mærsk, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 9 om, under hvilken form partiet Venstre blev informeret under forhandlingerne om olieaftalen med A.P. Møller – Mærsk, til økonomi- og erhvervsministeren
16	1. udkast til tillægsbetænkning
17	Svar på spm. 8, om ministerens svar vedrørende olieaftalen er afstemt med koncessionshaveren A.P. Møller – Mærsk, fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 9 om, under hvilken form partiet Venstre blev informeret under forhandlingerne om olieaftalen med A.P. Møller – Mærsk, fra økonomi- og erhvervsministeren